

ΕΘΝΙΚΗ FACTORS

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση
χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως την 31 Δεκεμβρίου 2022
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Αθήνα, Μάιος 2023

Πίνακας Περιεχομένων

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης	1
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	14
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	18
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	19
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	20
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	21
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες.....	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	22
2.1 Βάση παρουσίασης	22
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	22
2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)	27
2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	29
2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	29
2.6 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων	29
2.7 Παύση αναγνώρισης	34
2.8 Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς (IBOR reform)	35
2.9 Συμφηφισμός	37
2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα.....	37
2.11 Έσοδα / έξοδα προμηθειών.....	37
2.12 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	37
2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	38
2.14 Μισθώσεις	38
2.15 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	38
2.16 Προβλέψεις	38
2.17 Παροχές προς εργαζομένους	39
2.18 Φόροι	39
2.19 Υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	39
2.20 Μετοχικό κεφάλαιο	40
2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Καθαρά έσοδα από τόκους	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από προμήθειες.....	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Λοιπά έσοδα.....	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Φόρος εισοδήματος	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	44
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Απαιτήσεις κατά πελατών	44
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	47
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	48
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	49
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εκδοθείσες ομολογίες	51
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία παθητικού.....	54
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	54
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Αποθεματικά	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Αποτελέσματα εις νέον.....	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	55
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Διαχείριση κινδύνων.....	56
27.1 Πιστωτικός κίνδυνος	56
27.2 Κίνδυνος αγοράς	61
27.3 Κίνδυνος ρευστότητας	64
27.4 Λειτουργικός κίνδυνος.....	65
27.5 Κεφαλαιακή επάρκεια	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Κρίση στην Ουκρανία.....	68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	68

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων χρήσεως 2022

Σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό της Εταιρείας, παρουσιάζεται κατωτέρω η δραστηριότητά της, κατά την δέκατη τέταρτη εταιρική χρήση, από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2022.

Κατά τη χρήση του 2022 η Εταιρεία συνέχισε την υλοποίηση της στρατηγικής της για βελτίωση του λειτουργικού της μοντέλου με προτεραιότητες α) την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου παρέχοντας στους πελάτες τη δυνατότητα διενέργειας συναλλαγών μέσω ψηφιακών καναλιών, β) τη διεύρυνση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και γ) τον εκσυγχρονισμό των εσωτερικών της λειτουργιών.

Α. Χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας

Η Εταιρεία διέυρνε τα μεγέθη της σε όλα σχεδόν τα επίπεδα ως αποτέλεσμα αφενός της ενίσχυσης των συνεργασιών με τους υφιστάμενους πελάτες της, αλλά και της διεύρυνσης της πελατειακής της βάσης. Χαρακτηριστικό της χρήσης του 2022 αποτέλεσε η ύπαρξη πληθωριστικών τάσεων στις παγκόσμιες οικονομίες με αύξηση τιμών στην ενέργεια, τις πρώτες ύλες και περιοδικά τις μεταφορές που παρέσυραν σε υψηλότερα επίπεδα τις τιμές των προϊόντων και αντίστοιχα σε σημαντική αύξηση του διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών τόσο στην Ελληνική, όσο και στην Ευρωπαϊκή αγορά Factoring.

Η Εταιρεία, την 31 Δεκεμβρίου 2022 διατηρούσε απαιτήσεις κατά πελατών η αξία των οποίων μετά από προβλέψεις ανερχόταν σε €689.895,1 χιλ., σημειώνοντας, σημαντική αύξηση της τάξεως του 19,3% σε σχέση με τα αντίστοιχα υπόλοιπα της χρήσης του 2021 που είχαν ανέλθει σε €578.201,3 χιλ. Σωρευτικά, η αύξηση των απαιτήσεων κατά πελατών κατά το διάστημα 2020-2022 ανήλθε στο 49,0% αντικατοπτρίζοντας την ισχυρή δυναμική ανάπτυξης των εργασιών της Εταιρείας.

Το σύνολο των διαχειριζόμενων απαιτήσεων ανήλθε σε €4.103.565,7 χιλ. έναντι €3.429.009,4 χιλ. του 2021, παρουσιάζοντας επίσης σημαντική αύξηση της τάξεως του 19,7%. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, τα κέρδη προ φόρων και προβλέψεων της Εταιρείας διαμορφώθηκαν σε €14.336,6 χιλ. έναντι €12.454,3 χιλ. του 2021 σημειώνοντας σημαντική ενίσχυση της τάξεως του 15,1%. Τα κέρδη μετά φόρων ανήλθαν σε €10.956,2 χιλ. έναντι €11.239,8 χιλ. του 2021, παρουσιάζοντας μικρή μείωση της τάξεως του 2,5% εξαιτίας της σημαντικής αντιστροφής προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου που διενεργήθηκε κατά την προηγούμενη χρήση.

Πιο αναλυτικά, για τη χρήση του 2022 τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €11.215,7 χιλ., έναντι €9.307,1 χιλ. του 2021 σημειώνοντας βελτίωση της τάξεως του 20,5%, ως αποτέλεσμα αφενός της αύξησης, από το γ' τρίμηνο του 2022, των επιτοκίων βάσης και αφετέρου εξαιτίας της σημαντικής ενίσχυσης του μέσου υπολοίπου των απαιτήσεων κατά πελατών που επετεύχθη καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης (περίπου 40%).

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες διαμορφώθηκαν σε €5.629,5 χιλ. έναντι €4.937,2 χιλ. του 2021, παρουσιάζοντας ενίσχυση της τάξεως του 14%, αντικατοπτρίζοντας την ενίσχυση των εργασιών. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το σύνολο των καθαρών λειτουργικών εσόδων ανήλθε σε €17.286,7 χιλ. έναντι €14.726,7 χιλ. του 2021, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 17,4%.

Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, ανήλθε σε €2.950,1 χιλ. (2021: €2.272,4 χιλ.) εκ των οποίων ποσό €1.083,7 χιλ. (2021: €1.023,0 χιλ.) αφορούσε σε αμοιβές και έξοδα προσωπικού, ενώ το υπόλοιπο ποσό των εξόδων, ύψους €1.866,4 χιλ. (2021: €1.249,4 χιλ.) αφορούσε σε λοιπά διοικητικά και λειτουργικά έξοδα (ασφάλιστρα, έξοδα προβολής και διαφήμισης, αμοιβές τρίτων και αποσβέσεις άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων). Ως εκ τούτου, ο δείκτης συνολικών εξόδων (εκτός των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου), προς το σύνολο των καθαρών λειτουργικών εσόδων διαμορφώθηκε σε 17,1% έναντι 15,4% της χρήσης του 2021.

Κατά τη δέκατη τέταρτη εταιρική χρήση η Εταιρεία διενήργησε προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου οι οποίες ανήλθαν στο ποσό των €406,0 χιλ. έναντι αντιστροφής ποσού προβλέψεων €1.225,8 χιλ. της χρήσης του 2021, εξαιτίας της επιδείνωσης των παραμέτρων στο μοντέλο υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ΑΠΖ) και της αβεβαιότητας των οικονομικού περιβάλλοντος, που επέφερε η συνεχιζόμενη κρίση στην Ουκρανία. Το συνολικό ύψος των διαμορφούμενων προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται πλέον σε €3.033,9 χιλ. Η Διοίκηση πιστεύει ότι οι σχηματισθείσες προβλέψεις κατά πελατών απεικονίζουν σωστά την πραγματικότητα κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η Εταιρεία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είναι υπεύθυνη για τη συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων με βάση την ΠΔΤΕ 2651/20.1.2012 με βάση το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II. Ο υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας, από την 1η Ιανουαρίου 2010, για τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, πραγματοποιείται με βάση το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Με την ΠΕΕ 193/2/27.09.2021 (ΦΕΚ Β' 4642) Κεφ. Α παρ. 2 της Τράπεζας της Ελλάδος ορίζεται ότι το ύψος των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων δεν επιτρέπεται να υπολείπεται του προβλεπόμενου ελαχίστου αρχικού κεφαλαίου που για τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων ανέρχεται σε €4.500 χιλ. Η Εταιρεία έχει συμμορφωθεί με την ανωτέρω διάταξη για τις χρήσεις του 2022 και 2021.

Κατά τη χρήση του 2022 ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας βασικών και συνολικών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας διαμορφώθηκε στο 16,13% έναντι 17,76% της χρήσης του 2021.

Β. Οικονομική και χρηματοοικονομική επισκόπηση

1. Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον – Ελληνική Οικονομία

Η οικονομική ανάκαμψη επιβραδύνθηκε το 2022, με το παγκόσμιο ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, να αυξάνεται κατά +3,4%, από +6,2% το 2021, κυρίως λόγω των λιγότερο ευνοϊκών χρηματοπιστωτικών συνθηκών, εν μέσω της ταχύτερης από το αναμενόμενο σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, με σκοπό να αντιμετωπιστεί ο υψηλός και επίμονος πληθωρισμός. Πράγματι, ο πληθωρισμός παγκοσμίως επιταχύνθηκε σε +8,8% το 2022 (ετήσιος μέσος όρος) από +4,7% το 2021, αν και ο ρυθμός αύξησης των τιμών επιβραδύνθηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Παράλληλα, τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν στην Κίνα για την ανάσχεση της διασποράς της COVID-19, συνέβαλαν στην επιβράδυνση όχι μόνο της εγχώριας, αλλά και της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας. Τέλος, το υψηλό ενεργειακό κόστος λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και των σχετικών κυρώσεων στη Ρωσία, επηρέασε αρνητικά την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών και τις επενδυτικές αποφάσεις των επιχειρήσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η οικονομική δραστηριότητα στην Ευρωζώνη, κατέγραψε επιβράδυνση στο δεύτερο εξάμηνο του 2022, αν και μικρότερη-των-εκτιμήσεων, καθώς η δημοσιονομική στήριξη ήταν σημαντική, τα νοικοκυριά χρησιμοποίησαν μέρος των υπερβαλλουσών αποταμιεύσεων που είχαν συσσωρεύσει κατά την περίοδο της πανδημίας, και οι επιχειρήσεις αντεπεξήλθαν στις πιέσεις από την ενεργειακή κρίση. Συνολικά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, διαμορφώθηκε σε +3,5% το 2022 από +5,3% το 2021. Ο πληθωρισμός ("ΔΤΚ") αυξήθηκε στο +8,4% (ετήσιος μέσος όρος), με ανοδική πορεία στις περισσότερες συνιστώσες, από +2,6% κατά μέσο όρο το 2021. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ("ΗΠΑ"), το ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, επιβραδύνθηκε σε +2,1% το 2022, από +5,9% το 2021, λόγω της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής και της σημαντικής σύσφιξης στις χρηματοπιστωτικές συνθήκες. Η ιδιωτική κατανάλωση και οι επιχειρηματικές επενδύσεις συνέσφεραν θετικά στην ανάπτυξη, ενώ αντίθετα, οι επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την οικιστική δραστηριότητα κατέγραψαν μείωση για επτά διαδοχικά τρίμηνα και οι καθαρές εξαγωγές επηρέασαν αρνητικά το συνολικό ρυθμό ανάπτυξης, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα από τις εξαγωγές. Ο πληθωρισμός ("ΔΤΚ"), μετά από επιτάχυνση της τάξεως του +4,7% (ετήσιος μέσος όρος) το 2021, συνέχισε να πραγματοποιεί αξιοσημείωτες αυξήσεις και το 2022 (+8,0%). Τέλος, η οικονομική δραστηριότητα στην Κίνα, κατέγραψε το δεύτερο χαμηλότερο ρυθμό αύξησης από το 1976. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, επιβραδύνθηκε σε +3,0% το 2022, από +8,4% το 2021, κυρίως λόγω της πολιτικής μηδενικής ανοχής κατά της COVID-19 και της συνεπακόλουθης αρνητικής επίδρασης στην οικονομική δραστηριότητα, καθώς και των διαταραχών στην οικιστική δραστηριότητα. Ο πληθωρισμός ("ΔΤΚ") αυξήθηκε κατά +2,0% (ετήσιος μέσος όρος) το 2022, από +0,9% το 2021.

Η νομισματική πολιτική κατέστη περιοριστική κατά τη διάρκεια του έτους, λόγω των αυξανόμενων και επίμονων πληθωριστικών πιέσεων. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ("Fed") αύξησε το επιτόκιο αναφοράς κατά 425 μ.β. το 2022, ενώ επιβράδυνε τον ρυθμό αύξησης σε 25 μ.β. τον Φεβρουάριο του 2023, διαμορφώνοντας το επιτόκιο αναφοράς στο εύρος του 4,50% έως 4,75%. Η Fed επικοινωνήσει πως περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων είναι συμβατές με το διττό στόχο της σταθερότητας των τιμών και της μέγιστης απασχόλησης του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Δεκέμβριος 2022), αναμένεται αύξηση του επιτοκίου αναφοράς στο 5,1% μέχρι το τέλος του 2023. Επιπλέον, οι καθαρές αγορές περιουσιακών στοιχείων μεγάλης κλίμακας ολοκληρώθηκαν τον Μάρτιο του 2022 και η Fed εκκίνησε τον Ιούνιο του 2022 τη διαδικασία συρρίκνωσης των ποσών των κρατικών ομολόγων ΗΠΑ και χρεογράφων με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια που διακρατεί στον ισολογισμό της. Η Fed θα συνεχίσει να μειώνει τις παραπάνω θέσεις κατά USD 95 δισ. ανά μήνα, με τον ισολογισμό να ανέρχεται σε USD 8,4 τρις. ή 33% του ΑΕΠ του 2022 από USD 8,8 τρις. το 2021.

Στην Ευρώπη, η ΕΚΤ αύξησε και τα τρία επιτόκια νομισματικής πολιτικής κατά 250 μονάδες βάσης το 2022, καθώς οι πληθωριστικές πιέσεις ενισχύθηκαν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, την ανάκαμψη κλάδων της οικονομίας που είχαν πληγεί από τους περιορισμούς λόγω της πανδημίας και τη συρρίκνωση της αγορά εργασίας. Το Φεβρουάριο του 2023, η ΕΚΤ αύξησε τα επιτόκια νομισματικής πολιτικής κατά 50 μονάδες βάσης σε 3,0% (Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης), 3,25% (Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης) και 2,5% (Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων). Σύμφωνα με την ΕΚΤ, υπάρχει ισχυρή δέσμευση για μια επιπλέον αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης το Μάρτιο του 2023, και στη συνέχεια θα επαναξιολογηθεί η πορεία της νομισματικής πολιτικής.

Η ελληνική οικονομία παρέμεινε σε ισχυρή αναπτυξιακή τροχιά το εννιάμηνο του 2022 και αναμένεται να έχει ξεπεράσει τον μέσο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της ευρωζώνης σε σημαντικό βαθμό, για δεύτερη συνεχή χρονιά (αύξηση ΑΕΠ 5,9% σε ετήσια βάση το εννιάμηνο του 2022, σε σύγκριση με 4,0% για τον μέσο όρο της

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

ευρωζώνης και εκτιμώμενη ανάπτυξη 5,3% έναντι 3,5% για το 2022 αντίστοιχα)¹. Οι απώλειες στην οικονομική δραστηριότητα εξαιτίας της πανδημίας έχουν ανακτηθεί, με το ΑΕΠ του 2022, σε σταθερές τιμές, να αναμένεται να υπερβεί το επίπεδο του 2019 κατά 3,7%². Η οικονομία επέδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στις πιέσεις που ασκήθηκαν εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης και της ταχείας μετάδοσης των εισαγόμενων πληθωριστικών πιέσεων, αξιοποιώντας i) την προσαρμοστικότητα του ιδιωτικού τομέα ii) την ανάκαμψη του τουρισμού και των υπηρεσιών γενικότερα iii) την πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη έναντι των πιέσεων στο ενεργειακό κόστος, η οποία υπερέβη τον μέσο όρο της ευρωζώνης το εννιάμηνο του 2022 και iv) τα σημαντικά αποθέματα ρευστότητας των οικονομικά υγιών επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 9,5% σε ετήσια βάση και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατά 10,2% το εννιάμηνο του 2022, με τον τελευταίο να ανέρχεται σε υψηλό 11 ετών στο 13,6% του ΑΕΠ³. Οι συνθήκες της αγοράς εργασίας παρέμειναν πολύ υποστηρικτικές, αντισταθμίζοντας μέρος των πληθωριστικών επιπτώσεων που έπληξαν το διαθέσιμο εισόδημα. Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 5,4% σε ετήσια βάση το 2022 (+79 χιλ. επιπλέον εργαζόμενοι ετησίως το Δεκέμβριο και +207 χιλ. κατά μέσο όρο το 12μηνο) και το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε σε χαμηλό 13 ετών στο 11,6% τον Δεκέμβριο⁴. Η ήπια αναπροσαρμογή των συνολικών αμοιβών του ιδιωτικού τομέα, η οποία εκτιμάται σε περίπου 2,5-3%, ενισχύθηκε από την αύξηση κατά 9,7% του κατώτατου μισθού⁵.

Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 20,5% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο του 2022 (+42% το ενδεκάμηνο του 2022 ή +€102 δισ. ετησίως για αυτή την περίοδο) και παρουσίασε ισχυρή ανάπτυξη, ακόμη και όταν εξαιρεθούν οι βιομηχανικοί τομείς που επηρεάζονται από τη μεταβλητότητα των τιμών της ενέργειας, όπως τα καύσιμα και η ηλεκτρική ενέργεια (+19,8% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο και +27% το ενδεκάμηνο του 2022)⁶. Παρόμοιες τάσεις παρατηρούνται στην ευρωζώνη υποδηλώνοντας ότι ο αντίκτυπος των διαταραχών της ενέργειας και του πληθωρισμού στην οικονομική δραστηριότητα έχει αποδειχθεί λιγότερο σοβαρός από ό,τι αρχικά αναμενόταν μέχρι το τέλος του 2022.

Η ισχυρή επιχειρηματική κερδοφορία αντανάκλα την προσαρμοστικότητα και την ανθεκτικότητα των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στο έντονα αυξανόμενο κόστος παραγωγής, σε συνδυασμό με τη σημαντική ισχύ των επιχειρήσεων επί του καθορισμού των τιμών, υποστηριζόμενη από τις ευνοϊκές συνθήκες ζήτησης.

Η ανωτέρω ενθαρρυντική επίδοση έχει επιτευχθεί παρά τις εξαιρετικά δυσμενείς μεταβολές στους όρους εμπορίου, οι οποίες, σε συνδυασμό με την ισχυρή ζήτηση, οδήγησαν σε περαιτέρω διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, φθάνοντας το υψηλότερο επίπεδο από το 2011 (-8,5% του ΑΕΠ το ενδεκάμηνο του 2022). Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί σταδιακά, καθώς οι διεθνείς τιμές των βασικών πρώτων υλών και εμπορευμάτων αρχίζουν να υποχωρούν και η ζήτηση για εισαγωγές ομαλοποιείται, έπειτα από την άνοδο το 2021-2022, αντισταθμίζοντας την πίεση από μια πιθανή εξασθένηση της εξωτερικής ζήτησης. Επιπλέον, οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων ΑΞΕ στην ελληνική οικονομία ανήλθαν σε νέο ιστορικό υψηλό, στα €6,2 δισ. το ενδεκάμηνο του 2022, ξεπερνώντας ήδη το ρεκόρ του 2021 στα €5,4 δισ. Η τάση αυτή δημιουργεί τις συνθήκες για πρόσθετο επιχειρηματικό και οικονομικό μετασχηματισμό στο μέλλον, καθώς και για την αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, ενισχύοντας την ανάπτυξη. Μέρος αυτών των εισροών (€1,3 δισ. το εννιάμηνο) έχει κατευθυνθεί για επενδύσεις σε ακίνητα, ενδυναμώνοντας τη συγκεκριμένη αγορά.⁷

Οι σημαντικότεροι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας εμφάνισαν υψηλότερη από την αναμενόμενη ανθεκτικότητα το 4ο τρίμηνο και τον Ιανουάριο του 2023. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος αυξήθηκε σε υψηλό 4 μηνών, στο 104,9 τον Ιανουάριο του 2023 (101,3 το 4ο τρίμηνο του 2022), υπερβαίνοντας τον μέσο όρο της ευρωζώνης για 9ο συνεχόμενο μήνα και αντιστρέφοντας την ξαφνική επιδείνωση του Οκτωβρίου 2022⁸.

Οι δείκτες εμπιστοσύνης στη βιομηχανία και στο λιανικό εμπόριο σημείωσαν σημαντικές αυξήσεις σε μηνιαία βάση, οι υπηρεσίες επέδειξαν ανθεκτικότητα, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη επέστρεψε σε επίπεδα πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία τον Δεκέμβριο του 2022 και τον Ιανουάριο του 2023 με την εκτίμηση των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση το 2023 να παρουσιάζει βελτίωση σε συνδυασμό με υποχώρηση στις προσδοκίες των καταναλωτών για το ρυθμό πληθωρισμού στο χαμηλότερο σημείο από τον Φεβρουάριο του 2022.

Ο πληθωρισμός βάσει τιμών καταναλωτή, όπως προσδιορίζεται από τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΕνΔΤΚ»), έδειξε σημάδια επιβράδυνσης (8,6% ετησίως το 4^ο τρίμηνο του 2022 και 7,6% το

¹ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φθινοπωρινές Προβλέψεις, Νοέμβριος 2022, Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

² Πηγή: Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

³ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

⁴ Πηγή: : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Στοιχεία Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (μηνιαίες εκτιμήσεις), Δεκέμβριος 2022

⁵ Πηγή: Υπουργείο Εργασίας, Υπουργική Απόφαση αρ. 38866/2022 & αρ. 107675/2021 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

⁶ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Τράπεζα της Ελλάδος, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2022, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έρευνα Επιχειρήσεων και Καταναλωτών, Δεκέμβριος 2022

⁷ Πηγή: Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Ισοζύγιο Πληρωμών (μηνιαία στοιχεία), Νοέμβριος 2022

⁸ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έρευνα Επιχειρήσεων και Καταναλωτών, Δεκέμβριος 2022

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεκέμβριο του 2022, έναντι 11,5% το 3^ο τρίμηνο του 2022), υποχωρώντας κάτω από τον μέσο όρο της ευρωζώνης – 10% σε ετήσια βάση το 4^ο τρίμηνο του 2022 – για πρώτη φορά από τα τέλη του 2021. Αυτή η βελτίωση αντανάκλασε κυρίως την υποχώρηση των τιμών της ενέργειας, με πρώιμες ενδείξεις σταθεροποίησης του δομικού πληθωρισμού το Δεκέμβριο του 2022 (επιβράδυνση σε 5,9% ετησίως από 6,8% τον Νοέμβριο του 2022), με την αύξηση ωστόσο των τιμών τροφίμων να επιταχύνεται σε νέο υψηλό 15,4% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2022 (12,8% ετησίως το 3^ο τρίμηνο)⁹.

Οι ευνοϊκές συνθήκες κυκλικής ανάκαμψης της οικονομίας ενίσχυσαν τις δημοσιονομικές επιδόσεις έναντι των ανοδικά αναθεωρημένων στόχων για το 2022, παρά τα πρόσθετα μέτρα ενεργειακής στήριξης κατά το 4^ο τρίμηνο του 2022 και στις αρχές του 2023. Η δημοσιονομική στήριξη σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις το 2022 εκτιμάται σε περίπου €11,5 δις., σε όρους ακαθάριστης αξίας, που αποτελούνται κυρίως από επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας και άλλες ενισχύσεις που σχετίζονται με την ενέργεια¹⁰. Το πρωτογενές έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώθηκε, το δωδεκάμηνο του 2022, στο 3,3% του ΑΕΠ, 0,9 ποσοστιαίες μονάδες (€1,8 δις.) χαμηλότερα από τον ετήσιο στόχο του Προϋπολογισμού του 2023 (και 2,5% του ΑΕΠ χαμηλότερα σε σύγκριση με το 2021 που αντιστοιχεί σε μείωση 36% σε ετήσια βάση), προοιωνίζοντας περαιτέρω θετικές εξελίξεις για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2022, το οποίο πρόκειται να οριστικοποιηθεί τον Απρίλιο του 2023. Ο Κυβερνητικός Προϋπολογισμός για το 2023 στοχεύει σε πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 0,7% του ΑΕΠ, από εκτιμώμενο πρωτογενές έλλειμμα -1,6% το 2022.

Ο στόχος αυτός είναι εφικτός, με σχετικά περιορισμένο αντίκτυπο στη δραστηριότητα, εξαιτίας της δημοσιονομικής και μακροοικονομικής υπεραπόδοσης του 2022 και των σχετικών θετικών επιδράσεων μετακύλισης (carryover effects) των επιδόσεων από το του προηγούμενου έτους. Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας, ως % του ΑΕΠ, μειώθηκε κατά 24,7 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση το 3^ο τρίμηνο του 2022 – καταγράφοντας τη μεγαλύτερη βελτίωση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης – στο 178,2% του ΑΕΠ. Για το 2023, αναμένεται περαιτέρω μείωση στο 159,3% σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023¹¹.

Οι καταθέσεις και τα δάνεια των ελληνικών τραπεζών κατέγραψαν σημαντικές περαιτέρω αυξήσεις το 2022. Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά €8,6 δις. το 12μηνο του 2022, προσεγγίζοντας το σύνολο των €189 δις., σε υψηλό 12ετίας, παρά την περαιτέρω ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η αύξηση του τραπεζικού δανεισμού προς τον ιδιωτικό τομέα επιταχύνθηκε στο 6,3% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2022 – υψηλό 14 ετών (από τον Ιούλιο του 2009) – ενισχυμένη από μια νέα άνοδο των πιστώσεων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, στο 11,8% ετησίως (ο υψηλότερος ρυθμός για το 2022 μαζί με το +12,3% το Σεπτέμβριο). Η σωρευτική καθαρή ροή (από αποπληρωμές) τραπεζικών δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις το 12μηνο του 2022 ανήλθε σε €6,8 δις., καθιστώντας την, την υψηλότερη των τελευταίων 14 ετών, χωρίς να προσμετράται η έντονη ανάκαμψη του 2020, λόγω κρατικών εγγυήσεων (€6,7 δις.)¹².

Οι αποδόσεις των ελληνικών 10-ετών κρατικών ομολόγων αυξήθηκαν στο 4,1% το 2^ο εξάμηνο του 2022, από 2,6% το 1^ο εξάμηνο του 2022 και 0,9% κατά μέσο όρο το 2021, λόγω της σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής και της ευρείας επαναξιολόγησης της τιμολόγησης λόγω αυξημένων πληθωριστικών προσδοκιών. Το επιτοκιακό περιθώριο του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου σε σχέση με το γερμανικό αυξήθηκε στις 240 μονάδες βάσης το 2^ο εξάμηνο του 2022, από 220 μονάδες βάσης το 1^ο εξάμηνο, υποχωρώντας περαιτέρω στις 206 μονάδες βάσης τον Ιανουάριο του 2023, με την απόδοση του γερμανικού 10-ετούς ομολόγου να αυξάνεται επίσης στο 1,8% το 2^ο εξάμηνο του 2022 από 0,6% το 1^ο εξάμηνο του 2022 και -0,33% το 2021. Οι κρατικοί τίτλοι της Ελλάδας παραμένουν επιλέξιμοι στο πλαίσιο του ευέλικτου προγράμματος επανεπένδυσης των κεφαλαίων από τη λήξη των ομολόγων που αποκτήθηκαν μέσω του REPP (μετά τον τερματισμό του προγράμματος το Μάρτιο του 2022).

Το συνδυαστικό αποτέλεσμα των παραπάνω υποστηρικτικών παραγόντων συνέτεινε στην ανθεκτικότητα της ανάκαμψης στην Ελλάδα το 2022, με την ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ να αναμένεται να ξεπεράσει το 5% σύμφωνα με εκτιμήσεις της μητρικής Τράπεζας και του επίσημου και ιδιωτικού τομέα, συνοδευόμενη από αυξημένες θετικές οικονομικές επιδράσεις σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

2. Κρίση στην Ουκρανία

Στις 24 Φεβρουαρίου του 2022, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία, όπου εκτός από την ανθρωπιστική κρίση που προκάλεσε στην περιοχή, επέφερε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία, κυρίως μέσω των υψηλότερων τιμών ενέργειας και εμπορευμάτων που τροφοδότησαν υψηλότερο πληθωρισμό, ο οποίος οδήγησε σε ασθενέστερη εμπιστοσύνη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Η έκταση αυτών των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί η σύγκρουση. Η εισβολή στην Ουκρανία κλιμάκωσε επίσης τις εντάσεις μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ, NATO, Ε.Ε. και Η.Β. Οι ΗΠΑ έχουν επιβάλει και είναι πιθανό να επιβάλουν σημαντικές πρόσθετες χρηματοοικονομικές και οικονομικές κυρώσεις και ελέγχους εξαγωγών εναντίον ορισμένων Ρωσικών οργανισμών ή/και ιδιωτών, με παρόμοιες δράσεις να εφαρμόζονται από την ΕΕ και το Η.Β. και άλλες χώρες. Το 2022 οι ΗΠΑ, η Ε.Ε. και το Η.Β. επέβαλαν πακέτα χρηματοοικονομικών

⁹ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εναρμονισμένοι δείκτες τιμών καταναλωτή, Δεκέμβριος 2022

¹⁰ Πηγές: Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2023 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

¹¹ Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2023

¹² Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Νομισματική & Τραπεζική Στατιστική, Δεκέμβριος 2022

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

και οικονομικών κυρώσεων που, με διάφορους τρόπους, περιορίζουν τις συναλλαγές με πολλές ρωσικές επιχειρήσεις και ιδιώτες, τις συναλλαγές σε ρωσικά κρατικά ομόλογα, τις επενδύσεις, το εμπόριο και τη χρηματοδότηση σε και από ορισμένες περιοχές της Ουκρανίας. Η Εταιρεία σε συνεργασία με την μητρική Τράπεζα έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για συμμόρφωση με τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί από τις αρμόδιες αρχές.

Η Εταιρεία δεν έχει άμεση έκθεση στις χώρες αυτές. Ο προσδοκώμενος αντίκτυπος, κρίθηκε ως μη σημαντικός.

Η Εταιρεία, τέλος, με την υποστήριξη της μητρικής Τράπεζας ενισχύεται σε υποδομές για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τον μετριασμό των απειλών στον κυβερνοχώρο. Η μητρική Τράπεζα διαθέτει ήδη ένα ισχυρό πλαίσιο που υποστηρίζεται από έμπειρο προσωπικό και την κατάλληλη υποδομή πληροφορικής για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας διείσδυσης στον κυβερνοχώρο. Από την έναρξη της κρίσης, η μητρική Τράπεζα έχει προληπτικά επεκτείνει αυτό το πλαίσιο με σημαντικό αριθμό ενεργειών ετοιμότητας και ενίσχυσης της ασφάλειας που θα συμβάλουν στη μείωση των επιπτώσεων τέτοιου είδους επιθέσεων.

3. Προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας για το 2023

Οι επιδόσεις της Ελλάδας στο τρέχον έτος, αλλά και μεσοπρόθεσμα, αναμένεται να υποστηριχθούν από τους ακόλουθους παράγοντες:

- Την ισχυρή αύξηση των επενδύσεων, λόγω της ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων και της αυξανόμενης θετικής επίδρασης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («ΤΑΑ»). Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αναμένεται να αυξηθεί με διψήφιο ρυθμό, για 3ο συνεχές έτος, υποστηριζόμενος από τις θετικές προοπτικές ζήτησης, τα υψηλά ποσοστά αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού και την ισχυρή κερδοφορία. Επιπλέον, τα επενδυτικά οφέλη από το ΤΑΑ θα αρχίσουν να γίνονται περισσότερο εμφανή από το 2023 και μετά, λόγω χρονικής υστέρησης μεταξύ της εισροής των κονδυλίων (€11,1 δισ. επιχορηγήσεων και δανείων, σωρευτικά, μέχρι τις αρχές του 2023, που αντιστοιχούν περίπου στο 1/3 της συνολικής διαθέσιμης χρηματοδότησης για την Ελλάδα) και των τελικών κεφαλαιακών δαπανών¹³. Ομοίως, οι εισερχόμενες άμεσες ξένες επενδύσεις («ΑΞΕ»), ύψους €14 δισ., από το εξωτερικό στο διάστημα 2020-2022 θέτουν τις βάσεις για περαιτέρω ενίσχυση του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου¹⁴.
- Τη δυναμική των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών και ιδίως του τουρισμού, που παρουσιάζουν μικρότερη ευαισθησία στις μεταβολές των σχετικών τιμών, το κόστος εισροών και τις διακυμάνσεις του εισοδήματος. Η εμπειρία των προηγούμενων ετών δείχνει ότι η εξωτερική ζήτηση για τουριστικές υπηρεσίες – ιδίως από χώρες της Ευρωζώνης – παρουσιάζει ανθεκτικότητα στην οικονομική μεταβλητότητα, αλλά επηρεάζεται σημαντικά από γεωπολιτικούς ή υγειονομικούς κινδύνους. Επιπλέον, η τιμολογιακή ισχύς των ελληνικών επιχειρήσεων έχει ενισχυθεί σημαντικά το 2023 από τις εξαιρετικές επιδόσεις του τουρισμού το 2022, προοιωνίζοντας περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των σχετικών υπηρεσιών στο μέλλον.
- Τη δημοσιονομική πολιτική που θα παραμείνει υποστηρικτική προς τις περισσότερο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να αμβλυνθεί ο αντίκτυπος της αστάθειας των τιμών ενέργειας και του δομικού πληθωρισμού στο διαθέσιμο εισόδημά τους. Αξιόλογοι χρηματοδοτικοί πόροι έχουν προβλεφθεί, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023, βάσει πολύ πιο συντηρητικών προβλέψεων για τις τάσεις των τιμών της ενέργειας σε σύγκριση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά. Επίσης, η εκτιμώμενη υπεραπόδοση κατά το 2022 συνεπάγεται τη μετακύλιση ισχυρότερων θετικών επιδράσεων στα επόμενα χρόνια, ενισχύοντας τη δημοσιονομική ανθεκτικότητα της χώρας. Η επιστροφή σε πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 0,7% του ΑΕΠ¹⁵ θα βασιστεί σε ευνοϊκές κυκλικές συνθήκες.
- Τις παρατηρούμενες συγκρατημένες αυξήσεις μισθών, για πρώτη φορά από την αρχή της ελληνικής κρίσης. Η ισχυρή ανάκαμψη της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με την αύξηση του κατώτατου μισθού το 2022 – που θα συμπληρωθεί από μια πρόσθετη αύξηση της τάξης του 5,5%-9,5% το 2023 – θα μπορούσαν να επιφέρουν μια προσαρμογή του μέσου ωρομισθίου στον ιδιωτικό τομέα της τάξης του 4-4,5% περίπου σε ετήσια βάση το 2023, ύστερα από ένα εκτιμώμενο 2,5-3% το 2022¹⁶. Η μετακύλιση στους μέσους μισθούς του ιδιωτικού τομέα θα είναι μερική – και πιο συγκρατημένη από το μέσο όρο της Ευρωζώνης – διατηρώντας τα κεκτημένα της Ελλάδας σχετικά με την ανταγωνιστικότητα κόστους κατά την προηγούμενη δεκαετία.

Για το 1ο τρίμηνο του 2023, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα παρέμεινε σε σταθερά ανοδική τροχιά μετά την ισχυρότερη από το αναμενόμενο επίδοση της οικονομίας κατά το 2022 – σύμφωνα με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών για το σύνολο του 2022 και τους διαθέσιμους δείκτες υψηλής συχνότητας – η οποία υπερέβη τις προσδοκίες τόσο των θεσμικών φορέων και οργανισμών όσο και του ιδιωτικού τομέα. Ο ρυθμός αύξησης του ελληνικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ») ανήλθε σε 6,1% ετησίως στο σύνολο του 2022

¹³ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Recovery and Resilience scoreboard

¹⁴ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Ισοζύγιο Πληρωμών (μηνιαία στοιχεία), Νοέμβριος 2022

¹⁵ Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2023

¹⁶ Πηγή: Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ & πηγές αγοράς

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

(τελευταία διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία), ξεπερνώντας σημαντικά τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (+3,5% ετησίως) για δεύτερη συνεχή χρονιά. Η υψηλότερη από το αναμενόμενο ετήσια επίδοση αντανακλά κυρίως: α) την ανοδική αναθεώρηση του ετήσιου ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ στο 3ο τρίμηνο του 2022 σε 4,4% από αρχική εκτίμηση 2,8%, λόγω σημαντικής μείωσης της επιβάρυνσης που σχετίζεται με τις ενεργειακές επιδοτήσεις, και β) την επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ σε 5,2% ετησίως το 4ο τρίμηνο του 2022 (+1,4% σε εποχικά διορθωμένη τριμηνιαία βάση), λόγω της ισχυρής εγχώριας ζήτησης.

Η ισχυρή οικονομική ανάκαμψη ενίσχυσε τις δημοσιονομικές επιδόσεις, παρά το κόστος των πρόσθετων μέτρων ενεργειακής στήριξης το 4ο τρίμηνο του 2022 και στις αρχές του 2023. Τα δημοσιονομικά στοιχεία για την περίοδο 2019-2022 (που ανακοινώθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή («ΕΛΣΤΑΤ»)) στις 21 Απριλίου 2023) δείχνουν επίτευξη μικρού πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 0,1% του ΑΕΠ το 2022 (σύμφωνα με το ESA 2010), σημειώνοντας υπεραπόδοση σε σχέση με την εκτίμηση του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2023 για πρωτογενές έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ το 2022, καθώς και σε σύγκριση με το καθοδικά αναθεωρημένο πρωτογενές έλλειμμα 4,7% του ΑΕΠ το 2021. Για το 2023, ο Κρατικός Προϋπολογισμός στοχεύει σε επίτευξη υψηλότερου πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 0,7% του ΑΕΠ, με αυξανόμενο περιθώριο για νέα υπεραπόδοση ύστερα από τα ισχυρά δημοσιονομικά αποτελέσματα του 2022. Επιπλέον, το 2022 το δημόσιο χρέος της Ελλάδας ως ποσοστό του ΑΕΠ κατέγραψε για δεύτερη συνεχή χρονιά εντυπωσιακή ετήσια μείωση (-23,3 ποσοστιαίες μονάδες), υποχωρώντας στο 171,3% του ΑΕΠ – το χαμηλότερο ποσοστό από το 2012 – από 194,6% το 2021 και 206,3% το 2020, ενώ αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω το 2023 (στο 160% του ΑΕΠ περίπου, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023).

Ο πληθωρισμός αποκλιμακώθηκε με ταχύτερο ρυθμό τον Μάρτιο του 2023, με την ετήσια αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΔΤΚ») να υποχωρεί σε χαμηλό 17 μηνών, στο 4,6% από 7,2% τον Δεκέμβριο του 2022 και το υψηλό του 12,1% τον Ιούνιο του 2022. Η αποκλιμάκωση αυτή αντανακλά κυρίως την ευνοϊκή βάση σύγκρισης των τιμών ενέργειας με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, με τις τιμές της βενζίνης, του πετρελαίου θέρμανσης και του ηλεκτρισμού να αφαιρούν 3,0 ποσοστιαίες μονάδες από την ετήσια μεταβολή του ΔΤΚ. Οι παραπάνω τάσεις συμφωνούν, επίσης, με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις της Τράπεζας – συνυπολογίζοντας την ευνοϊκότερη εξέλιξη των τιμών ενέργειας το 1ο τρίμηνο του 2023 – και προμηνύουν μέσο ετήσιο ρυθμό πληθωρισμού στο 4-4,5% για το 2023.

4. Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία, ως 100,0% θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., διατηρεί σημαντικό ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης χρηματοδότησης της Εταιρείας για τη διενέργεια χρηματοδοτήσεων σε πελάτες, β) σε επίπεδο συνεργειών για την προσέλκυση πελατείας και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτής και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με τη στρατηγική της μητρικής Τράπεζας.

Την 31 Μαρτίου 2023, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») ανήλθε €5,0 δισ. μέσω πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («LTROs») σημειώνοντας μείωση σε σύγκριση με σύγκριση με την 31 Δεκεμβρίου 2022 που ανήλθε σε €8,1 δισ. Επιπρόσθετα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας σε μετρητά ύψους €25,5 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας, με τους δείκτες ρευστότητας LCR και NSFR να ανέρχονται σε επίπεδα άνω του 100%.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα όσον αφορά στη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη (α) την σημαντική και επαναλαμβανόμενη κερδοφορία της (β) τα σημαντικά ποσά διαθέσιμων ενεχύρων, καθώς και τους Δείκτες Κάλυψης Ρευστότητας («LCR») και Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης («NSFR»), οι οποίοι είναι αρκετά πάνω από το ελάχιστο εποπτικό όριο του 100% (γ) την τρέχουσα χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») αποκλειστικά μέσω των στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («TLTROs») (δ) τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 («CET1») κατά την 31 Μαρτίου 2023, ο οποίος υπερέβη τον ελάχιστο δείκτη Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων («OCR»), (ε) την αυξανόμενη υποστήριξη από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («RRF»), (στ) την ενεργοποίηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού και (ζ) την αμελητέα έκθεση της στη Ρωσία και Ουκρανία, καθώς και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας αφενός υπόψη την συνεχιζόμενη ισχυρή κερδοφορία της, την κεφαλαιακή της επάρκεια, τις θετικές ταμειακές ροές από τις λειτουργικές της δραστηριότητες και, αφετέρου, το γεγονός ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, πιστεύει ότι είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2023) και για τον λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Γ. Επισκόπηση της αγοράς Factoring

Παγκόσμια αγορά

Σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της FCI για το 2022, οι εργασίες Factoring σημείωσαν σημαντική αύξηση της τάξεως του 18,3% με το συνολικό μέγεθος του κλάδου να ανέρχεται σε €3,65 τρισ. έναντι €3,07 τρισ. του 2021.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή αγορά, σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού EU Federation for the Factoring and Commercial Finance Industry («EUF»), ο συνολικός κύκλος εργασιών σημείωσε σημαντική αύξηση της τάξεως του 19,2% ανερχόμενος σε €2,38 τρισ. περίπου έναντι €2,03 τρισ. περίπου το 2021. Επιπρόσθετα το Factoring εμφάνισε αύξηση για μία ακόμα χρονιά ως ποσοστό διείσδυσης επί του ΑΕΠ και κυμάνθηκε στο 12,3% (2021: 11,4%). Στη χώρα μας, ο συγκεκριμένος δείκτης προσεγγίζει σταδιακά τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, με σημαντική για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά βελτίωση, ανερχόμενος σε 11,3% έναντι 9,7% το 2021.

Ελλάδα

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Factoring, ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών ανήλθε το 2022 σε €23,6 δισ. έναντι €17,7 δισ. το 2022, σημειώνοντας σημαντική αύξηση της τάξεως του 33% περίπου, αντανακλώντας αφενός τις έντονες πληθωριστικές τάσεις που εμφανίστηκαν στις αγορές το 2022, αφετέρου τη δυναμική του προϊόντος ως χρηματοοικονομικού εργαλείου παροχής συνεχούς ρευστότητας στις επιχειρήσεις.

Όσον αφορά την κατανομή του κύκλου εργασιών στη χώρα μας με βάση τα κριτήρια εγχωρίου ή διεθνούς Factoring, με ή χωρίς αναγωγή και αναγγελλόμενου ή μη, το 87,7% αφορά εγχώριο Factoring (2021: 85,8%), το 54,2% αφορά Factoring με αναγωγή (2021: 56,1%), και το αναγγελλόμενο Factoring καταλαμβάνει το 81,3% του κύκλου εργασιών (2021: 80,3%).

Η αύξηση της αγοράς Factoring στη χώρα μας σε επίπεδα σημαντικά υψηλότερα από την αύξηση της ελληνικής οικονομίας, οδήγησαν σε αύξηση του ποσοστού των εργασιών Factoring ως ποσοστό του ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το EUF, το 2022 ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών Factoring στην Ελλάδα ανήλθε περίπου στο 11,3% του ΑΕΠ έναντι 9,7% του 2021, σημειώνοντας σημαντική αύξηση για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Η διείσδυση του Factoring στους περισσότερους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας αντανακλά την καθιέρωση και ενδυνάμωση του στη συνείδηση της επιχειρηματικής πελατείας, αλλά και των τραπεζικών ομίλων ως χρηματοοικονομικό εργαλείο παροχής συνεχούς ρευστότητας και αξιοποίησης στοιχείων ενεργητικού.

Δ. Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Μεταβολή μεγεθών σε προϊόντα & υπηρεσίες

Όπως αναφέρθηκε, κατά τη δέκατη τέταρτη χρήση, η δραστηριότητα της Εταιρείας επικεντρώθηκε αφενός στην ανάπτυξη των εργασιών της με σκοπό την ενίσχυση των μεγεθών της σε επίπεδο ενεργητικού και συνολικών εσόδων, αφετέρου στη βελτίωση του λειτουργικού της μοντέλου.

Παραδοσιακά η Εταιρεία επικεντρώνει την ανάπτυξή της στην παροχή υπηρεσιών αναγγελλόμενου Factoring με σκοπό την παροχή ρευστότητας σε πελάτες με παράλληλη διατήρηση του πιστωτικού κινδύνου σε αποδεκτά επίπεδα. Από το σύνολο του διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών, περίπου το 75,3% αφορά εργασίες αναγγελλόμενου Factoring (ήτοι €3.092.465,3 χιλ. επί συνόλου €4.103.565,7 χιλ.), γεγονός το οποίο πιστοποιεί τη σημαντική αποδοχή του θεσμού στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Όσον αφορά στον όγκο των εργασιών εξαγωγικού Factoring, η Εταιρεία διαχειρίστηκε για τη χρήση του 2022 κύκλο εργασιών που αφορούσε εξαγωγές ύψους €864.505,4 χιλ. περίπου έναντι €689.105,9 χιλ. του 2021, σημειώνοντας σημαντική βελτίωση της τάξεως του 25,5%, αντικατοπτρίζοντας τη συνεχιζόμενη προσπάθεια ενίσχυσης των εργασιών εξωτερικού και, παράλληλα, την ενδυνάμωση των συνεργασιών με στρατηγικούς πελάτες. Οι εργασίες εξωτερικού αποτέλεσαν περίπου το 21,1% του συνόλου διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών έναντι 20,1% του 2021. Από το σύνολο του εξαγωγικού Factoring, ποσό €735.206,3 χιλ. (2021: €594.293,9 χιλ.) αφορά άμεσο εξαγωγικό Factoring, ενώ ποσό €129.299,1 χιλ. (202: €94.812,0 χιλ.) διενεργήθηκε με το σύστημα των δύο πρακτόρων.

Όσον αφορά την αναγωγή του πιστωτικού κινδύνου των οφειλετών, ποσοστό 65,4% του διαχειριζόμενου κύκλου εργασιών (ήτοι €2.682.898,8 χιλ.) αφορά εργασίες Factoring με αναγωγή και το 34,6% αφορά εργασίες Factoring χωρίς αναγωγή. Σημειώνεται επίσης, ότι για την προστασία έναντι σημαντικού ποσοστού των κινδύνων έναντι οφειλετών, η Εταιρεία διατηρεί συνεργασία με εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων.

Τέλος, από τον συνολικό διαχειριζόμενο κύκλο εργασιών, οι εργασίες που αφορούν σε υπηρεσίες αντίστροφου (Reverse) Factoring ανήλθαν σε €271.002,4 χιλ. έναντι €180.060,9 χιλ. του 2021 ενισχυόμενες κατά 50,5%.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Θέματα εσωτερικής λειτουργίας

Η Εταιρεία από τους πρώτους μήνες του 2015 έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει μοντέλο λεπτομερούς τιμολόγησης το οποίο επικαιροποιεί σε ετήσια βάση.

Εντός της χρήσης του 2022, διενεργήθηκε από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης της μητρικής Τράπεζας, έλεγχος στο σύνολο των διαδικασιών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων της Εταιρείας. Τα ευρήματα του συνόλου των ελέγχων και επιελέγχων, καθώς και η πορεία τακτοποίησης του συνόλου των ευρημάτων, γνωστοποιούνται περιοδικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Κατά τη χρήση του 2022, η Εταιρεία ενίσχυσε σε σημαντικό βαθμό τις διαδικασίες πιστοποίησης και επαλήθευσης ταυτότητας συναλλασσόμενων, καθώς και τις διαδικασίες ελέγχου για την αντιμετώπιση του κινδύνου κατά του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Σε αυτό το πλαίσιο, διενεργείται ετησίως εντός της Εταιρείας παρακολούθηση διαδικασιών για την αντιμετώπιση του ΞΧ/ΧΤ (AML Monitoring), τα αποτελέσματα της οποίας κοινοποιούνται στη Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο της. Παράλληλα, εντός της ίδιας χρονιάς, επικαιροποιήθηκαν οι διαδικασίες του Τμήματος Διαχείρισης Συναλλαγών, ενώ αναβαθμίστηκαν σημαντικά οι μηνιαίες αναφορές των Τμημάτων Διαχείρισης Συναλλαγών και Είσπραξης Απαιτήσεων.

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας η Εταιρεία προχώρησε στην υιοθέτηση ρόλου Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφορίας (Information Security Officer).

Η Εταιρεία από το 2019 διατηρεί γραφείο στη Θεσσαλονίκη, με σκοπό τη εξυπηρέτηση της πελατείας στη Θεσσαλία, τη Μακεδονία και τη Θράκη.

Τεχνολογία και εξυπηρέτηση πελατών

Σε λειτουργικό επίπεδο, από τον Οκτώβριο του 2021 ενεργοποιήθηκε η αναβαθμισμένη ψηφιακή πλατφόρμα e-Factoring, η οποία είναι διαθέσιμη μέσω της διαδικασίας «ενιαίας πρόσβασης» (single sign on) από την πλατφόρμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών (i-bank) της Εθνικής Τράπεζας, προσφέροντας στους προμηθευτές (εκχωρητές) αλλά πλέον και τους οφειλέτες (αγοραστές) τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης και περιήγησης στους λογαριασμούς τους σε πραγματικό χρόνο, σε ένα ασφαλές και εύχρηστο περιβάλλον. Κατά το 2022, η Εταιρεία υλοποίησε στρατηγική διεύρυνσης της υιοθέτησης των συγκεκριμένων υπηρεσιών από μεγαλύτερο ποσοστό των συναλλασσόμενων της. Σε αυτή την κατεύθυνση, διατέθηκαν στην εταιρική πελατεία αναλυτικά εγχειρίδια χρήσης με σκοπό την εύκολη χρήση των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διενεργεί σημαντικές δοκιμές και προσαρμογές, θέτοντας σε εφαρμογή αναβαθμισμένες διαδικασίες διασύνδεσης των υποδομών της με εφαρμογές πελατών, είτε για την αξιοποίηση υποδομών ηλεκτρονικής τιμολόγησης, είτε με απευθείας διασύνδεση, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητα, να περιορισθεί ο λειτουργικός κίνδυνος και να συγκρατηθούν τα λειτουργικά κόστη.

Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και συμμετοχές σε εγχώριες και διεθνείς ενώσεις

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της στρατηγικής για όσο το δυνατό καλύτερη κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου έναντι αγοραστών, στα προϊόντα Factoring χωρίς αναγωγή, η Εταιρεία διεύρυνε τις συνεργασίες της με τις εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων.

Επίσης, εντός της χρήσης του 2022, διατηρήθηκε η γραμμή βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης σε κεφάλαιο κίνησης από την Τράπεζα European Bank for Reconstruction and Development («EBRD»), ενώ αντίστοιχη γραμμή από την Black Sea Trade and Development Bank («BSTDB») τέθηκε σε καθεστώς αναστολής. Αναλυτικά στοιχεία και πληροφορίες όσον αφορά τις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις αναφέρονται στη Σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η Εταιρεία αποτελεί ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ένωσης Πρακτόρων Επιχειρηματικών Απαιτήσεων από το 2009 και εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές αυτής. Επίσης, από το 2009 αποτελεί μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Factors Chain International («FCI»), που αριθμεί παραπάνω από 350 μέλη σε 90 χώρες.

Εταιρική προβολή

Στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της επιχειρηματικής της προβολής, η Εταιρεία προχώρησε στην αναβάθμιση του οπτικοακουστικού της υλικού και, κατόπιν συνεργασίας με τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας, προχώρησε σε προβολή ενημέρωσης της επιχειρηματικής κοινότητας για τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της αναβαθμισμένης πλατφόρμας e-Factoring.

Θέματα περιβαλλοντικής και κοινωνικής ευθύνης - εταιρική διακυβέρνηση (ESG)

Περιβάλλον

Αναφορικά με τα θέματα περιβαλλοντικής προστασίας, η Εταιρεία επιμετρά σε ετήσια βάση την κατανάλωση χαρτιού η οποία και το 2022 σημείωσε σημαντική μείωση (πλέον του 60%) σε σχέση με το 2021. Παράλληλα, ψηφιοποιεί σημαντικό μέρος των συναλλαγών της με πελάτες, με σκοπό τη μείωση ανταλλαγής φυσικών αρχείων που επιβάλλουν φυσικές μετακινήσεις.

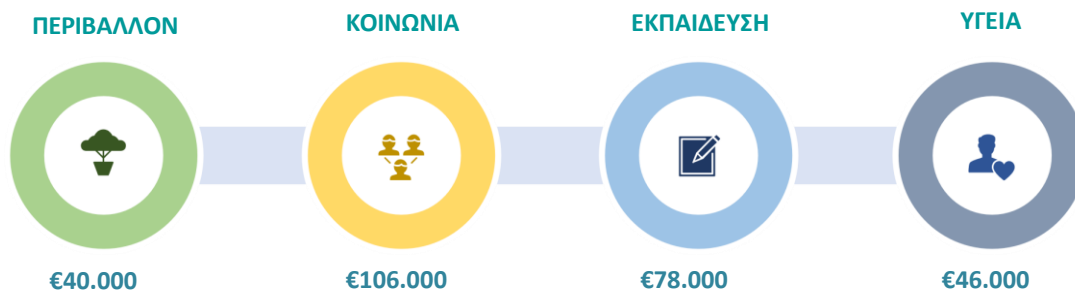
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κοινωνία

Η Εθνική Factors, με σεβασμό στην κοινωνία στην οποία δραστηριοποιείται, έχει εντάξει ως βασικό στόχο στη στρατηγική της να επιχειρεί υπεύθυνα και να υποστηρίζει δράσεις που στοχεύουν στην ανακούφιση των λιγότερο προνομιούχων κοινωνικών ομάδων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία συνεργάζεται με φιλανθρωπικές οργανώσεις, μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς και φορείς που έχουν επιδείξει σημαντικό και μακροχρόνιο έργο, τόσο σε τοπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

Η Εταιρεία από τη χρήση του 2016 μέχρι και σήμερα προέβη σε δωρεές συνολικού ύψους €270 χιλ.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Εταιρεία εναρμονίζεται πλήρως με τη στρατηγική του Ομίλου για ένα ισχυρό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και, σε αυτή την κατεύθυνση, κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης εγκρίθηκαν ή αναθεωρήθηκαν τα ακόλουθα θεσμικά κείμενα:

- Πολιτική του Ομίλου για την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τη συμμόρφωση με τις Διεθνείς Οικονομικές Κυρώσεις και την Αποδοχή Πελατών
- Πολιτική Αποδοχών
- Πολιτική για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς
- Πολιτική του Ομίλου για την Διαχείριση Παραπόνων
- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
- Πολιτική του Ομίλου κατά της Βίας και Παρενόχλησης
- Πολιτική του Ομίλου για την Διαχείρισης Εσωτερικών Καταγγελιών Περιστατικών Βίας και Παρενόχλησης
- Πολιτική του Ομίλου για τη συμμόρφωση με τις Διεθνείς Οικονομικές Κυρώσεις (Sanctions Policy)
- Πολιτική για τα εικονικά περιουσιακά στοιχεία (virtual assets policy)
- Διαδικασία Διενέργειας Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Μέσων

Κατά τη διάρκεια του 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας πραγματοποίησε οκτώ (8) συνεδριάσεις.

Ε. Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρεία ακολουθεί τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. Ο Όμιλος, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με την εταιρεία. Η Εταιρεία έχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τις απαιτήσεις κατά πελατών της, που προέρχονται από συμβάσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρεία. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων διενεργείται σε συνεργασία με τη μητρική Τράπεζα στο πλαίσιο και της συμβατικής ανάθεσης διαχείρισης κινδύνων. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων που εφαρμόζεται από την Εταιρεία και την Τράπεζα, συντονίζεται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου της Τράπεζας και του Ομίλου.

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, από λάθος διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού ή από καθαρά εξωτερικούς παράγοντες.

Η Εταιρεία, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου έχει θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισής του.

Η Εταιρεία έχει αναθέσει συμβατικά στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και ειδικότερα τις σχετικές με τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου αρμοδιότητες. Ήδη από το 2010, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, με γνώμονα την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης.

Κατά τη διάρκεια του 2020, υλοποιήθηκε αναθεωρημένος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Εταιρεία. Ειδικότερα, και στο πλαίσιο της εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου, έλαβαν χώρα διαδικασίες για:

- τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου (RCSA)
- τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
- τη συλλογή δεδομένων ζημιολόγων περιστατικών

Κίνδυνος ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο, ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε αντίστοιχες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα και με εύλογους όρους.

Οι κύριες πηγές άντλησης ρευστότητας της Εταιρείας είναι μέσω έκδοσης κοινών ομολογιακών δανείων και χρήσης πίστωσης μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών, βάσει σχετικών συμβάσεων που συνάπτονται με τη μητρική Τράπεζα.

Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων («RAF»)

Η Εταιρεία, από τις αρχές του 2023, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Στρατηγικής της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΔΚΣΤ&Ο») επεξεργάζεται την υιοθέτηση ενός Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων. Στόχος του συγκεκριμένου Πλαισίου είναι να καθορίσει το επίπεδο κινδύνου που η Εταιρεία είναι πρόθυμη να αναλάβει για την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων, καθώς και τις βασικές αρχές και κανόνες που διέπουν τη γενικότερη διαχείριση κινδύνων. Η υιοθέτηση του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων (RAF) ευθυγραμμίζεται με την Στρατηγική Κινδύνου και Κεφαλαίου και, γενικότερα, με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

της μητρικής Τράπεζας. Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων αναπτύχθηκε προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως βασικό εργαλείο διαχείρισης για την καλύτερη ευθυγράμμιση της επιχειρησιακής στρατηγικής, των οικονομικών στόχων και της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κινδύνου και απόδοσης. Θεωρείται σημείο αναφοράς για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της Εταιρείας, καθώς και για τα της εποπτικά όργανα, όσον αφορά την αξιολόγηση του κατά πόσο τα επιχειρηματικά εγχειρήματα που έχουν αναληφθεί συνάδουν με την αντίστοιχη διάθεση ανάληψης κινδύνου.

Ένα αποτελεσματικό Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων είναι θεμελιώδες για ένα ισχυρό πλαίσιο διαχείρισης και διακυβέρνησης κινδύνων. Το Πλαίσιο δεν είναι μόνο ένα σύστημα παρακολούθησης βασικών δεικτών επιδόσεων (KPI), αλλά αποτελεί έναν ουσιαστικό μηχανισμό που στηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στην εποπτεία της εφαρμογής της στρατηγικής εντός των ορίων κινδύνου που θέτει η μητρική Τράπεζα. Μέσω του Πλαισίου, το σύνολο των επιδιώξεων του Διοικητικού Συμβουλίου μεταφράζεται σε συγκεκριμένες διατυπώσεις και μετρήσεις κινδύνου, επιτρέποντας τον σχεδιασμό και την εκτέλεση, και ενισχύοντας τη συλλογική σκέψη. Η ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών εφαρμογής του Πλαισίου αναμένεται έως το τέλος της χρήσης του 2023.

ΣΤ' Προοπτικές της αγοράς Factoring για το 2023 και στρατηγικές προτεραιότητες της Διοίκησης

Οι τελευταίες δημοσιεύσεις βασικών δεικτών της οικονομικής δραστηριότητας (συγκεκριμένα δείκτης οικονομικού κλίματος, δείκτης PMI στη μεταποίηση, βιομηχανική παραγωγή, κύκλος εργασιών επιχειρήσεων, διεθνείς αεροπορικές αφίξεις, έρευνα εργατικού δυναμικού κλπ.) παρουσιάζουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας, τουλάχιστον για το 1ο εξάμηνο του 2023.

Οι ανωτέρω εξελίξεις, σε συνδυασμό με την ισχυρότερη από το αναμενόμενο κεκτημένη δυναμική από το ρυθμό ανάπτυξης του 2022, οδήγησαν σε ανοδική αναθεώρηση των προβλέψεων της μητρικής Τράπεζας για την αύξηση του ΑΕΠ σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις του 4ου τριμήνου του 2022. Υπό αυτές τις συνθήκες, στο βασικό σενάριο το ΑΕΠ της Ελλάδας αναμένεται να αυξηθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,3% την περίοδο 2023-2027, ενώ το αισιόδοξο και το δυσμενές σενάριο προβλέπουν μέσες ετήσιες μεταβολές του ΑΕΠ κατά 3,3% και -0,4%, αντίστοιχα, την ίδια περίοδο. Επιπρόσθετα, ενόψει της αυξημένης πιθανότητας σχηματισμού μονοκομματικής κυβέρνησης στις δεύτερες βουλευτικές εκλογές μετά το αποτέλεσμα των εκλογών της 21 Μαΐου 2023, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την πολιτική αστάθεια φαίνονται περιορισμένοι και αντισταθμίζονται λόγω της υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης αλλά και των ισχυρών αναπτυξιακών καταλυτών στο άμεσο μέλλον.

Στον αντίποδα, ο αρνητικός αντίκτυπος στην οικονομική δραστηριότητα από τη συνεχιζόμενη αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής παγκοσμίως και τα περιστατικά αναταραχής στον τραπεζικό τομέα διεθνώς το Μάρτιο του 2023 (Silicon Valley Bank, Credit Suisse), είναι πιθανό να αποτυπωθούν με χρονική υστέρηση. Ωστόσο, η Ελλάδα εμφανίζει μικρότερη ευαισθησία στη βραχυπρόθεσμη σύσφιξη των χρηματοοικονομικών συνθηκών, λόγω της σχετικά χαμηλής μόχλευσης του ιδιωτικού τομέα και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του δημοσίου χρέους, σε συνδυασμό με τα σημαντικά ταμειακά αποθέματα τόσο του κράτους, όσο και των οικονομικά ισχυρότερων επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Συμπερασματικά και για το 2023, η γεωπολιτική αβεβαιότητα εξαιτίας της συνεχιζόμενης έντασης στην Ουκρανία, συνιστά το σημαντικότερο παράγοντα μεταβλητότητας των επιδόσεων της οικονομίας και του επιχειρηματικού κλάδου.

Προοπτικές της αγοράς Factoring για το 2023

Σημαντικοί παράγοντες που θα καθορίσουν την πορεία των εργασιών του κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο θα είναι η πορεία των διεθνών οικονομιών και ιδιαίτερα οι ρυθμοί ανάπτυξης ή ύφεσης αυτών, τα επίπεδα πληθωρισμού και η διαμόρφωση τιμών σε πρώτες ύλες, ενέργεια και μεταφορές, η πορεία των επιτοκίων, η αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας των εφοδιαστικών αλυσίδων στο διεθνές εμπόριο, το επίπεδο του πιστωτικού κινδύνου των επιχειρήσεων και συνακόλουθα η πολιτική που θα ακολουθήσουν οι εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων όσον αφορά τη διατήρηση ή τον περιορισμό ορίων ασφάλισης οφειλετών, καθώς και εμφάνιση φαινομένων απάτης (fraud) στις εμπορικές συναλλαγές.

Μέρος των ανωτέρω παραγόντων αναμένεται να επηρεάσει τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα και την ελληνική οικονομία και συνακόλουθα τις ελληνικές επιχειρήσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ωστόσο τις πληθωριστικές τάσεις που επικρατούν τόσο στις διεθνείς αγορές προϊόντων όσο και στην ενέργεια και έχοντας ως προγενέστερη μαρτυρία τις αντοχές που επέδειξε ο κλάδος κατά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης της χώρας μας, εκτιμούμε ότι ο συνολικός διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών το 2023 θα παρουσιάσει θετικές τάσεις.

Στρατηγικές προτεραιότητες της Διοίκησης για το 2023

Στους στόχους και τις προτεραιότητες της Εταιρείας για το 2023 ανά άξονα στρατηγικής περιλαμβάνονται:

Βελτίωση εσόδων & ανάπτυξη μεγεθών ενεργητικού

Η περαιτέρω ενίσχυση των μεγεθών σε όλα τα επίπεδα (ενεργητικό, έσοδα τόκων και προμηθειών, διαχειριζόμενος κύκλος εργασιών και κερδοφορία) σύμφωνα με το τριετές επιχειρηματικό πλάνο της Εταιρείας.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η διεύρυνση του πελατολογίου με την προσθήκη νέων μικρομεσαίων και μεσαίων επιχειρήσεων στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας.

Η περαιτέρω διεύρυνση των συνεργασιών με μεγάλους επιχειρηματικούς Ομίλους της χώρας.

Ο σχεδιασμός και η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών ανάλογα με τις ανάγκες της επιχειρηματικής πελατείας.

Η περαιτέρω διείσδυση στο διεθνές Factoring και η ανάπτυξη των εργασιών μέσω εξυπηρέτησης των εμπορικών συναλλαγών που πραγματοποιούν ελληνικές επιχειρήσεις εκτός Ελλάδας.

Η ελεγχόμενη ανάπτυξη εργασιών του αντίστροφου Factoring στην κατεύθυνση της διεθνούς τάσης εξέλιξης του Factoring ως ένα προϊόν χρηματοδότησης εφοδιαστικών αλυσίδων (Supply Chain Finance).

Διαχείριση Κινδύνων

Η υιοθέτηση ενός Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων (Risk Appetite Framework) και η επικαιροποίηση των θεσμικών κειμένων Διαχείρισης Κινδύνων.

Η ενίσχυση της κουλτούρας Διαχείρισης Κινδύνων μεταξύ αυτών και της Κυβερνοασφάλειας στο σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού με αναθεώρηση μέρους των εσωτερικών διαδικασιών και υποχρεωτική επιμόρφωσή του στις συγκεκριμένες θεματικές ενότητες.

Τεχνολογία, διαδικασίες και εξυπηρέτηση πελατών

Η διεύρυνση και ο εκσυγχρονισμός των καναλιών ανταλλαγής δεδομένων με συναλλασσόμενους. Σε αυτή την κατεύθυνση βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση στρατηγικής για τον εκσυγχρονισμό των καναλιών ανταλλαγής δεδομένων με την εταιρική πελατεία, με σκοπό αφενός την περαιτέρω βελτίωση των χρόνων διενέργειας συναλλαγών αλλά και τη μείωση του λειτουργικού κινδύνου.

Η συνεχής αναβάθμιση των διαδικασιών με στόχο τη βελτιστοποίηση των μεθόδων παρακολούθησης και ελαχιστοποίησης των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

Η περαιτέρω βελτιστοποίηση των υφιστάμενων μηχανογραφικών εφαρμογών, με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας.

Θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού

Η υιοθέτηση του επικαιροποιημένου μοντέλου αξιολόγησης της επίδοσης του προσωπικού, το οποίο χρησιμοποιεί και η μητρική Τράπεζα.

Η επιμέτρηση των επίπεδων αποδοχών και η διαμόρφωση συγκεκριμένου πλαισίου αυτών που να ανταποκρίνεται στα ιεραρχικά επίπεδα της Εταιρείας (performance evaluation & compensation benchmarking) και η μερική αναθεώρηση του πλαισίου παροχών.

Η σύνδεση της απόδοσης των μεγεθών της Εταιρείας με σύστημα μεταβλητών αποδοχών.

Η ανάπτυξη του προσωπικού με την υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, είτε από τη μητρική Τράπεζα, είτε από φορείς εκπαίδευσης με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Η υιοθέτηση πλαισίου τηλεργασίας.

Θέματα στρατηγικής ESG

Οι εξελίξεις σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και διακυβέρνησης είναι τόσο ραγδαίες που αναπόφευκτα έχουν καταστεί κεντρικός άξονας στον στρατηγικό προγραμματισμό των χρηματοοικονομικών οργανισμών. Στο πλαίσιο αυτό, βασική προτεραιότητα της Διοίκησης είναι η διαμόρφωση συγκεκριμένης στρατηγικής αναφορικά με την υιοθέτηση των αρχών ESG.

Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εκπονήσει σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας και θα παρουσιάσει στο Διοικητικό Συμβούλιο συγκεκριμένο πλάνο στρατηγικής για την τριετία 2023-2025.

Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2022

Δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Μερισματική πολιτική και διάθεση κερδών

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ύψους €547,8 χιλ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, καθώς και τη μη διανομή μερίσματος από τα κέρδη της χρήσεως του 2022.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (εφεξής «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2022, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, T: +30 210 6874400, www.pwc.gr

Αθήνα: Λεωφ. Κηφισίας 260 & Λεωφ. Κηφισίας 270, 152 32 Χαλάνδρι | T: +30 210 6874400

Θεσσαλονίκη: Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου 16, 55535 Πυλαία | T: +30 2310 488880

Ιωάννινα: Πλατεία Πάργης 2 (ή Πυρσινέλλα 23), 1ος όροφος, 45332 | T: +30 2651 313376

Πάτρα: 28ης Οκτωβρίου 2Α & Όθωνος Αμαλίας, 26223 | T: +30 2616 009208

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2022 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 29 Μαΐου 2023

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουοτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 260
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Ευάγγελος Βενιζέλος
ΑΜ ΣΟΕΛ 39891

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022

Ποσά σε €	Σημείωση	Από 01.01.2022 έως 31.12.2022	Από 01.01.2021 έως 31.12.2021
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	4	21.188.862	15.819.717
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	4	(9.973.117)	(6.512.631)
Καθαρά έσοδα από τόκους		11.215.745	9.307.086
Έσοδα από προμήθειες	5	9.483.840	8.553.426
Έξοδα προμηθειών	5	(3.854.370)	(3.616.257)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		5.629.470	4.937.169
Λοιπά έσοδα	6	441.474	482.441
Σύνολο εσόδων		17.286.689	14.726.696
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(1.083.697)	(1.022.996)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	8	(1.718.295)	(1.123.012)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	12	(91.297)	(67.570)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	13	(56.783)	(58.782)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου		(406.009)	1.225.772
Σύνολο εξόδων		(3.356.081)	(1.046.588)
Κέρδη προ φόρων		13.930.608	13.680.108
Φόρος εισοδήματος	9	(2.974.422)	(2.440.316)
Κέρδη περιόδου		10.956.186	11.239.792
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα :			
Παροχές προσωπικού	19	4.166	112
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου, μετά από φόρους		4.166	112
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου		10.960.352	11.239.904

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΩΒΟΣ
ΑΔΤ ΑΚ 226323

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΡ 531098

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2022

Ποσά σε €	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	10	9.418.217	28.145.659
Απαιτήσεις κατά πελατών	11	689.895.083	578.201.289
Λογισμικό & λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	12	305.047	396.344
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	13	95.005	293.055
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	15	95.775	60.596
Σύνολο ενεργητικού		699.809.127	607.096.943
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16	106.280.783	87.029.419
Εκδοθείσες ομολογίες	17	476.212.882	412.901.609
Υποχρεώσεις προς πελάτες	18	6.522.810	8.463.742
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	14	7.097.029	6.201.555
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	19	21.734	17.075
Φόρος εισοδήματος	9	537.903	504.784
Λοιπά στοιχεία παθητικού	20	2.543.125	2.346.250
Σύνολο παθητικού		599.216.266	517.464.434
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	21	20.000.000	20.000.000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	21	30.000.000	30.000.000
Αποθεματικά	22	5.171.637	4.605.481
Αποτελέσματα εις νέον	23	45.421.224	35.027.028
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		100.592.861	89.632.509
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		699.809.127	607.096.943

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΩΒΟΣ
ΑΔΤ ΑΚ 226323

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΡ 531098

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022

Ποσά σε €	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Παροχές προσωπικού	Τακτικό Αποθεματικό	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020 & 1 Ιανουαρίου 2021	20.000.000	30.000.000	(2.836)	4.136.716	24.258.725	78.392.605
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	112	-	-	112
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	11.239.792	11.239.792
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	-	471.489	(471.489)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021 & 1 Ιανουαρίου 2022	20.000.000	30.000.000	(2.724)	4.608.205	35.027.028	89.632.509
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	4.166	-	-	4.166
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	10.956.186	10.956.186
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	-	561.990	(561.990)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	20.000.000	30.000.000	1.442	5.170.195	45.421.224	100.592.861

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΩΒΟΣ
ΑΔΤ ΑΚ 226323

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΡ 531098

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022

Ποσά σε €	Σημείωση	Από 01.01.2022 έως 31.12.2022	Από 01.01.2021 έως 31.12.2021
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων			
Κέρδη προ φόρων		13.930.608	13.680.108
Μη-ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και λοιπές προσαρμογές:		10.537.205	5.417.286
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	13	56.783	58.782
Αποσβέσεις λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	12	91.297	67.570
Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους	8	406.009	(1.225.772)
Έξοδα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό	19	9.999	4.075
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	4	9.973.117	6.512.631
Καθαρή (αύξηση)/μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:		(114.075.914)	(114.168.974)
Απαιτήσεις κατά πελατών/ Υποχρεώσεις προς πελάτες		(114.040.735)	(114.189.048)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		(35.179)	20.074
Καθαρή αύξηση/(μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:		(1.641.405)	(1.359.254)
Λοιπά στοιχεία παθητικού		405.598	(237.014)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(2.047.003)	(1.122.240)
Καθαρές ταμειακές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		(91.249.506)	(96.430.834)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων			
Απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων	12	-	(157.667)
Απόκτηση ενσώματων παγίων στοιχείων	13	(681)	(611)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(681)	(158.278)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων			
Έκδοση/ανανέωση ομολογιακών δανείων	17	311.039.230	520.485.228
Αποπληρωμή ομολογιακών δανείων	17	(247.773.762)	(432.267.807)
Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων		(120.000)	(100.000)
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	16	19.251.364	24.570.971
Αποπληρωμή τόκων ομολογιακών δανείων		(8.727.377)	(5.662.336)
Αποπληρωμή τόκων δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων	20	(6.516)	(7.873)
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων		(66.775)	(55.005)
Αποπληρωμή τόκων δανείων		(1.073.419)	(786.570)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		72.522.745	106.176.608
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων		(18.727.442)	9.587.496
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες έναρξης περιόδου		28.145.659	18.558.163
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες τέλους περιόδου		9.418.217	28.145.659

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΩΒΟΣ
ΑΔΤ ΑΚ 226323

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΡ 531098

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρεία ιδρύθηκε την 19^η Μαΐου 2009 και λειτουργεί έως σήμερα με την επωνυμία ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ και διακριτικό τίτλο ΕΘΝΙΚΗ FACTORS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (η Εταιρεία). Εδρεύει στην Αθήνα, Λ. Αθηνών 128-132 & Ιφιγενείας, και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό 68123/01/Β/09/166 και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 008805601000. Η διάρκεια της Εταιρείας είναι πενήντα (50) έτη, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων. Σκοπός της είναι η άσκηση πάσης μορφής πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων μέσα στο πλαίσιο του Νόμου 1905/1990.

Η Εταιρεία ανήκει στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., η οποία συμμετέχει στο μετοχικό της κεφάλαιο κατά ποσοστό 100%. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η θητεία του οποίου λήγει την 19^η Οκτωβρίου 2024 σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καταστατικού, έχει την εξής σύνθεση:

Χαράλαμπος Βώβος του Κωνσταντίνου	Πρόεδρος
Αλέξανδρος Κοντόπουλος του Βασιλείου	Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος
Ευφροσύνη Γριζά του Κωνσταντίνου	Μέλος
Παντελεήμων Μαραβέας του Δημητρίου	Μέλος
Ιωάννα Σαπουντζή του Ιωάννη	Μέλος
Μαρία Πρέζα του Δημητρίου	Μέλος
Κωνσταντίνος Κουφόπουλος του Αθανασίου	Μέλος
Γεώργιος Παπιώτης του Αθανασίου	Μέλος
Χαράλαμπος Σαρίδης του Αναστασίου	Μέλος
Δημήτριος Κατσικαβέλης του Γεωργίου	Ανεξάρτητο Μέλος

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που ακολουθούν έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη Συνεδρίαση της 26^{ης} Μαΐου 2023.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «Ε.Ε.»). Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους. Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν για την προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για τα έτη 2022 και 2021, αφού ελήφθησαν υπόψη οι τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ, όπως αυτές περιγράφονται κατωτέρω στη Σημείωση 2.3 «Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)». Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων κατά πελατών, ενδεχόμενες υποχρεώσεις από τυχόν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 100,0% θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. διατηρεί σημαντικού ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας για τη διενέργεια χρηματοδοτήσεων σε πελάτες, β) σε επίπεδο

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

συνεργειών τόσο για την προσέλκυση πελατείας όσο και για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αυτών και γ) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με τη στρατηγική της μητρικής Τράπεζας.

Την 31 Μαρτίου 2023, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») ανήλθε €5,0 δισ. μέσω πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («LTROs») σημειώνοντας μείωση σε σύγκριση με την 31 Δεκεμβρίου 2022 που ανήλθε σε €8,1 δισ. Επιπρόσθετα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας σε μετρητά ύψους €25,5 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας, με τους δείκτες ρευστότητας LCR και NSFR να ανέρχονται σε επίπεδα άνω του 100%.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Η οικονομική ανάκαμψη επιβραδύνθηκε το 2022, με το παγκόσμιο ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, να αυξάνεται κατά +3,4%, από +6,2% το 2021, κυρίως λόγω των λιγότερο ευνοϊκών χρηματοπιστωτικών συνθηκών, εν μέσω της ταχύτερης από το αναμενόμενο σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, με σκοπό να αντιμετωπιστεί ο υψηλός και επίμονος πληθωρισμός. Πράγματι, ο πληθωρισμός παγκοσμίως επιταχύνθηκε σε +8,8% το 2022 (ετήσιος μέσος όρος) από +4,7% το 2021, αν και ο ρυθμός αύξησης των τιμών επιβραδύνθηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Παράλληλα, τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν στην Κίνα για την ανάσχεση της διασποράς της COVID-19, συνέβαλαν στην επιβράδυνση όχι μόνο της εγχώριας, αλλά και της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας. Τέλος, το υψηλό ενεργειακό κόστος λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και των σχετικών κυρώσεων στη Ρωσία, επηρέασε αρνητικά την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών και τις επενδυτικές αποφάσεις των επιχειρήσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η οικονομική δραστηριότητα στην Ευρωζώνη, κατέγραψε επιβράδυνση στο δεύτερο εξάμηνο του 2022, αν και μικρότερη-των-εκτιμήσεων, καθώς η δημοσιονομική στήριξη ήταν σημαντική, τα νοικοκυριά χρησιμοποίησαν μέρος των υπερβαλλουσών αποταμιεύσεων που είχαν συσσωρεύσει κατά την περίοδο της πανδημίας, και οι επιχειρήσεις αντεπεξήλθαν στις πιέσεις από την ενεργειακή κρίση. Συνολικά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, διαμορφώθηκε σε +3,5% το 2022 από +5,3% το 2021. Ο πληθωρισμός («ΔΤΚ») αυξήθηκε στο +8,4% (ετήσιος μέσος όρος), με ανοδική πορεία στις περισσότερες συνιστώσες, από +2,6% κατά μέσο όρο το 2021. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής («ΗΠΑ»), το ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, επιβραδύνθηκε σε +2,1% το 2022, από +5,9% το 2021, λόγω της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής και της σημαντικής σύσφιξης στις χρηματοπιστωτικές συνθήκες. Η ιδιωτική κατανάλωση και οι επιχειρηματικές επενδύσεις συνέσπεραν θετικά στην ανάπτυξη, ενώ αντίθετα, οι επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την οικιστική δραστηριότητα κατέγραψαν μείωση για επτά διαδοχικά τρίμηνα και οι καθαρές εξαγωγές επηρέασαν αρνητικά το συνολικό ρυθμό ανάπτυξης, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα από τις εξαγωγές. Ο πληθωρισμός («ΔΤΚ»), μετά από επιτάχυνση της τάξεως του +4,7% (ετήσιος μέσος όρος) το 2021, συνέχισε να πραγματοποιεί αξιοσημείωτες αυξήσεις και το 2022 (+8,0%). Τέλος, η οικονομική δραστηριότητα στην Κίνα, κατέγραψε το δεύτερο χαμηλότερο ρυθμό αύξησης από το 1976. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ, σε πραγματικούς όρους, επιβραδύνθηκε σε +3,0% το 2022, από +8,4% το 2021, κυρίως λόγω της πολιτικής μηδενικής ανοχής κατά της COVID-19 και της συνεπακόλουθης αρνητικής επίδρασης στην οικονομική δραστηριότητα, καθώς και των διαταραχών στην οικιστική δραστηριότητα. Ο πληθωρισμός («ΔΤΚ») αυξήθηκε κατά +2,0% (ετήσιος μέσος όρος) το 2022, από +0,9% το 2021.

Η νομισματική πολιτική κατέστη περιοριστική κατά τη διάρκεια του έτους, λόγω των αυξανόμενων και επίμονων πληθωριστικών πιέσεων. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ («Fed») αύξησε το επιτόκιο αναφοράς κατά 425 μ.β. το 2022, ενώ επιβράδυνε το ρυθμό αύξησης σε 25 μ.β. το Φεβρουάριο του 2023, διαμορφώνοντας το επιτόκιο αναφοράς στο εύρος του 4,50% έως 4,75%. Η Fed επικοινωνήσε πως περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων είναι συμβατές με το διττό στόχο της σταθερότητας των τιμών και της μέγιστης απασχόλησης του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Δεκέμβριος 2022), αναμένεται αύξηση του επιτοκίου αναφοράς στο 5,1% μέχρι το τέλος του 2023. Επιπλέον, οι καθαρές αγορές περιουσιακών στοιχείων μεγάλης κλίμακας ολοκληρώθηκαν το Μάρτιο του 2022 και η Fed εκκίνησε τον Ιούνιο του 2022 τη διαδικασία συρρίκνωσης των ποσών των κρατικών ομολόγων ΗΠΑ και χρεογράφων με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια που διακρατεί στον ισολογισμό της. Η Fed θα συνεχίσει να μειώνει τις παραπάνω θέσεις κατά USD 95 δισ. ανά μήνα, με τον ισολογισμό να ανέρχεται σε USD 8,4 τρισ. ή 33% του ΑΕΠ του 2022 από USD 8,8 τρισ. το 2021.

Στην Ευρώπη, η ΕΚΤ αύξησε και τα τρία επιτόκια νομισματικής πολιτικής κατά 250 μονάδες βάσης το 2022, καθώς οι πληθωριστικές πιέσεις ενισχύθηκαν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, την ανάκαμψη κλάδων της οικονομίας που είχαν πληγεί από τους περιορισμούς λόγω της πανδημίας και τη συρρίκνωση της αγορά εργασίας. Το Φεβρουάριο του 2023, η ΕΚΤ αύξησε τα επιτόκια νομισματικής πολιτικής κατά 50 μονάδες βάσης σε 3,0% (Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης), 3,25% (Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης) και 2,5% (Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων). Σύμφωνα με την ΕΚΤ, υπάρχει ισχυρή δέσμευση για μια επιπλέον αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης το Μάρτιο του 2023, και στη συνέχεια θα επαναξιολογηθεί η πορεία της νομισματικής πολιτικής.

Η ελληνική οικονομία παρέμεινε σε ισχυρή αναπτυξιακή τροχιά το εννιάμηνο του 2022 και αναμένεται να έχει ξεπεράσει τον μέσο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της ευρωζώνης σε σημαντικό βαθμό, για δεύτερη συνεχή χρονιά (αύξηση ΑΕΠ 5,9% σε ετήσια βάση το εννιάμηνο του 2022, σε σύγκριση με 4,0% για τον μέσο όρο της

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ευρωζώνης και εκτιμώμενη ανάπτυξη 5,3% έναντι 3,5% για το 2022 αντίστοιχα)¹⁷. Οι απώλειες στην οικονομική δραστηριότητα εξαιτίας της πανδημίας έχουν ανακτηθεί, με το ΑΕΠ του 2022, σε σταθερές τιμές, να αναμένεται να υπερβεί το επίπεδο του 2019 κατά 3,7%¹⁸. Η οικονομία επέδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στις πιέσεις που ασκήθηκαν εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης και της ταχείας μετάδοσης των εισαγόμενων πληθωριστικών πιέσεων, αξιοποιώντας i) την προσαρμοστικότητα του ιδιωτικού τομέα ii) την ανάκαμψη του τουρισμού και των υπηρεσιών γενικότερα iii) την πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη έναντι των πιέσεων στο ενεργειακό κόστος, η οποία υπερέβη τον μέσο όρο της ευρωζώνης το εννιάμηνο του 2022 και iv) τα σημαντικά αποθέματα ρευστότητας των οικονομικά υγιών επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 9,5% σε ετήσια βάση και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατά 10,2% το εννιάμηνο του 2022, με τον τελευταίο να ανέρχεται σε υψηλό 11 ετών στο 13,6% του ΑΕΠ¹⁹. Οι συνθήκες της αγοράς εργασίας παρέμειναν πολύ υποστηρικτικές, αντισταθμίζοντας μέρος των πληθωριστικών επιπτώσεων που έπληξαν το διαθέσιμο εισόδημα. Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 5,4% σε ετήσια βάση το 2022 (+79 χιλ. επιπλέον εργαζόμενοι ετησίως το Δεκέμβριο και +207 χιλ. κατά μέσο όρο το 12μηνο) και το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε σε χαμηλό 13 ετών στο 11,6% το Δεκέμβριο²⁰. Η ήπια αναπροσαρμογή των συνολικών αμοιβών του ιδιωτικού τομέα, η οποία εκτιμάται σε περίπου 2,5-3%, ενισχύθηκε από την αύξηση κατά 9,7% του κατώτατου μισθού²¹.

Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 20,5% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο του 2022 (+42% το ενδεκάμηνο του 2022 ή +€102 δισ. ετησίως για αυτή την περίοδο) και παρουσίασε ισχυρή ανάπτυξη, ακόμη και όταν εξαιρεθούν οι βιομηχανικοί τομείς που επηρεάζονται από τη μεταβλητότητα των τιμών της ενέργειας, όπως τα καύσιμα και η ηλεκτρική ενέργεια (+19,8% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο και +27% το ενδεκάμηνο του 2022)²². Παρόμοιες τάσεις παρατηρούνται στην ευρωζώνη υποδηλώνοντας ότι ο αντίκτυπος των διαταραχών της ενέργειας και του πληθωρισμού στην οικονομική δραστηριότητα έχει αποδειχθεί λιγότερο σοβαρός από ό,τι αρχικά αναμενόταν μέχρι το τέλος του 2022.

Η ισχυρή επιχειρηματική κερδοφορία αντανάκλα την προσαρμοστικότητα και την ανθεκτικότητα των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στο έντονα αυξανόμενο κόστος παραγωγής, σε συνδυασμό με τη σημαντική ισχύ των επιχειρήσεων επί του καθορισμού των τιμών, υποστηριζόμενη από τις ευνοϊκές συνθήκες ζήτησης.

Η ανωτέρω ενθαρρυντική επίδοση έχει επιτευχθεί παρά τις εξαιρετικά δυσμενείς μεταβολές στους όρους εμπορίου, οι οποίες, σε συνδυασμό με την ισχυρή ζήτηση, οδήγησαν σε περαιτέρω διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, φθάνοντας το υψηλότερο επίπεδο από το 2011 (-8,5% του ΑΕΠ το ενδεκάμηνο του 2022). Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί σταδιακά, καθώς οι διεθνείς τιμές των βασικών πρώτων υλών και εμπορευμάτων αρχίζουν να υποχωρούν και η ζήτηση για εισαγωγές ομαλοποιείται, έπειτα από την άνοδο το 2021-2022, αντισταθμίζοντας την πίεση από μια πιθανή εξασθένηση της εξωτερικής ζήτησης. Επιπλέον, οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων ΑΞΕ στην ελληνική οικονομία ανήλθαν σε νέο ιστορικό υψηλό, στα €6,2 δισ. το ενδεκάμηνο του 2022, ξεπερνώντας ήδη το ρεκόρ του 2021 στα €5,4 δισ. Η τάση αυτή δημιουργεί τις συνθήκες για πρόσθετο επιχειρηματικό και οικονομικό μετασχηματισμό στο μέλλον, καθώς και για την αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, ενισχύοντας την ανάπτυξη. Μέρος αυτών των εισροών (€1,3 δισ. το εννιάμηνο) έχει κατευθυνθεί για επενδύσεις σε ακίνητα, ενδυναμώνοντας τη συγκεκριμένη αγορά.²³

Οι σημαντικότεροι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας εμφάνισαν υψηλότερη από την αναμενόμενη ανθεκτικότητα το 4ο τρίμηνο και τον Ιανουάριο του 2023. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος αυξήθηκε σε υψηλό 4 μηνών, στο 104,9 τον Ιανουάριο του 2023 (101,3 το 4ο τρίμηνο του 2022), υπερβαίνοντας τον μέσο όρο της ευρωζώνης για 9ο συνεχόμενο μήνα και αντιστρέφοντας την ξαφνική επιδείνωση του Οκτωβρίου 2022²⁴.

Οι δείκτες εμπιστοσύνης στη βιομηχανία και στο λιανικό εμπόριο σημείωσαν σημαντικές αυξήσεις σε μηνιαία βάση, οι υπηρεσίες επέδειξαν ανθεκτικότητα, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη επέστρεψε σε επίπεδα πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία τον Δεκέμβριο του 2022 και τον Ιανουάριο του 2023 με την εκτίμηση των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση το 2023 να παρουσιάζει βελτίωση σε συνδυασμό με υποχώρηση στις προσδοκίες των καταναλωτών για το ρυθμό πληθωρισμού στο χαμηλότερο σημείο από το Φεβρουάριο του 2022.

Ο πληθωρισμός βάσει τιμών καταναλωτή, όπως προσδιορίζεται από τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΕνΔΤΚ»), έδειξε σημάδια επιβράδυνσης (8,6% ετησίως το 4ο τρίμηνο του 2022 και 7,6% το

¹⁷ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φθινοπωρινές Προβλέψεις, Νοέμβριος 2022, Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

¹⁸ Πηγή: Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

¹⁹ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

²⁰ Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Στοιχεία Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (μηνιαίες εκτιμήσεις), Δεκέμβριος 2022

²¹ Πηγή: Υπουργείο Εργασίας, Υπουργική Απόφαση αρ. 38866/2022 & αρ. 107675/2021 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

²² Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 3Τ.2022 & Τράπεζα της Ελλάδος, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2022, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έρευνα Επιχειρήσεων και Καταναλωτών, Δεκέμβριος 2022

²³ Πηγή: Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Ισοζύγιο Πληρωμών (μηνιαία στοιχεία), Νοέμβριος 2022

²⁴ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έρευνα Επιχειρήσεων και Καταναλωτών, Δεκέμβριος 2022

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Δεκέμβριο του 2022, έναντι 11,5% το 3^ο τρίμηνο του 2022), υποχωρώντας κάτω από τον μέσο όρο της ευρωζώνης – 10% σε ετήσια βάση το 4^ο τρίμηνο του 2022 – για πρώτη φορά από τα τέλη του 2021. Αυτή η βελτίωση αντανακλά κυρίως την υποχώρηση των τιμών της ενέργειας, με πρώιμες ενδείξεις σταθεροποίησης του δομικού πληθωρισμού το Δεκέμβριο του 2022 (επιβράδυνση σε 5,9% ετησίως από 6,8% τον Νοέμβριο του 2022), με την αύξηση ωστόσο των τιμών τροφίμων να επιταχύνεται σε νέο υψηλό 15,4% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2022 (12,8% ετησίως το 3^ο τρίμηνο)²⁵.

Οι ευνοϊκές συνθήκες κυκλικής ανάκαμψης της οικονομίας ενίσχυσαν τις δημοσιονομικές επιδόσεις έναντι των ανοδικά αναθεωρημένων στόχων για το 2022, παρά τα πρόσθετα μέτρα ενεργειακής στήριξης κατά το 4^ο τρίμηνο του 2022 και στις αρχές του 2023. Η δημοσιονομική στήριξη σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις το 2022 εκτιμάται σε περίπου €11,5 δις., σε όρους ακαθάριστης αξίας, που αποτελούνται κυρίως από επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας και άλλες ενισχύσεις που σχετίζονται με την ενέργεια²⁶. Το πρωτογενές έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώθηκε, το δωδεκάμηνο του 2022, στο 3,3% του ΑΕΠ, 0,9 ποσοστιαίες μονάδες (€1,8 δις.) χαμηλότερα από τον ετήσιο στόχο του Προϋπολογισμού του 2023 (και 2,5% του ΑΕΠ χαμηλότερα σε σύγκριση με το 2021 που αντιστοιχεί σε μείωση 36% σε ετήσια βάση), προοιωνίζοντας περαιτέρω θετικές εξελίξεις για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2022, το οποίο πρόκειται να οριστικοποιηθεί τον Απρίλιο του 2023. Ο Κυβερνητικός Προϋπολογισμός για το 2023 στοχεύει σε πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 0,7% του ΑΕΠ, από εκτιμώμενο πρωτογενές έλλειμμα -1,6% το 2022.

Ο στόχος αυτός είναι εφικτός, με σχετικά περιορισμένο αντίκτυπο στη δραστηριότητα, εξαιτίας της δημοσιονομικής και μακροοικονομικής υπεραπόδοσης του 2022 και των σχετικών θετικών επιδράσεων μετακύλισης (carryover effects) των επιδόσεων από το του προηγούμενου έτους. Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας, ως % του ΑΕΠ, μειώθηκε κατά 24,7 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση το 3^ο τρίμηνο του 2022 – καταγράφοντας τη μεγαλύτερη βελτίωση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης – στο 178,2% του ΑΕΠ. Για το 2023, αναμένεται περαιτέρω μείωση στο 159,3% σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023²⁷.

Οι καταθέσεις και τα δάνεια των ελληνικών τραπεζών κατέγραψαν σημαντικές περαιτέρω αυξήσεις το 2022. Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά €8,6 δις. το 12μηνο του 2022, προσεγγίζοντας το σύνολο των €189 δις., σε υψηλό 12ετίας, παρά την περαιτέρω ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η αύξηση του τραπεζικού δανεισμού προς τον ιδιωτικό τομέα επιταχύνθηκε στο 6,3% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2022 – υψηλό 14 ετών (από τον Ιούλιο του 2009) – ενισχυμένη από μια νέα άνοδο των πιστώσεων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, στο 11,8% ετησίως (ο υψηλότερος ρυθμός για το 2022 μαζί με το +12,3% το Σεπτέμβριο). Η σωρευτική καθαρή ροή (από αποπληρωμές) τραπεζικών δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις το 12μηνο του 2022 ανήλθε σε €6,8 δις., καθιστώντας την, την υψηλότερη των τελευταίων 14 ετών, χωρίς να προσμετράται η έντονη ανάκαμψη του 2020, λόγω κρατικών εγγυήσεων (€6,7 δις.)²⁸.

Οι αποδόσεις των ελληνικών 10-ετών κρατικών ομολόγων αυξήθηκαν στο 4,1% το 2^ο εξάμηνο του 2022, από 2,6% το 1^ο εξάμηνο του 2022 και 0,9% κατά μέσο όρο το 2021, λόγω της σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής και της ευρείας επαναξιολόγησης της τιμολόγησης λόγω αυξημένων πληθωριστικών προσδοκιών. Το επιτοκιακό περιθώριο του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου σε σχέση με το γερμανικό αυξήθηκε στις 240 μονάδες βάσης το 2^ο εξάμηνο του 2022, από 220 μονάδες βάσης το 1^ο εξάμηνο, υποχωρώντας περαιτέρω στις 206 μονάδες βάσης τον Ιανουάριο του 2023, με την απόδοση του γερμανικού 10-ετούς ομολόγου να αυξάνεται επίσης στο 1,8% το 2^ο εξάμηνο του 2022 από 0,6% το 1^ο εξάμηνο του 2022 και -0,33% το 2021. Οι κρατικοί τίτλοι της Ελλάδας παραμένουν επιλέξιμοι στο πλαίσιο του ευέλικτου προγράμματος επανεπένδυσης των κεφαλαίων από τη λήξη των ομολόγων που αποκτήθηκαν μέσω του REPP (μετά τον τερματισμό του προγράμματος το Μάρτιο του 2022).

Το συνδυαστικό αποτέλεσμα των παραπάνω υποστηρικτικών παραγόντων συνέτεινε στην ανθεκτικότητα της ανάκαμψης στην Ελλάδα το 2022, με την ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ να αναμένεται να ξεπεράσει το 5% σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εθνικής Τράπεζας και του επίσημου και ιδιωτικού τομέα, συνοδευόμενη από αυξημένες θετικές οικονομικές επιδράσεις σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας το 2023

Οι επιδόσεις της Ελλάδας στο τρέχον έτος, αλλά και μεσοπρόθεσμα, αναμένεται να υποστηριχθούν από τους ακόλουθους παράγοντες:

- Την ισχυρή αύξηση των επενδύσεων, λόγω της ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων και της αυξανόμενης θετικής επίδρασης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («ΤΑΑ»). Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αναμένεται να αυξηθεί με διψήφιο ρυθμό, για 3ο συνεχές έτος, υποστηριζόμενος από τις θετικές προοπτικές ζήτησης, τα υψηλά ποσοστά αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού και την ισχυρή κερδοφορία. Επιπλέον, τα επενδυτικά οφέλη από το ΤΑΑ θα αρχίσουν να γίνονται περισσότερο εμφανή από το 2023 και μετά, λόγω χρονικής υστέρησης μεταξύ της εισροής των κονδυλίων (€11,1 δις. επιχορηγήσεων και

²⁵ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εναρμονισμένοι δείκτες τιμών καταναλωτή, Δεκέμβριος 2022

²⁶ Πηγές: Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2023 & Εκτιμήσεις Οικονομικής Ανάλυσης ΕΤΕ

²⁷ Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Προϋπολογισμός 2023

²⁸ Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Νομισματική & Τραπεζική Στατιστική, Δεκέμβριος 2022

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

δανείων, σωρευτικά, μέχρι τις αρχές του 2023, που αντιστοιχούν περίπου στο 1/3 της συνολικής διαθέσιμης χρηματοδότησης για την Ελλάδα) και των τελικών κεφαλαιακών δαπανών. Ομοίως, οι εισερχόμενες άμεσες ξένες επενδύσεις («ΑΞΕ»), ύψους €14 δισ., από το εξωτερικό στο διάστημα 2020-2022 θέτουν τις βάσεις για περαιτέρω ενίσχυση του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου.

- Τη δυναμική των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών και ιδίως του τουρισμού, που παρουσιάζουν μικρότερη ευαισθησία στις μεταβολές των σχετικών τιμών, το κόστος εισροών και τις διακυμάνσεις του εισοδήματος. Η εμπειρία των προηγούμενων ετών δείχνει ότι η εξωτερική ζήτηση για τουριστικές υπηρεσίες – ιδίως από χώρες της Ευρωζώνης – παρουσιάζει ανθεκτικότητα στην οικονομική μεταβλητότητα, αλλά επηρεάζεται σημαντικά από γεωπολιτικούς ή υγειονομικούς κινδύνους. Επιπλέον, η τιμολογιακή ισχύς των ελληνικών επιχειρήσεων έχει ενισχυθεί σημαντικά το 2023 από τις εξαιρετικές επιδόσεις του τουρισμού το 2022, προωθώντας περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των σχετικών υπηρεσιών στο μέλλον.

- Τη δημοσιονομική πολιτική που θα παραμείνει υποστηρικτική προς τις περισσότερο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να αμβλυνθεί ο αντίκτυπος της αστάθειας των τιμών ενέργειας και του δομικού πληθωρισμού στο διαθέσιμο εισόδημά τους. Αξιόλογοι χρηματοδοτικοί πόροι έχουν προβλεφθεί, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023, βάσει πολύ πιο συντηρητικών προβλέψεων για τις τάσεις των τιμών της ενέργειας σε σύγκριση με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά. Επίσης, η εκτιμώμενη υπεραπόδοση κατά το 2022 συνεπάγεται τη μετακύλιση ισχυρότερων θετικών επιδράσεων στα επόμενα χρόνια, ενισχύοντας τη δημοσιονομική ανθεκτικότητα της χώρας. Η επιστροφή σε πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 0,7% του ΑΕΠ θα βασιστεί σε ευνοϊκές κυκλικές συνθήκες.

- Τις παρατηρούμενες συγκρατημένες αυξήσεις μισθών, για πρώτη φορά από την αρχή της ελληνικής κρίσης. Η ισχυρή ανάκαμψη της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με την αύξηση του κατώτατου μισθού το 2022 – που θα συμπληρωθεί από μια πρόσθετη αύξηση της τάξης του 5,5%-9,5% το 2023 – θα μπορούσαν να επιφέρουν μια προσαρμογή του μέσου ωρομισθίου στον ιδιωτικό τομέα της τάξης του 4-4,5% περίπου σε ετήσια βάση το 2023, ύστερα από ένα εκτιμώμενο 2,5-3% το 2022. Η μετακύλιση στους μέσους μισθούς του ιδιωτικού τομέα θα είναι μερική – και πιο συγκρατημένη από το μέσο όρο της Ευρωζώνης – διατηρώντας τα κεκτημένα της Ελλάδας σχετικά με την ανταγωνιστικότητα κόστους κατά την προηγούμενη δεκαετία.

Για το 1ο τρίμηνο του 2023, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα παρέμεινε σε σταθερά ανοδική τροχιά μετά την ισχυρότερη από το αναμενόμενο επίδοση της οικονομίας κατά το 2022 – σύμφωνα με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών για το σύνολο του 2022 και τους διαθέσιμους δείκτες υψηλής συχνότητας – η οποία υπερέβη τις προσδοκίες τόσο των θεσμικών φορέων και οργανισμών όσο και του ιδιωτικού τομέα. Ο ρυθμός αύξησης του ελληνικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ») ανήλθε σε 6,1% ετησίως στο σύνολο του 2022 (τελευταία διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία), ξεπερνώντας σημαντικά τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (+3,5% ετησίως) για δεύτερη συνεχή χρονιά. Η υψηλότερη από το αναμενόμενο ετήσια επίδοση αντανάκλα κυρίως: α) την ανοδική αναθεώρηση του ετήσιου ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ στο 3ο τρίμηνο του 2022 σε 4,4% από αρχική εκτίμηση 2,8%, λόγω σημαντικής μείωσης της επιβάρυνσης που σχετίζεται με τις ενεργειακές επιδοτήσεις, και β) την επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ σε 5,2% ετησίως το 4ο τρίμηνο του 2022 (+1,4% σε εποχικά διορθωμένη τριμηνιαία βάση), λόγω της ισχυρής εγχώριας ζήτησης.

Η ισχυρή οικονομική ανάκαμψη ενίσχυσε τις δημοσιονομικές επιδόσεις, παρά το κόστος των πρόσθετων μέτρων ενεργειακής στήριξης το 4ο τρίμηνο του 2022 και στις αρχές του 2023. Τα δημοσιονομικά στοιχεία για την περίοδο 2019-2022 (που ανακοινώθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή («ΕΛΣΤΑΤ») στις 21 Απριλίου 2023) δείχνουν επίτευξη μικρού πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 0,1% του ΑΕΠ το 2022 (σύμφωνα με το ESA 2010), σημειώνοντας υπεραπόδοση σε σχέση με την εκτίμηση του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2023 για πρωτογενές έλλειμμα 1,6% του ΑΕΠ το 2022, καθώς και σε σύγκριση με το καθοδικά αναθεωρημένο πρωτογενές έλλειμμα 4,7% του ΑΕΠ το 2021. Για το 2023, ο Κρατικός Προϋπολογισμός στοχεύει σε επίτευξη υψηλότερου πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 0,7% του ΑΕΠ, με αυξανόμενο περιθώριο για νέα υπεραπόδοση ύστερα από τα ισχυρά δημοσιονομικά αποτελέσματα του 2022. Επιπλέον, το 2022 το δημόσιο χρέος της Ελλάδας ως ποσοστό του ΑΕΠ κατέγραψε για δεύτερη συνεχή χρονιά εντυπωσιακή ετήσια μείωση (-23,3 ποσοστιαίες μονάδες), υποχωρώντας στο 171,3% του ΑΕΠ – το χαμηλότερο ποσοστό από το 2012 – από 194,6% το 2021 και 206,3% το 2020, ενώ αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω το 2023 (στο 160% του ΑΕΠ περίπου, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2023).

Ο πληθωρισμός αποκλιμακώθηκε με ταχύτερο ρυθμό τον Μάρτιο του 2023, με την ετήσια αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΔΤΚ») να υποχωρεί σε χαμηλό 17 μηνών, στο 4,6% από 7,2% τον Δεκέμβριο του 2022 και το υψηλό του 12,1% τον Ιούνιο του 2022. Η αποκλιμάκωση αυτή αντανάκλα κυρίως την ευνοϊκή βάση σύγκρισης των τιμών ενέργειας με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, με τις τιμές της βενζίνης, του πετρελαίου θέρμανσης και του ηλεκτρισμού να αφαιρούν 3,0 ποσοστιαίες μονάδες από την ετήσια μεταβολή του ΔΤΚ. Οι παραπάνω τάσεις συμφωνούν, επίσης, με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις της Τράπεζας – συνυπολογίζοντας την ευνοϊκότερη εξέλιξη των τιμών ενέργειας το 1ο τρίμηνο του 2023 – και προμηνύουν μέσο ετήσιο ρυθμό πληθωρισμού στο 4-4,5% για το 2023. Οι τελευταίες δημοσιεύσεις βασικών δεικτών της οικονομικής δραστηριότητας (συγκεκριμένα δείκτης οικονομικού κλίματος, δείκτης PMI στη μεταποίηση, βιομηχανική παραγωγή, κύκλος εργασιών επιχειρήσεων, διεθνείς αεροπορικές αφίξεις, έρευνα εργατικού δυναμικού κλπ.)

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

παρουσιάζουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας, τουλάχιστον για το 1ο εξάμηνο του 2023.

Οι ανωτέρω εξελίξεις, σε συνδυασμό με την ισχυρότερη από το αναμενόμενο κεκτημένη δυναμική από το ρυθμό ανάπτυξης του 2022, οδήγησαν σε ανοδική αναθεώρηση των προβλέψεων της μητρικής Τράπεζας για την αύξηση του ΑΕΠ σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις του 4ου τριμήνου του 2022. Υπό αυτές τις συνθήκες, στο βασικό σενάριο το ΑΕΠ της Ελλάδας αναμένεται να αυξηθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,3% την περίοδο 2023-2027, ενώ το αισιόδοξο και το δυσμενές σενάριο προβλέπουν μέσες ετήσιες μεταβολές του ΑΕΠ κατά 3,3% και -0,4%, αντίστοιχα, την ίδια περίοδο. Επιπρόσθετα, ενόψει της αυξημένης πιθανότητας σχηματισμού μονοκομματικής κυβέρνησης στις δεύτερες βουλευτικές εκλογές μετά το αποτέλεσμα των εκλογών της 21 Μαΐου 2023, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την πολιτική αστάθεια φαίνονται περιορισμένοι και αντισταθμίζονται λόγω της υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης αλλά και των ισχυρών αναπτυξιακών καταλυτών στο άμεσο μέλλον.

Στον αντίποδα, ο αρνητικός αντίκτυπος στην οικονομική δραστηριότητα από τη συνεχιζόμενη αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής παγκοσμίως και τα περιστατικά αναταραχής στον τραπεζικό τομέα διεθνώς το Μάρτιο του 2023 (Silicon Valley Bank, Credit Suisse), είναι πιθανό να αποτυπωθούν με χρονική υστέρηση. Ωστόσο, η Ελλάδα εμφανίζει μικρότερη ευαισθησία στη βραχυπρόθεσμη σύσφιξη των χρηματοοικονομικών συνθηκών, λόγω της σχετικά χαμηλής μόχλευσης του ιδιωτικού τομέα και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του δημοσίου χρέους, σε συνδυασμό με τα σημαντικά ταμειακά αποθέματα τόσο του κράτους, όσο και των οικονομικά ισχυρότερων επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Συμπερασματικά και για το 2023, η γεωπολιτική αβεβαιότητα εξαιτίας της συνεχιζόμενης έντασης στην Ουκρανία, συνιστά το σημαντικότερο παράγοντα μεταβλητότητας των επιδόσεων της οικονομίας και του επιχειρηματικού κλάδου.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα όσον αφορά στη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας λαμβάνοντας υπόψη (α) την σημαντική και επαναλαμβανόμενη κερδοφορία της (β) τα σημαντικά ποσά διαθέσιμων ενεχύρων, καθώς και τους Δείκτες Κάλυψης Ρευστότητας («LCR») και Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης («NSFR»), οι οποίοι είναι αρκετά πάνω από το ελάχιστο εποπτικό όριο του 100% (γ) την τρέχουσα χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») αποκλειστικά μέσω των στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («TLTROs») (δ) τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 («CET1») κατά την 31 Μαρτίου 2023, ο οποίος υπερέβη τον ελάχιστο δείκτη Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων («OCR»), (ε) την αυξανόμενη υποστήριξη από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («RRF»), (στ) την ενεργοποίηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού και (ζ) την αμελητέα έκθεση της στη Ρωσία και Ουκρανία, καθώς και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, λαμβάνοντας αφενός υπόψη την συνεχιζόμενη ισχυρή κερδοφορία της, την κεφαλαιακή της επάρκεια, τις θετικές ταμειακές ροές από τις λειτουργικές της δραστηριότητες και, αφετέρου, το γεγονός ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, πιστεύει ότι είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2023) και για τον λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Τροποποιήσεις σε υπάρχοντα πρότυπα και στο εννοιολογικό πλαίσιο που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022

-ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση): Παραχωρήσεις ενοικίου που σχετίζονται με τον COVID-19 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Απριλίου 2021 και μετά, και σε ισχύ για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την 1 Ιανουαρίου 2022). Η τροποποίηση παρατείνει την εφαρμογή της πρακτικής διευκόλυνσης που δόθηκε για τις παραχωρήσεις σε ενοίκια κατά ένα έτος για να καλύψει τις μειώσεις στα ενοίκια που οφείλονται στις ή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

-ΔΛΠ 16 (Τροποποιήσεις): Ενσώματα Πάγια: Εισπράξεις ποσών πριν από την προβλεπόμενη χρήση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022). Οι τροποποιήσεις απαγορεύουν σε μια εταιρία να αφαιρεί από το κόστος των ενσώματων παγίων τα ποσά που εισπράττονται από την πώληση στοιχείων που έχουν παραχθεί ενώ το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στη φάση προετοιμασίας για την προβλεπόμενη χρήση του. Αντ' αυτού, η εταιρία θα αναγνωρίζει τέτοιου είδους εισπράξεις από πωλήσεις και το σχετικό κόστος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων αυτών δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

-ΔΛΠ 37 (Τροποποιήσεις): Επαχθείς συμβάσεις: Κόστος Εκπλήρωσης Σύμβασης (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022). Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τα κόστη που λαμβάνονται υπόψη, κατά την

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

αξιολόγηση του κατά πόσο μια σύμβαση θα είναι ζημιολόγος. Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων αυτών δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

-Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2018–2020 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις που έχουν εφαρμογή για την Εταιρεία αναφέρονται στη συνέχεια:

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αμοιβές στο τεστ «10 τοις εκατό» για παύση αναγνώρισης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η τροποποίηση διευκρινίζει ποιες αμοιβές περιλαμβάνει μια οικονομική οντότητα όταν εφαρμόζει το τεστ «10 τοις εκατό» κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον θα γίνει παύση αναγνώρισης μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στην αξιολόγηση περιλαμβάνονται μόνο οι αμοιβές που καταβάλλονται ή εισπράττονται μεταξύ της οντότητας (του δανειολήπτη) και του δανειστή, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που καταβάλλονται ή εισπράττονται από την οντότητα ή τον δανειστή για λογαριασμό του άλλου. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 16: Κίνητρα Μίσθωσης. Η τροποποίηση του Επεξηγηματικού Παραδείγματος 13 που συνοδεύει το ΔΠΧΑ 16 αφαιρεί από το παράδειγμα την απεικόνιση της αποζημίωσης από τον εκμισθωτή των βελτιώσεων του μίσθιου, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με την αντιμετώπιση των κινήτρων μίσθωσης που ενδέχεται να προκύψουν λόγω του τρόπου με τον οποίο απεικονίζονται τα κίνητρα μίσθωσης σε αυτό παράδειγμα. Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων που ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2022 εγκρίθηκαν από την Ε.Ε.

Τροποποιήσεις σε υφιστάμενα πρότυπα που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2022

Τροποποιήσεις

-ΔΛΠ 1 και Οδηγία Εφαρμογής των ΔΠΧΑ Νο 2 (Τροποποιήσεις): Γνωστοποίηση Λογιστικών Πολιτικών (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι τροποποιήσεις αντικαθιστούν την απαίτηση γνωστοποίησης «σημαντικών» λογιστικών πολιτικών με την απαίτηση γνωστοποίησης «ουσιωδών» λογιστικών πολιτικών. Περαιτέρω τροποποιήσεις εξηγούν πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει ως ουσιώδη μια λογιστική πολιτική. Περιλαμβάνονται παραδείγματα για το πότε μία λογιστική πολιτική είναι πιθανό να είναι ουσιώδης. Το Συμβούλιο ανέπτυξε οδηγίες και παραδείγματα προκειμένου να εξηγήσει και να υποστηρίξει την εφαρμογή της «μεθόδου ουσιαιστικότητας σε τέσσερα βήματα. Η Εταιρεία αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτής της τροποποίησης, αλλά λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι «σημαντικές» λογιστικές πολιτικές, που γνωστοποιήθηκαν στη Σημείωση 2 «Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών» της υποκείμενης ετήσιας χρηματοοικονομικής έκθεσης περιλαμβάνουν όλες τις «ουσιώδεις» λογιστικές πολιτικές, αναμένουν να γνωστοποιήσουν λιγότερες λογιστικές πολιτικές για την ετήσια περίοδο χρηματοοικονομικής αναφοράς που ξεκινά την 1 Ιανουαρίου 2023.

-ΔΛΠ 8 (Τροποποίηση): Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση αντικαθιστά τον ορισμό της αλλαγής σε λογιστικές εκτιμήσεις με τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων. Σύμφωνα με τον νέο ορισμό οι λογιστικές εκτιμήσεις αποτελούν «νομιοματικά ποσά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης». Λογιστικές εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις που οι λογιστικές πολιτικές απαιτούν, για στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τρόπο επιμέτρησης που υπόκειται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι αλλαγές σε λογιστικές εκτιμήσεις που προέρχονται από νέες πληροφορίες ή νέες εξελίξεις δεν αποτελούν διόρθωση σφάλματος. Δεν υπήρξε επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας από την υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής.

-ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις): Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι εν λόγω τροποποιήσεις διευκρινίζουν και περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης που παρέχεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» και επιτρέπει στα ιδρύματα να μην αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου και μιας υποχρέωσης. Σχετικά με τις μισθώσεις, οι εταιρείες πλέον θα πρέπει να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενους φόρους, όταν προβαίνουν σε αναγνώριση τόσο ενός περιουσιακού στοιχείου όσο και μιας υποχρέωσης. Από την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις», η Εταιρεία έχει θεωρήσει το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με μισθώσεις ως μια ενιαία συναλλαγή. Κατά συνέπεια, κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης, το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης συμψηφίζει το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης. Οι καθαρές προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από μετέπειτα μεταβολές του δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων από μισθώσεις, καταλήγουν μεταγενέστερα σε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1 Ιανουαρίου 2023, η οποία υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

που θέτει το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος». Δεν υπήρξε επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων αυτών.

-ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση): Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναμίσθωση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης όπου ορισμένες ή όλες οι πληρωμές μισθωμάτων είναι μεταβλητές πληρωμές που δεν εξαρτώνται από δείκτη ή επιτόκιο είναι πιο πιθανό να επηρεαστούν. Οι απαιτήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

-ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις): Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπροθέσμων ή μακροπροθέσμων (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες ανάλογα με τα δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας για το αν θα εξασκήσει το δικαίωμά της να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης και να καταστήσει σαφές ότι ο διακανονισμός αναφέρεται σε μεταφορά στον αντισυμβαλλόμενο χρημάτων, μετοχικών τίτλων, άλλων περιουσιακών στοιχείων ή υπηρεσιών. Οι τροποποιήσεις αναμένεται να είναι σε ισχύ για ετήσιες περιόδους με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά, με δυνατότητα για πρόωρη υιοθέτηση. Η Εταιρεία παρουσιάζει την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης στη βάση ρευστότητας κι ως εκ τούτου αυτή η τροποποίηση ενδέχεται να επηρεάσει την παρουσίαση των εν λόγω υποχρεώσεων, εφόσον υφίστανται.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων με ισχύ μετά το 2022 έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε, με εξαίρεση τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπροθέσμων ή μακροπροθέσμων» και την τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 16 «Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναμίσθωση», οι οποίες δεν έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε.

2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας αποτιμώνται και παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο και είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας αυτής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε συνάλλαγμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις κατά πελατών, οι λοιπές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και τέλος τα ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσης, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Η Εταιρεία δεν κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων ούτε για αντιστάθμιση κινδύνων ούτε για κερδοσκοπικούς σκοπούς.

2.6 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία επιμέτρησης «Χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα σε αποσβεσμένο κόστος» με βάση:

- α) το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας βάσει του οποίου γίνεται η διαχείριση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, και
- β) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Το επιχειρηματικό μοντέλο αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία διαχειρίζεται τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα για τη δημιουργία ταμειακών ροών. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται βάσει

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

σεναρίων τα οποία η Εταιρεία ευλόγως αναμένει να πραγματοποιηθούν και βασίζεται σε όλες τις σχετικές και αντικειμενικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά το χρόνο αξιολόγησης των επιχειρηματικών μοντέλων. Αναφορικά με τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει το επιχειρηματικό μοντέλο «**Διακράτησης για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών**». Ο σκοπός της Εταιρείας είναι η διακράτηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και η είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία αυτού του επιχειρηματικού μοντέλου δημιουργούν ταμειακές ροές σε καθορισμένες ημερομηνίες, οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου (solely payments of principal and interest – SPPI). Τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Τα δάνεια που εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία ενδεχομένως να πουληθούν με σκοπό τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης του πιστωτικού κινδύνου της Εταιρείας σε συγκεκριμένο πιστούχο, χώρα ή κλάδο, χωρίς να αυξάνεται ο μεμονωμένος πιστωτικός κίνδυνος του περιουσιακού στοιχείου. Οι πωλήσεις αυτές συνάδουν με τον σκοπό του επιχειρηματικού μοντέλου μόνο αν είναι σποραδικές (ακόμα και αν είναι σημαντικής αξίας) ή μη σημαντικής αξίας τόσο μεμονωμένα όσο και συνολικά (ακόμη και αν είναι συχνές).

Χαρακτηριστικά συμβατικών ταμειακών ροών

Η Εταιρεία αξιολογεί τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση, προκειμένου να διαπιστώσει αν οι ταμειακές ροές είναι SPPI. Αυτό αναφέρεται ως «αξιολόγηση SPPI». Το ποσό των τόκων σε μια τυπική δανειακή σύμβαση, αποτελείται συνήθως από το αντάλλαγμα για τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και για τον πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνεται. Το ποσό των τόκων μπορεί επίσης να περιλαμβάνει αντάλλαγμα για άλλους βασικούς κινδύνους, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας, λοιπά κόστη δανεισμού, καθώς και ένα περιθώριο κέρδους. Το ποσό των τόκων μπορεί να είναι και αρνητικό αν η Εταιρεία αποφασίσει να καταβάλλει προμήθεια για τη φύλαξη των χρημάτων του για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η Εταιρεία θεωρεί πως ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο το οποίο έχει δημιουργηθεί ή αγοραστεί από τρίτους μπορεί να αποτελεί τυπική δανειακή σύμβαση ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για δάνειο με βάση τη νομική του μορφή και ανεξάρτητα από το αν αποκτήθηκε σε σημαντικά μειωμένη τιμή σε σχέση με την ονομαστική του αξία (“deep discount”).

Χρηματοδοτήσεις χωρίς δικαίωμα αναγωγής

Όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου προέρχονται ειδικά από συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία του προμηθευτή (εκχωρητή), η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσο οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από το χρεωστικό χρηματοοικονομικό μέσο είναι SPPI. Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι η χρηματοδότηση αποτελεί μια τυπική σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και ότι η απόδοσή της δεν εξαρτάται από την απόδοση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή έργου, η Εταιρεία αξιολογεί εάν υπάρχει επαρκές περιθώριο για την απορρόφηση πιστωτικών ζημιών.

2.6.1 Επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται σε αποσβεσμένο κόστος εάν κατέχεται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και οι συμβατικοί όροι του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν ταμειακές ροές που είναι SPPI.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν κυρίως τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία:

- Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών
- Λοιπές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα «λοιπά στοιχεία ενεργητικού»

Μετά την αρχική αναγνώριση, το χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου για την κατανομή και αναγνώριση των εσόδων από τόκους στο κονδύλι “τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα” της κατάστασης συνολικού εισοδήματος κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το αποσβεσμένο κόστος είναι το ποσό στο οποίο επιμετράται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατά την αρχική αναγνώριση, μείον τυχόν αποπληρωμές κεφαλαίου, συν ή μείον τη σωρευμένη απόσβεση τυχόν διαφοράς ανάμεσα στο εν λόγω αρχικό ποσό και το αντίστοιχο ποσό στη λήξη, με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, αναπροσαρμοσμένο για τυχόν προβλέψεις απομείωσης. Η λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης είναι το αποσβεσμένο κόστος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, πριν από την αναπροσαρμογή για τυχόν προβλέψεις απομείωσης. Το έσοδο από τόκους για τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν ταξινομηθεί στο Στάδιο 1 ή 2, υπολογίζεται βάσει της λογιστικής αξίας προ προβλέψεων απομείωσης. Όταν ένα χρεωστικό περιουσιακό στοιχείο γίνει απομειωμένο λόγω πιστωτικού κινδύνου (έχει ταξινομηθεί στο Στάδιο 3), το έσοδο

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

από τόκους υπολογίζεται επί του αποσβεσμένου κόστους (δηλαδή βάσει της λογιστικής αξίας μετά από προβλέψεις απομείωσης).

Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί με ακρίβεια τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου στην λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης του στοιχείου. Κατά τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις αναμενόμενες ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. προπληρωμή, παράταση, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και παρόμοια δικαιώματα). Στον υπολογισμό περιλαμβάνονται όλες οι αμοιβές και οι μονάδες επιτοκίου που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών καθώς και κάθε διαφορά υπέρ ή υπό το άρτιο. Οι αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου ενός χρηματοοικονομικού μέσου αντιμετωπίζονται λογιστικά ως προσαρμογή στο πραγματικό επιτόκιο.

Με εξαίρεση τα αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας (purchased or originated credit impaired – POCI), οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές («ΑΠΖ») δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου. Για τα POCI χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιείται το πραγματικό επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον πιστωτικό κίνδυνο στον υπολογισμό των εσόδων από τόκους, και αυτό είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, στο αποσβεσμένο κόστος αυτού. Η Εταιρεία συμπεριλαμβάνει τις αρχικές ΑΠΖ στις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου που είναι προσαρμοσμένο για τον πιστωτικό κίνδυνο των ως άνω στοιχείων.

2.6.2 Προβλέψεις Απομείωσης - Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

Οι ΑΠΖ αναγνωρίζονται για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος, χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε ΕΑΜΛΣΕ, απαιτήσεις από μισθώματα, συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης και συγκεκριμένες δανειακές δεσμεύσεις. Οι ΑΠΖ αντιπροσωπεύουν τη διαφορά ανάμεσα στις συμβατικές ταμειακές ροές και στις ταμειακές ροές που η Εταιρεία αναμένει να εισπράξει, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Για τις δανειακές δεσμεύσεις και τις λοιπές πιστωτικές διευκολύνσεις για τις οποίες υπολογίζονται ΑΠΖ, οι αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις μελλοντικές εκταμιεύσεις.

Αναγνώριση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Κατά την αρχική αναγνώριση, απαιτείται πρόβλεψη απομείωσης για ΑΠΖ από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανό να επέλθουν εντός των επόμενων 12 μηνών (ΑΠΖ 12 μηνών), σταθμισμένης με τον κίνδυνο να γίνει αθέτηση. Τα μέσα της κατηγορίας αυτής αναφέρονται ως μέσα που βρίσκονται στο Στάδιο 1. Για μέσα με υπολειπόμενη διάρκεια ζωής μικρότερη των 12 μηνών, οι ΑΠΖ υπολογίζονται για τη συντομότερη αυτή περίοδο.

Σε περίπτωση που ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά, απαιτείται πρόβλεψη απομείωσης ΑΠΖ, που αντιπροσωπεύει υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του μέσου που θα προέκυπταν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του εν λόγω χρηματοοικονομικού μέσου (ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου), σταθμισμένης με τον κίνδυνο να γίνει αθέτηση. Τα μέσα της κατηγορίας αυτής αναφέρονται ως μέσα που βρίσκονται στο Στάδιο 2.

ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής αναγνωρίζονται πάντα για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ούτως ώστε να θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση, ή αλλιώς απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου. Τα μέσα αυτά αναφέρονται ως μέσα που βρίσκονται στο Στάδιο 3.

Τα POCI κατατάσσονται ως απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου. Ένα μέσο είναι POCI εάν έχει αγοραστεί με deep discount, που αντιπροσωπεύει τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές ή εάν έχει χορηγηθεί σε αντισυμβαλλόμενο που βρίσκεται σε αθέτηση.

Για τα POCI, η Εταιρεία αναγνωρίζει τις δυσμενείς μεταβολές στις ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής από την αρχική τους αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας, με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα POCI αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους με τα έσοδα από τόκους να αναγνωρίζονται μεταγενέστερα βάσει του πραγματικού επιτοκίου προσαρμοσμένου στον πιστωτικό κίνδυνο. Τα POCI μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν νέα χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται μετά από ουσιαστική τροποποίηση και παραμένουν σε ξεχωριστή κατηγορία μέχρι τη λήξη. Τυχόν ευνοϊκές μεταβολές για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτελούν κέρδη από αντιστοίχιση απομείωσης, ακόμη και αν οι αναμενόμενες ταμειακές ροές που προκύπτουν υπερβαίνουν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Οι ΑΠΖ αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίστοιχη αναγνώριση της πρόβλεψης ΑΠΖ στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ως μείωση της λογιστικής αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

στοιχείων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος. Οι ΑΠΖ αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στις «προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου».

Διαγραφές

Διαγραφή διενεργείται όταν η Εταιρεία δεν έχει εύλογη προσδοκία να ανακτήσει το σύνολο ή μέρος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Οι διαγραφές μειώνουν το ποσό του κεφαλαίου μιας απαίτησης και αναγνωρίζονται έναντι προβλέψεων για πιστωτικές ζημιές που έχουν σχηματιστεί προγενέστερα. Οι ανακτήσεις, εν όλω ή εν μέρει, ποσών που έχουν προηγουμένως διαγραφεί καταχωρούνται γενικά σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων». Οι διαγραφές και οι μερικές διαγραφές αντιπροσωπεύουν γεγονότα παύσης αναγνώρισης ή μερικής παύσης αναγνώρισης.

Ορισμός Αθέτησης

Η Εταιρεία έχει εναρμονίσει τον ορισμό της αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς με τον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE) για εποπτικούς σκοπούς, όπως αυτός ορίζεται από τα Εκτελεστικά Τεχνικά Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (European Banking Authority – EBA) αναφορικά με τα μη εξυπηρετούμενα και υπό Ρύθμιση ανοίγματα, όπως υιοθετήθηκαν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό της ΕΕ 2015/227 της 9ης Ιανουαρίου 2015, που τροποποιεί τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά στην υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («EBA ITS»). Ο ορισμός της αθέτησης για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς είναι εναρμονισμένος με αυτόν που χρησιμοποιείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Σύμφωνα με το νέο ορισμό αθέτησης τα ανοίγματα θα ταξινομούνται σε Στάδιο 3 βάσει των ακόλουθων κύριων κριτηρίων:

(α) Ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 500 ευρώ που τελούν σε υπερημερία για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις 90 μέρες, αποτελώντας τουλάχιστον 1% του χρηματοδοτικού ανοίγματος στον συγκεκριμένο πελάτη. Η ταξινόμηση σε Στάδιο 3 για υπερημερία που υπερβαίνει τις 90 μέρες, μπορεί να αποφευχθεί μόνο σε περιπτώσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών που οφείλονται σε επιχειρηματικές δικαστικές διαφορές, σε αδυναμία εκπλήρωσης συγκεκριμένων συμβατικών όρων ή σε αδυναμία λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων (δηλ. καταστάσεις «τεχνικής καθυστέρησης»).

(β) Περίοδος χάριτος τριών μηνών για μη-ρυθμισμένα ανοίγματα, κατά τη διάρκεια της οποίας δεν ισχύουν γεγονότα ενεργοποίησης αθέτησης.

(γ) Λοιπά κριτήρια τα οποία αποδεικνύουν, ακόμα και σε περίπτωση απουσίας ληξιπρόθεσμης οφειλής, ότι ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι σε θέση να καταβάλει τις οφειλές του, περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Παραχωρήσεις σε πιστούχους που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην αποπληρωμή των οφειλών τους που έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών άνω του 1% σε σύγκριση με την αρχική τους αξία (επείγουσα αναδιάρθρωση που οδηγεί σε μείωση υποχρέωσης).
- Μερική ή ολική πώληση πιστωτικών υποχρεώσεων με σημαντική οικονομική ζημία λόγω της επιδείνωσης της ποιότητας της πίστωσης, ήτοι >5%.
- Ζημιές που έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα χρήσης για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία που αντιπροσωπεύουν πιστωτικές ζημιές.

Η υιοθέτηση του νέου ορισμού αθέτησης δεν είχε ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Επιμέτρηση ΑΠΖ

Η Εταιρεία αξιολογεί σε μακροπρόθεσμη βάση τις ΑΠΖ που αφορούν σε όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απομείωση βάσει του ΔΠΧΑ 9. Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ΑΠΖ για τις ζημιές αυτές σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η επιμέτρηση των ΑΠΖ αντιπροσωπεύει:

- Ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό, το οποίο καθορίζεται μέσω της αξιολόγησης ενός εύρους πιθανών εκβάσεων. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια και εκτιμά τις ΑΠΖ που θα προέκυπταν σε κάθε ένα από αυτά. Σε κάθε σενάριο αντιστοιχίζεται ένας συντελεστής στάθμισης, έτσι ώστε οι σταθμισμένες πιθανότητες και των τριών σεναρίων να ισοδυναμούν με τη μονάδα. Η κατανομή των πιθανών ΑΠΖ ενδέχεται να μην είναι γραμμική, συνεπώς πραγματοποιούνται τρεις ξεχωριστοί υπολογισμοί, όπου οι σχετικές ΑΠΖ πολλαπλασιάζονται με το συντελεστή στάθμισης που αντιστοιχεί σε κάθε σενάριο. Το άθροισμα των τριών σταθμισμένων υπολογισμών ΑΠΖ αντιπροσωπεύει τις σταθμισμένες βάσει πιθανοτήτων ΑΠΖ.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- Τη διαχρονική αξία του χρήματος.
- Λογικές και βάσιμες πληροφορίες, οι οποίες είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία αναφοράς και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

Για τους σκοπούς επιμέτρησης των ΑΠΖ, η εκτίμηση των αναμενόμενων υστερήσεων ταμειακών ροών αντανακλά τις εισπράξεις που αναμένονται από τη ρευστοποίηση τυχόν εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, που αποτελούν μέρος των συμβατικών όρων και δεν αναγνωρίζονται ξεχωριστά από την Εταιρεία. Η εκτίμηση των αναμενόμενων υστερήσεων ταμειακών ροών για ένα εξασφαλισμένο δανειακό άνοιγμα αντανακλά τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που αναμένονται από την κατάσχεση της εξασφάλισης, μείον το κόστος απόκτησης και πώλησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν είναι πιθανή η κατάσχεση.

Οι υπολογισμοί ΑΠΖ βασίζονται στις ακόλουθες παραμέτρους:

- **Άνοιγμα σε αθέτηση (Exposure at Default - EAD):** Εκτίμηση του ανοίγματος σε μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών του κεφαλαίου και των τόκων, καθώς και των αναμενόμενων εκταμιεύσεων επί δανειακών δεσμεύσεων.
- **Συντελεστής μετατροπής εκτός ισολογισμού στοιχείων σε άνοιγμα (Credit Conversion Factor - CCF):** Ο συντελεστής αυτός μετατρέπει το ποσό μιας πιστωτικής διευκόλυνσης καθώς και άλλων στοιχείων εκτός ισολογισμού σε EAD.
- **Πιθανότητα αθέτησης (Probability of Default - PD):** Αντιπροσωπεύει την πιθανότητα ο πιστούχος/εκδότης να αθετήσει την χρηματοοικονομική υποχρέωσή του, η οποία αξιολογείται βάσει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη να λαμβάνει υπόψη εκτιμήσεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο αθέτησης για τους επόμενους 12 μήνες για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Σταδίου 1, ή για την υπόλοιπη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των Σταδίων 2 και 3.
- **Ζημία σε περίπτωση αθέτησης (Loss given default - LGD):** Αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για την έκταση της ζημίας από ανοίγματα που βρίσκονται σε αθέτηση. Ο προσδιορισμός του LGD λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες ταμειακές ροές από τις εξασφαλίσεις και στοιχεία πιστωτικών βελτιώσεων εφόσον υπάρχουν, ή τις αναμενόμενες εισπράξεις/αποπληρωμές από διαδικασίες πτώχευσης, την χρονική περίοδο μέχρι την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων καθώς και την προτεραιότητα εξόφλησης των απαιτήσεων. Το LGD εκφράζεται ως ποσοστό ζημίας ανά μονάδα ανοίγματος σε αθέτηση.
- **Επιτόκιο προεξόφλησης:** Ο τεκμαρτός συντελεστής προεξόφλησης βάσει του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μια προσέγγιση αυτού.

Το PD και το LGD καθορίζονται για τρία διαφορετικά σενάρια ενώ η προβολή για το EAD στο μέλλον καθορίζεται ανεξάρτητα από τα σενάρια.

Οι ΑΠΖ καθορίζονται από την προβολή των PD, LGD και EAD στο μέλλον, ανά χρονική περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών ταμειακών ροών για κάθε άνοιγμα ή σύνολο ανοιγμάτων που έχουν ομαδοποιηθεί, ξεχωριστά. Αυτά τα τρία στοιχεία πολλαπλασιάζονται μεταξύ τους και προσαρμόζονται για την πιθανότητα επιβίωσης, εάν απαιτείται. Με αυτόν τον τρόπο υπολογίζονται οι ΑΠΖ για κάθε μελλοντική περίοδο, οι οποίες στη συνέχεια προεξοφλούνται στην ημερομηνία αναφοράς και αθροίζονται.

Εκτιμήσεις μελλοντικών οικονομικών συνθηκών

Οι πληροφορίες σχετικά με το μέλλον (Forward Looking Information – FLI) ενσωματώνονται στην επιμέτρηση των ΑΠΖ για δάνεια και χρεωστικούς τίτλους που αξιολογούνται συλλογικά, μέσω των μοντέλων PD και LGD. Οι αναμενόμενες ανακτήσεις (μέσω ταμειακών ροών ή ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων) που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ΑΠΖ των επιχειρηματικών δανείων που αξιολογούνται εξατομικευμένα, λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες σχετικά με το μέλλον βάσει των εκτιμήσεων της Εταιρείας για την εξέλιξη των σχετικών μακροοικονομικών παραγόντων.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, αισιόδοξο, απαισιόδοξο), τα οποία καθορίζονται από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της μητρικής Τράπεζας. Τα μακροοικονομικά σενάρια που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση των ΑΠΖ είναι τα ίδια με εκείνα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.

Η βασική μακροοικονομική μεταβλητή που χρησιμοποιείται από την Εταιρεία και επηρεάζει το επίπεδο των ΑΠΖ είναι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θεωρείται μη απομειωμένο όταν δεν πληρείται ο ορισμός για ταξινόμηση στο Στάδιο 3. Το άνοιγμα ταξινομείται στο Στάδιο 2 όταν έχει υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλιώς ταξινομείται στο Στάδιο 1.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσον ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, συγκρίνοντας τον κίνδυνο αθέτησης που παρατηρείται καθ' όλη την υπολειπόμενη αναμενόμενη διάρκεια ζωής του ανοίγματος με τον αναμενόμενο κίνδυνο αθέτησης που προσδιορίστηκε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.

Η διαδικασία της Εταιρείας για την παραπάνω αξιολόγηση αποτελείται κυρίως από τρεις συνιστώσες:

- **Ποσοτικά κριτήρια**, που αφορούν στην ποσοτική σύγκριση της πιθανότητας αθέτησης ή της πιστοληπτικής διαβάθμισης κατά την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη ένδειξη πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση,
- **Ποιοτικά κριτήρια**, δηλ. όλα τα ρυθμισμένα εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Forborne Performing Exposures - FPE) σύμφωνα με τα EBA ITS, και
- **Δείκτης «ασφαλείας»**. Η Εταιρεία εφαρμόζει σε όλα τα δανειακά ανοίγματα το τεκμήριο που θέτει το ΔΠΧΑ 9, σύμφωνα με το οποίο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση όταν οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση για διάστημα άνω των 30 ημερών.

Η Εταιρεία σε συνεργασία με την μητρική Τράπεζα αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου βάσει των μεταβολών στην εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση του πιστούχου από την αρχική αναγνώριση.

2.7 Παύση αναγνώρισης

2.7.1. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να αναγνωρίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου
- διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες (pass-through διακανονισμός)
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στον βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή της εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετράται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί η Εταιρεία να κληθεί να πληρώσει.

Αναμόρφωση επιτοκίου αναφοράς (IBOR)- Μεταχείριση των αλλαγών στη βάση που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Η βάση για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης μπορεί να τροποποιηθεί:

- είτε με τροποποίηση των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων που τέθηκαν κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοπιστωτικού μέσου (παράδειγμα: όταν η συμφωνία επαναδιαπραγματεύεται, οι συμβατικοί όροι και προϋποθέσεις τροποποιούνται για να αντικαταστήσουν το αρχικό επιτόκιο αναφοράς από ένα εναλλακτικό), ή
- με την εφαρμογή των κατάλληλων εξωτερικών διατάξεων χωρίς να απαιτείται αλλαγή στους συμβατικούς όρους (παράδειγμα: η μέθοδος για τον καθορισμό του επιτοκίου αναφοράς τροποποιείται χωρίς καμία αλλαγή στους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις, δηλ. ο μέσος δείκτης των επιτοκίων του ευρώ για

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

τοποθετήσεις στη χρηματαγορά διάρκειας μιας ημέρας (EONIA) διαπραγματεύεται σε συνάρτηση με το επιτόκιο του ευρώ για βραχυπρόθεσμες συναλλαγές (€STR) + 8,5 μ.β από τον Οκτώβριο 2019), ή

- ως αποτέλεσμα της ενεργοποίησης υφιστάμενου συμβατικού όρου ή προϋπόθεσης (παράδειγμα: εφαρμογή συμβατικής ρήτρας αντικατάστασης του επιτοκίου ή «εναλλακτικούς όρους»).

Εάν, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των επιτοκίων αναφοράς, υπάρχει αλλαγή της βάσης προσδιορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης στο αποσβεσμένο κόστος, η επανεκτίμηση των συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται τροποποίηση του πραγματικού επιτοκίου για τον προσδιορισμό μελλοντικών εσόδων ή εξόδων τόκων και δεν δημιουργεί κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Ο άνω χειρισμός βασίζεται στην τήρηση των παρακάτω προϋποθέσεων:

- η αλλαγή της βάσης προσδιορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών απαιτείται και απορρέει άμεσα από την αναμόρφωση των επιτοκίων αναφοράς, και
- η νέα βάση προσδιορισμού των συμβατικών ροών είναι οικονομικά ισοδύναμη της προηγούμενης χρησιμοποιούμενης βάσης πριν την αλλαγή.

Παραδείγματα περιπτώσεων που οδηγούν σε μια νέα βάση προσδιορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών και θεωρούνται οικονομικά ισοδύναμες στην προηγούμενη βάση, είναι:

- η αντικατάσταση υπάρχοντος επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μια υποχρέωσης από:
 - ο ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς (ή από την αλλαγή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του εν λόγω επιτοκίου αναφοράς), με
 - ο την προσθήκη ενός σταθερού περιθωρίου απαραίτητου να καλύψει τη διαφορά βάσης μεταξύ του υπάρχοντος επιτοκίου αναφοράς και του αντίστοιχου εναλλακτικού
- αλλαγές στον προσδιορισμό του ποσού του τόκου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής ενός νέου επιτοκίου αναφοράς (διαδικασία αναθεώρησης του επιτοκίου), και
- η προσθήκη ρήτρας εναλλακτικών όρων στους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης, ώστε να επιτρέπει την εφαρμογή των προαναφερθέντων αλλαγών (αντικατάσταση του επιτοκίου).

2.7.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.8 Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς (IBOR reform)

Η αναμόρφωση των διατραπεζικών επιτοκίων αναφοράς (IBOR: InterBank Offered Rates), η οποία ξεκίνησε το 2014 με πρωτοβουλία του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Board- FSB), έχει ως στόχο την αντικατάσταση αυτών των επιτοκίων με εναλλακτικά επιτόκια και συγκεκριμένα με επιτόκια μηδενικού κινδύνου (Risk-Free Rates- RFR). Η αναμόρφωση επισπεύσθηκε στις 5 Μαρτίου 2021, όταν η Αρχή Χρηματοπιστωτικής Συμπεριφοράς (Financial Conduct Authority- FCA) η οποία είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία του LIBOR, ανακοίνωσε τις καταληκτικές ημερομηνίες για την παύση και την απώλεια αντιπροσωπευτικότητας:

- EUR και CHF LIBOR (όλοι οι όροι). GBP και JPY LIBOR (όροι: 1 ημέρα, 1 εβδομάδα, 2 μήνες και 12 μήνες). LIBOR USD (όροι: 1 εβδομάδα και 2 μήνες): η δημοσίευση αυτών των ρυθμίσεων αναφοράς που συνέβαλε μια ομάδα τραπεζών έχει σταματήσει οριστικά από την 1η Ιανουαρίου 2022.

Συγχρόνως, σχετικά με τα σημαντικότερα επιτόκια αναφοράς της ζώνης του ευρώ:

- EURIBOR: Το Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Χρηματαγορών («European Money Markets Institute» («EMMI»)), το οποίο διαχειρίζεται τα επιτόκια αναφοράς, δεν σκέφτεται να διακόψει την έκδοσή τους. Επομένως, το EURIBOR θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται τα επόμενα έτη.
- EONIA: Η δημοσίευσή του έπαυσε οριστικά στις 3 Ιανουαρίου 2022. Το επιτόκιο αντικατάστασης που προτείνει η ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τη ζώνη του ευρώ είναι το €STR στο οποίο βασίστηκε ο EONIA από τα τέλη του 2019.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Παράλληλα, άλλοι δείκτες επιτοκίων που βασίζονται στο LIBOR υπόκεινται επίσης σε μεταρρύθμιση (π.χ. SOR, MIFOR, THBFIX, επιτόκιο ανταλλαγής ICE). Οι τοπικές ρυθμιστικές αρχές ή διαχειριστές συνεχίζουν να διευκρινίζουν τον οδικό χάρτη και να εκδίδουν συστάσεις για τη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με αυτές τις μεταβάσεις.

Επίδραση της αναμόρφωσης στην Εταιρεία

Έχοντας υπόψη τις προθεσμίες παύσης που ανακοινώθηκαν για το LIBOR και το EONIA, οι δημόσιες αρχές και οι ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν από τις κεντρικές τράπεζες εξέδωσαν συστάσεις στον κλάδο. Αυτές οι συστάσεις στοχεύουν στη διακοπή της παραγωγής νέων συμβολαίων που αναφέρονται σε αυτούς τους δείκτες, καθώς και στην ενσωμάτωση των υφιστάμενων συμβάσεων που αναφέρονται στους εν λόγω δείκτες σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς. Η Εταιρεία σε συνεργασία με τις αρμόδιες Πιστοδοτικές Διευθύνσεις της μητρικής Τράπεζας έλαβε τα ακόλουθα βήματα σχετικά με τη Μεταρρύθμιση, διατηρώντας ωστόσο περιορισμένο αριθμό συμβάσεων με πελάτες που να επηρεάζονται από την ανωτέρω αναμόρφωση των διαπραγματικών επιτοκίων αναφοράς:

- ενίσχυση των νέων συμβάσεων μέσω της συμπερίληψης εναλλακτικών ρητρών και προειδοποιήσεων κινδύνου
- δίκαιη και ομοιογενής μεταχείριση των πελατών μέσω της εμπλοκής των ομάδων συμμόρφωσης στις επαναδιαπραγματεύσεις των συμβάσεων.

Το 2022 η Εταιρεία εστίασε τη δράση της στη μετάβαση των συμφωνιών που αναφέρονται σε επιτόκια USD Libor επιτυγχάνοντας ουσιαστικά όλο το νομικό πρόγραμμα μετάβασης όσον αφορά τις συμβάσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας, που επηρεάζονται από την αναμόρφωση των δεικτών αναφοράς επιτοκίων έχουν ως εξής:

Τρέχοντα επιτόκια αναφοράς	Νέα πιθανά επιτόκια μηδενικού κινδύνου που θα αντικαταστήσουν τα τρέχοντα επιτόκια αναφοράς	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν επηρεαστεί από την αναμόρφωση Λογιστική αξία (ποσά σε χιλ €)	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες έχουν επηρεαστεί από την αναμόρφωση
Δείκτης που η εισαγωγή τους λήγει 30/06/2023			
LIBOR - London Interbank Offered Rate - USD	Secured Overnight Financing Rate (SOFR)	34.883	26.285
Σύνολο		34.883	26.285

Κίνδυνοι που συνδέονται με την αναμόρφωση των επιτοκίων

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την αναμόρφωση του IBOR περιορίζονται πλέον κυρίως στο USD LIBOR για την περίοδο έως τον Ιούνιο του 2023. Έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Κίνδυνος διακυβέρνησης και εκτέλεσης του προγράμματος, που ενδέχεται να προκαλέσει καθυστερήσεις και απώλεια ευκαιριών, παρακολουθείται ως μέρος των εργασιών των τακτικών επιτροπών και των οργάνων διαιτησίας.
- Κίνδυνος νομικής τεκμηρίωσης, που μπορεί να οδηγήσει σε δικαστικές διαφορές μετά τη μετάβαση, αντιμετωπίζεται μέσω εναλλακτικών ρητρών που ενσωματώνονται στις συμβάσεις ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των προτύπων της αγοράς.
- Κίνδυνος αγοράς, με τη δημιουργία ενός κινδύνου βάσης μεταξύ των καμπυλών επιτοκίων που σχετίζονται με τους διαφορετικούς δείκτες, αποτελεί αντικείμενο στενής παρακολούθησης και εποπτείας.
- Λειτουργικούς κινδύνους κατά την εκτέλεση της μετάβασης των συναλλαγών, ανάλογα ιδίως με την προθυμία και την ετοιμότητα των αντισυμβαλλομένων, τον όγκο των συναλλαγών που πρόκειται να μεταφερθούν και τη διασπορά τους με την πάροδο του χρόνου.
- Η διαχείριση του ρυθμιστικού κινδύνου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ομίλου, οι οποίες είναι σύμφωνες με τις συστάσεις των ρυθμιστικών αρχών και των ομάδων εργασίας για τη μετάβαση στο LIBOR. Οι οδηγίες αυτές αφορούν τα προϊόντα που, κατ' εξαίρεση, συνεχίζουν να αναφέρονται σε USD LIBOR.
- Κίνδυνος ανάρμοστης συμπεριφοράς, ο οποίος σχετίζεται με το τέλος του LIBOR, που αντιμετωπίζεται κυρίως μέσω:
 - ειδικών κατευθυντήριων γραμμών που περιγράφονται αναλυτικά ανά επιχειρηματικό τομέα.
 - εκπαίδευση των ομάδων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- επικοινωνία με τους πελάτες σχετικά με τους κινδύνους που σχετίζονται με τη μετάβαση, τις εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να εφαρμοστούν και πώς θα μπορούσαν να επηρεαστούν.

Με βάση την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα, η Εταιρεία με βάση και τη συνεργασία της με τις αρμόδιες Διευθύνσεις της μητρικής Τράπεζας είναι πεπεισμένη για τη λειτουργική της ικανότητα να διαχειριστεί τη μετάβαση στο νέο επιτόκιο αναφοράς.

2.9 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αφορούν κυρίως τόκους προερχόμενους από χρηματοδότηση πελατών και κατά δεύτερο λόγο τόκους από απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αμοιβές και άμεσα έξοδα που αφορούν στη χρηματοδότηση πελατών ή την έκδοση δανείου αναγνωρίζονται σταδιακά στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων έχει υποστεί απομείωση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για να προεξοφληθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές για το σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.11 Έσοδα / έξοδα προμηθειών

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες Factoring.

2.12 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν εξοπλισμό, ο οποίος κατέχεται από την Εταιρεία με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα ενσώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται μαζί με τα ενσώματα πάγια στοιχεία στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και αναλύονται στη Σημείωση 13.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στη περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για την Εταιρεία, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται, δεν διακόπτεται εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους σε περίοδο, όμως, η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 10 έτη. Εάν κατά την απόκτηση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, η αξία κτήσης του δεν υπερβαίνει το ποσό των €600, τότε το πάγιο αποσβένεται πλήρως μέσα στη χρήση κατά την οποία αποκτήθηκε.

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο ή περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, η Εταιρεία υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η Εταιρεία σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

2.13 Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η αξία κτήσης λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει η Εταιρεία και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους. Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής σε περίοδο, όμως, η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 12 έτη.

Δαπάνες όπως δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, καθώς και δαπάνες διαφήμισης και προβολής αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.14 Μισθώσεις

2.14.1 Η Εταιρεία ως μισθωτής

Η Εταιρεία εφαρμόζει ενιαίο λογιστικό χειρισμό για την αναγνώριση και επιμέτρηση όλων των συμβάσεων μίσθωσης. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση οι οποίες αντιπροσωπεύουν την υποχρέωσή της να καταβάλλει μισθώματα, καθώς και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης, τα οποία αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

2.14.2 Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Η Εταιρεία αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου (δηλ. την ημέρα που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση). Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης επιμετράται στο κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης, προσαρμοσμένο κατά την τυχόν επανεπιμέτρηση της υποχρέωσης από τη μίσθωση. Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση, τις αρχικές άμεσες δαπάνες, το κόστος αποκατάστασης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου σε συγκεκριμένη κατάσταση και από τα μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης ή προγενέστερα, μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης. Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται στα «Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία».

2.14.3 Υποχρεώσεις μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση οι οποίες επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων που θα καταβληθούν κατά τη χρονική διάρκεια της μισθωτικής περιόδου. Τα μισθώματα αποτελούνται από τα σταθερά μισθώματα (μειωμένα κατά τα τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης), τα κυμαινόμενα μισθώματα που εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο και από τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας. Τα μισθώματα επίσης περιλαμβάνουν την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι θα ασκηθεί από την Εταιρεία, καθώς και τις τυχόν καταβολές ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος καταγγελίας από την Εταιρεία. Τα κυμαινόμενα μισθώματα που δεν εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο αναγνωρίζονται ως έξοδα στη χρονική περίοδο κατά την οποία προέκυψε το γεγονός ή η κατάσταση που οδήγησε στην πληρωμή. Η υποχρέωση μίσθωσης επανεπιμετράται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτει από μεταβολή σε δείκτη ή επιτόκιο, εάν υπάρχει μεταβολή στην εκτίμηση της Εταιρείας για τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν ως εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν υπάρξει αλλαγή στην εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με το αν θα ασκήσει ένα δικαίωμα αγοράς, παράτασης ή τερματισμού της μίσθωσης. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης επανεπιμετράται κατ' αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης ή καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος εάν η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης έχει μειωθεί στο μηδέν.

2.15 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο» και «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών, των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων της.

2.16 Προβλέψεις

Η Εταιρεία διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαίρομένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.17 Παροχές προς εργαζομένους

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπμένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και περιλαμβάνονται στις «αμοιβές και έξοδα προσωπικού».

Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου) να αναγνωρίζονται άμεσα στα λοιπά συνολικά έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.18 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύναται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δεν θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν στοιχεία τα οποία καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετιζόμενα κέρδη ή ζημίες.

2.19 Υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και λουπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από εκδοθείσες ομολογίες και οι λουπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (το προϊόν της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του καθαρού ποσού που

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

εισπράχθηκε από την έκδοση των ομολογιών και των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των δανείων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου.

Ο δανεισμός της Εταιρείας συνίσταται σε κοινά ομολογιακά δάνεια του ν.3156/2003 και ανοικτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς.

2.20 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

2.21 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις που ανήκουν στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης της Εταιρείας, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιαστική επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων επιτοκίων και εξασφαλίσεων, πραγματοποιούνται ουσιαστικά με όρους ίδιους με εκείνους που ισχύουν για παρόμοιες συναλλαγές με μη συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων επιτοκίων και εξασφαλίσεων και δεν εμπεριέχουν κίνδυνο υψηλότερο του κανονικού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Αβεβαιότητα επιμέτρησης κατά τον προσδιορισμό παραμέτρων ΑΠΖ

Ο υπολογισμός των ΑΠΖ απαιτεί από τη διοίκηση την άσκηση σημαντικής κρίσης και τη διενέργεια παραδοχών που εμπεριέχουν υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας κατά τη χρονική στιγμή προσδιορισμού τους. Αλλαγές σε αυτές τις εκτιμήσεις και παραδοχές έχουν ως αποτέλεσμα να μεταβάλλεται σημαντικά η αξία καθώς και η χρονική στιγμή αναγνώρισης των ΑΠΖ. Οι πιο σημαντικές πηγές αβεβαιότητας επιμέτρησης αφορούν στις παρακάτω παραμέτρους ΑΠΖ:

Προσδιορισμός σημαντικής αύξησης πιστωτικού κινδύνου

Η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσον έχει προκύψει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική αναγνώριση βάσει ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων, τα οποία περιλαμβάνουν σημαντικές εκτιμήσεις της διοίκησης. Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα κριτήρια αυτά περιλαμβάνονται στη Σημείωση 2.6. Αυστηρότερα κριτήρια θα μπορούσαν να αυξήσουν σημαντικά τον αριθμό των χρηματοοικονομικών μέσων που ταξινομούνται στο Στάδιο 2. Όλα τα κριτήρια ταξινόμησης καθώς και τα σχετικά όρια που καθορίζονται βάσει πληροφοριών σχετικά με το μέλλον υπόκεινται σε επικύρωση από τον Τομέα Επικύρωσης Υποδειγμάτων της μητρικής Τράπεζας. Οι μεταβολές των κριτηρίων ταξινόμησης εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων τη μητρικής Τράπεζας.

Εγγενής κίνδυνος υποδείγματος στα μοντέλα του ΔΠΧΑ 9

Η συμμόρφωση με το μοντέλο απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την εφαρμογή πληθώρας υποδειγμάτων. Η πολυπλοκότητα των υποδειγμάτων αυτών, καθώς και ο βαθμός εξάρτησής τους από παραμέτρους που εκτιμώνται μέσω λοιπών υποδειγμάτων είναι υψηλού επιπέδου, συνεπώς, τυχόν αλλαγές στις παραμέτρους και στα δεδομένα (π.χ. εσωτερικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, συμπεριφορικά σκορ κλπ.), καθώς και νέα ή αναθεωρημένα υποδείγματα, ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις ΑΠΖ. Τα υποδείγματα επικυρώνονται σύμφωνα με το Πλαίσιο Επικύρωσης Υποδειγμάτων της μητρικής Τράπεζας.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Πληροφορίες σχετικά με το μέλλον

Οι πληροφορίες σχετικά με το μέλλον ενσωματώνονται στην επιμέτρηση ΑΠΖ των δανείων που αξιολογούνται συλλογικά μέσω των υποδειγμάτων PD και LGD. Η διοίκηση επιλέγει σενάρια σχετικά με το μέλλον και κρίνει την καταλληλότητα των αντίστοιχων συντελεστών στάθμισης που πρέπει να εφαρμοστούν. Κάθε ένα από τα σενάρια βασίζεται στις παραδοχές της διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες με τη μορφή μακροοικονομικών, αγοραίων καθώς και άλλων παραγόντων. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια «βασικό», «αισιόδοξο» και «δυσμενές», με συντελεστές στάθμισης 55%, 20% και 25% αντίστοιχα, τα οποία προσδιορίζονται από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της μητρικής Τράπεζας σε τριμηνιαία βάση. Τα μακροοικονομικά σενάρια καθώς και οι συντελεστές στάθμισης τους, εγκρίνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων της μητρικής Τράπεζας και επικυρώνονται από τον Τομέα Επικύρωσης Υποδειγμάτων της μητρικής Τράπεζας, τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί μακροοικονομικές μεταβλητές που σχετίζονται με Ελληνικούς οικονομικούς παράγοντες και η πρόβλεψη απομείωσης ΑΠΖ καθορίζεται κυρίως από το ρυθμό μεταβολής για το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ). Οι μέσες ετήσιες τιμές των εκτιμήσεων σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (2023-2027) για το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ ανά μακροοικονομικό σενάριο έχουν ως εξής:

	Βασικό	Αισιόδοξο	Δυσμενές
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ	2,0%	3,3%	-0,5%

Εάν ο συντελεστής στάθμισης του απαισιόδοξου σεναρίου αυξηθεί από 25% σε 50% με παράλληλη μείωση του συντελεστή στάθμισης του βασικού σεναρίου από 55% σε 30% η πρόβλεψη απομείωσης ΑΠΖ θα αυξηθεί κατά περίπου €219,0 χιλ. Επιπλέον, εάν ο συντελεστής στάθμισης του αισιόδοξου σεναρίου αυξηθεί από 20% σε 40% με παράλληλη μείωση του συντελεστή στάθμισης του βασικού σεναρίου από 55% σε 35% η πρόβλεψη απομείωσης ΑΠΖ θα μειωθεί κατά περίπου €32,4 χιλ.

Κόστος παροχών στο προσωπικό

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε μια σειρά από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση, χρησιμοποιώντας μια σειρά από παραδοχές όπως θνησιμότητα, ανικανότητα, βαθμός αποχώρησης προσωπικού καθώς και χρηματοοικονομικές παραδοχές όπως προεξοφλητικό επιτόκιο, μεταβολές μισθών καθώς και επίπεδα παροχών. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές, θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών. Η Εταιρεία προσδιορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο στο τέλος κάθε έτους με αναφορά σε επιτόκια της αγοράς που βασίζονται σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας εκφρασμένα στο νόμισμα στο οποίο θα καταβάλλονται οι παροχές και των οποίων οι όροι μέχρι τη λήξη τους προσιδιάζουν στους όρους των σχετικών υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

Επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με άλλες βασικές παραδοχές για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών περιλαμβάνονται στη Σημείωση 19 "Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό".

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	1.371	2.255
Από απαιτήσεις κατά πελατών	21.187.491	15.817.462
Σύνολο	21.188.862	15.819.717
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Από υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	(1.056.591)	(783.028)
Από υποχρεώσεις προς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς	(550.084)	(624.611)
Από ομολογιακά δάνεια	(8.359.926)	(5.097.119)
Από υποχρεώσεις από μισθώσεις	(6.516)	(7.873)
Σύνολο	(9.973.117)	(6.512.631)
Καθαρά έσοδα από τόκους	11.215.745	9.307.086

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, προέρχονται αμιγώς από την παροχή υπηρεσιών factoring.

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Έσοδα από προμήθειες		
Επιχειρηματικά δάνεια	9.483.840	8.553.426
Σύνολο	9.483.840	8.553.426
Έξοδα από προμήθειες		
Επιχειρηματικά δάνεια	(224.154)	(175.781)
Λοιπές προμήθειες – Έξοδα	(3.630.216)	(3.440.476)
Σύνολο	(3.854.370)	(3.616.257)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	5.629.470	4.937.169

Στις λοιπές προμήθειες - έξοδα ύψους ποσού €3.630.216, περιλαμβάνεται ποσό €3.514.080 το οποίο αφορά υπηρεσίες σύστασης πελατείας που παρασχέθηκαν από τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος προς την Εταιρεία (2021: €3.203.444).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα αφορούν αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων που προέρχονται κυρίως από αποτιμήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και ειδικότερα απαιτήσεων κατά πελατών, λογαριασμών όψεως και κοινών ομολογιακών δανείων της Εταιρείας σε ξένα νομίσματα.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Μισθοί	(852.845)	(793.480)
Εργοδοτικές εισφορές	(185.345)	(177.480)
Έξοδα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19)	(9.999)	(4.075)
Παρεπόμενες παροχές & έξοδα προσωπικού	(35.508)	(47.961)
Σύνολο	(1.083.697)	(1.022.996)

Ο μέσος αριθμός απασχολούμενων της Εταιρείας για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2022 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθε σε 36 άτομα (2021: 35).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Ενοίκια και έξοδα μηχανογραφικού εξοπλισμού	(124)	(93)
Φόροι και τέλη	(1.718)	(1.668)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(113.503)	(84.033)
Ασφάλιστρα	(668.257)	(277.561)
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(824.845)	(629.992)
Δικαστικά και έξοδα εξωδίκων ενεργειών	(595)	(8.564)
Έξοδα ταξιδιών και μεταφορών	(37.761)	(26.300)
Λοιπά διοικητικά και λειτουργικά έξοδα	(71.492)	(94.801)
Σύνολο	(1.718.295)	(1.123.012)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Φόρος εισοδήματος	2.079.122	1.926.524
Τέλος επιτηδεύματος	1.000	1.000
Αναβαλλόμενοι φόροι (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14)	894.300	512.792
Σύνολο	2.974.422	2.440.316

Η συμφωνία του ονομαστικού με τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή έχει ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη προ φόρων	13.930.608	13.680.108
Φόρος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 22% (2021:22%)	3.064.734	3.009.624
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από :		
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(91.312)	(96.180)
Επίπτωση αλλαγών φορολογικών συντελεστών	-	(474.128)
Τέλος επιτηδεύματος	1.000	1.000
Φόρος εισοδήματος	2.974.422	2.440.316
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	21,3%	17,8%

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η απαίτηση και υποχρέωση του φόρου εισοδήματος την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αντίστοιχα αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρέωση φόρου εισοδήματος χρήσης	2.079.122	1.926.524
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:		
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος χρήσης	(1.541.219)	(1.421.740)
Σύνολο (απαίτησης) / υποχρέωσης φόρου εισοδήματος χρήσης	537.903	504.784

Σύμφωνα με το Άρθρο 120 του Ν. 4799/2021 (ΦΕΚ Α78/18.05.2021), σε ισχύ από την 01.01.2021, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώθηκε από 24% σε 22%. Επιπλέον, σύμφωνα με το Ν. 4646/2019, ο συντελεστής παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων που διανέμονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 μειώνεται από 10% σε 5%. Διανομή μερίσματος προς τη μητρική Τράπεζα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. δεν επιβαρύνεται με παρακράτηση φόρου (άρθρο 82 του ν. 4172/2013).

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεγκτη για τη χρήση του 2022 η οποία ελέγχεται ήδη από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” που διενεργεί και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Από τους φορολογικούς ελέγχους δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι, ακόμα και αν προκύψουν αυτές, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας. Οι χρήσεις των ετών 2011-2016 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τη «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19.7.2012, την 24.09.2013, την 08.07.2014, την 25.09.2015, την 20.09.2016, την 23.10.2017 την 09.10.2018, την 03.10.2019, την 01.10.2020 την 08.10.2021 και την 13.09.2022 αντίστοιχα. Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος μέχρι και τη χρήση 2016 παραγράφηκε την 31.12.2022. Για τα φορολογικά έτη 2017 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες

Το ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Ταμείο	539	913
Καταθέσεις όψεως	9.417.678	28.144.746
Σύνολο	9.418.217	28.145.659

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Απαιτήσεις κατά πελατών

Οι απαιτήσεις κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Εγχώριο Factoring με αναγωγή	297.638.964	243.959.652
Εγχώριο Factoring χωρίς αναγωγή	212.514.081	168.028.000
Προεξόφληση τιμολογίων	73.906.796	123.958.223
Διεθνές Factoring	108.869.093	44.883.256
Σύνολο	692.928.934	580.829.131
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση απαιτήσεων κατά πελατών	(3.033.851)	(2.627.842)
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών	689.895.083	578.201.289

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενες σε αποσβεσμένο κόστος 2022

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα		Σύνολο
			Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική Αξιολόγηση	
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	431.737.652	29.797.529	982.579	4.285	462.522.045
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(296.701)	(264.781)	(982.349)	(235)	(1.544.066)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	431.440.951	29.532.748	230	4.050	460.977.979
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	216.500.133	6.698.243	748.755	-	223.947.131
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(227.780)	(61.991)	(748.552)	-	(1.038.323)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	216.272.353	6.636.252	203	-	222.908.808
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	6.018.505	-	441.253	-	6.459.758
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(60.763)	-	(390.699)	-	(451.462)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	5.957.742	-	50.554	-	6.008.296
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	654.256.290	36.495.772	2.172.587	4.285	692.928.934
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(585.244)	(326.772)	(2.121.600)	(235)	(3.033.851)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	653.671.046	36.169.000	50.987	4.050	689.895.083

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενες σε αποσβεσμένο κόστος 2021

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική Αξιολόγηση	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	334.346.421	39.708.196	991.764	4.285	375.050.666
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(171.165)	(158.131)	(991.549)	(103)	(1.320.948)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	334.175.256	39.550.065	215	4.182	373.729.718
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	189.765.343	7.729.098	752.858	7.385	198.254.684
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(135.965)	(34.652)	(752.652)	(258)	(923.527)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	189.629.378	7.694.446	206	7.127	197.331.157
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	7.160.989	-	360.799	1.993	7.523.781
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(22.465)	-	(360.799)	(103)	(383.367)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	7.138.524	-	-	1.890	7.140.414
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	531.272.753	47.437.294	2.105.421	13.663	580.829.131
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(329.595)	(192.783)	(2.105.000)	(464)	(2.627.842)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	530.943.158	47.244.511	421	13.199	578.201.289

Η Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 διατηρούσε εξασφαλίσεις που καλύπτουν το σύνολο της έκθεσής της επί των ανωτέρω χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και απορρέουν από συμβάσεις πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Οι εξασφαλίσεις αυτές αποτελούνται από τιμολόγια πελατών και επιταγές εισπρακτέες. Περαιτέρω πληροφορίες για το ύψος των εξασφαλίσεων εμφανίζονται στη Σημείωση 27.2.

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ απαιτήσεων κατά πελατών 2022

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2021 και 01.01.2022	329.595	192.783	2.105.464	2.627.842
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	68.031	(68.031)	-	-
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	(13.644)	13.644	-	-
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	(30.000)	-	30.000	-
Καθαρή επιμέτρηση της απομείωσης (α)	91.177	128.728	(13.629)	206.276
Ζημία απομείωσης νέων περιουσιακών στοιχείων (β)	140.085	59.648	-	199.733
Ζημιές απομείωσης δανείων (α+β)	231.262	188.376	(13.629)	406.009
Υπόλοιπο 31.12.2022	585.244	326.772	2.121.835	3.033.851

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ απαιτήσεων κατά πελατών 2021

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2020 και 01.01.2021	275.418	151.264	3.426.932	3.853.614
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	35.611	(35.611)	-	-
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	(22.938)	90.467	(67.529)	-
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	(206)	-	206	-
Καθαρή επιμέτρηση της απομείωσης (α)	(32.911)	(84.212)	(1.254.372)	(1.371.495)
Ζημία απομείωσης νέων περιουσιακών στοιχείων (β)	74.621	70.875	227	145.723
Ζημιές απομείωσης δανείων (α+β)	41.710	(13.337)	(1.254.145)	(1.225.772)
Υπόλοιπο 31.12.2021	329.595	192.783	2.105.464	2.627.842

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Το λογισμικό και τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λογισμικό	Σύνολα
Κόστος κτήσεως 1 Ιανουαρίου 2021	606.542	606.542
Προσθήκες	157.667	157.667
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2021	764.209	764.209
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2021	(300.295)	(300.295)
Αποσβέσεις περιόδου	(67.570)	(67.570)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2021	(367.865)	(367.865)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2021	396.344	396.344
Κόστος κτήσεως 1 Ιανουαρίου 2022	764.209	764.209
Προσθήκες	-	-
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2022	764.209	764.209
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2022	(367.865)	(367.865)
Αποσβέσεις περιόδου	(91.297)	(91.297)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2022	(459.162)	(459.162)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2022	305.047	305.047

Οι προσθήκες κατά τη χρήση του 2021 αφορούν προμήθεια νέων λογισμικών τα οποία τέθηκαν σε παραγωγική λειτουργία από την 01.01.2022.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λοιπός εξοπλισμός	Κτήρια - Δικαιώματα χρήσης	Οχήματα - Δικαιώματα χρήσης	Σύνολα
Κόστος κτήσεως 1 Ιανουαρίου 2021	59.727	408.810	84.370	552.907
Προσθήκες	611	-	-	611
Τροποποιήσεις/Επαναμετρήσεις/Λήξη	-	-	-	-
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2021	60.338	408.810	84.370	553.518
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2021	(55.629)	(99.117)	(46.935)	(201.681)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.185)	(41.929)	(15.668)	(58.782)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2021	(56.814)	(141.046)	(62.603)	(260.463)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2021	3.524	267.764	21.767	293.055
Κόστος κτήσεως 1 Ιανουαρίου 2022	60.338	408.810	84.370	553.518
Προσθήκες	681	-	-	681
Τροποποιήσεις/Επαναμετρήσεις/Λήξη	-	(142.945)	997	(141.948)
Κόστος κτήσεως 31 Δεκεμβρίου 2022	61.019	265.865	85.367	412.251
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2022	(56.814)	(141.046)	(62.603)	(260.463)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.184)	(41.929)	(13.670)	(56.783)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2022	(57.998)	(182.975)	(76.273)	(317.246)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2022	3.021	82.890	9.094	95.005

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, λόγω χωροταξικής αλλαγής των κεντρικών γραφειακών χώρων της Εταιρείας λύθηκε το σχετικό ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης. Η Εταιρεία σύναψε νέο ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης αρχής γενομένης από την 01.01.2023. Η ανωτέρω αλλαγή δεν είχε επίπτωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Υπόλοιπο 31/12/2021	Αναγνώριση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Αναγνώριση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	Αναγνώριση στα Ίδια Κεφάλαια	Υπόλοιπο 31/12/2022
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου	2.979	(2.420)	-	-	559
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό κατά τη συνταξιοδότηση	3.758	2.197	(1.174)	-	4.781
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	-	-	-	-	-
Δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων	2.935	(2.309)	-	-	626
Σύνολο απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους	9.672	(2.532)	(1.174)	-	5.966
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Απαιτήσεις κατά πελατών	(6.163.920)	(883.619)	-	-	(7.047.539)
Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	(32.635)	4.318	-	-	(28.317)
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	(14.672)	(12.467)	-	-	(27.139)
Σύνολο υποχρεώσεων από αναβαλλόμενους φόρους	(6.211.227)	(891.768)	-	-	(7.102.995)
Υπόλοιπο υποχρέωσης από αναβαλλόμενους φόρους	(6.201.555)	(894.300)	(1.174)	-	(7.097.029)

Ποσά σε €	Υπόλοιπο 31/12/2020	Αναγνώριση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Αναγνώριση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	Αναγνώριση στα Ίδια Κεφάλαια	Υπόλοιπο 31/12/2021
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου	5.799	(2.820)	-	-	2.979
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό κατά τη συνταξιοδότηση	3.177	709	(128)	-	3.758
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	702	(702)	-	-	-
Δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων	2.434	501	-	-	2.935
Σύνολο απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους	12.112	(2.312)	(128)	-	9.672
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Απαιτήσεις κατά πελατών	(5.655.740)	(508.180)	-	-	(6.163.920)
Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	(45.008)	12.373	-	-	(32.635)
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	-	(14.672)	-	-	(14.672)
Σύνολο υποχρεώσεων από αναβαλλόμενους φόρους	(5.700.748)	(510.479)	-	-	(6.211.227)
Υπόλοιπο υποχρέωσης από αναβαλλόμενους φόρους	(5.688.636)	(512.791)	(128)	-	(6.201.555)

Η Εταιρεία συμψηφίζει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους επειδή η φορολογική νομοθεσία παρέχει το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον κύριο φόρο εισοδήματος.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Έξοδα επομένων χρήσεων	74.343	51.616
Προκαταβολές προμηθευτών	21.432	8.980
Σύνολο	95.775	60.596

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αφορούν προπληρωθέντα έξοδα συνδρομών, ασφαλίσεων και αμοιβών για υπηρεσίες μηχανογραφικής υποστήριξης, καθώς και προκαταβολές σε προμηθευτές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	76.212.566	36.978.030
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς	30.068.217	50.051.389
Σύνολο	106.280.783	87.029.419

Η παραπάνω υποχρέωση προς πιστωτικά ιδρύματα αφορά κεφάλαιο κίνησης με ανοιχτό αλληλόχρεο λογαριασμό με τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

Την 19 Δεκεμβρίου 2019 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), για την κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης, εξαμηνιαίας διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης. Η σύμβαση προβλέπει την παροχή πιστοδοτικής διευκόλυνσης έως του ποσού των €10.000.000, η οποία αυξήθηκε εντός της χρήσης του 2022 έως του ποσού των €30.000.000. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το Euribor περιόδου τριών (3) ή έξι (6) μηνών, πλέον περιθωρίου. Την 20^η Ιουλίου 2020 και την 15^η Ιουνίου 2022 η EBRD προχώρησε σε εκταμίευση ποσού €10.000.000 και €20.000.000 αντίστοιχα της ανωτέρω πιστοδοτικής διευκόλυνσης.

Την 13 Ιουλίου 2020 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με την Τράπεζα Εμπορίου και Αναπτύξεως Ευξείνου Πόντου (BSTDB), για την κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης, ετήσιας διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης. Η σύμβαση προβλέπει την παροχή πιστοδοτικής διευκόλυνσης έως του ποσού των €40.000.000. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το Euribor μηνός, πλέον περιθωρίου. Την 30^η Ιουλίου 2020 και την 6^η Νοεμβρίου 2020 η BSTDB προέβη σε εκταμίευση της ανωτέρω πιστοδοτικής διευκόλυνσης, την οποία η Εταιρεία αποπλήρωσε την 26^η Απριλίου 2021, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους. Την 15^η Ιουνίου 2021 η BSTDB προέβη εκ νέου σε εκταμίευση της ανωτέρω πιστοδοτικής διευκόλυνσης, την οποία η Εταιρεία εξόφλησε εξ' ολοκλήρου την 10^η Ιουνίου 2022, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους.

Μεταβολή υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Ποσά σε €	2022	2021
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	87.029.419	62.458.448
Προσθήκες περιόδου	60.000.000	53.096.821
Αποπληρωμές περιόδου	(40.816.853)	(28.577.239)
Δεδουλευμένοι τόκοι	68.217	51.389
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	106.280.783	87.029.419

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Εκδοθείσες ομολογίες

Ομολογιακά Δάνεια

Την 23 Ιουνίου 2021 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με τη μητρική της Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε, για την κάλυψη κοινού ομολογιακού δανείου, διάρκειας έως την 29 Ιουνίου 2024, βάσει των διατάξεων του ν.3156/2003 και του ν. 4548/2018. Η σύμβαση προβλέπει έκδοση δανείου ύψους ποσού €300.000.000, το οποίο διαιρείται σε τριακόσια εκατομμύρια ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός ΕΥΡΩ (€1) έκαστη. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο Euribor περιόδου ενός (1), τριών (3) ή έξι (6) μηνών κατ' επιλογή του Εκδότη, πλέον περιθωρίου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 η Εταιρεία έχει εκδώσει το σύνολο των ομολογιών ύψους €300.000.000 με βάση την ανωτέρω σύμβαση. Η εύλογη αξία του ομολογιακού δανείου την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε €299.363.771, βάσει αποτίμησης Επιπέδου 3, η οποία προσδιορίστηκε με μοντέλο προεξόφλησης ταμειακών ροών, με αναφορά επί των επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Την 19 Ιουλίου 2022 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με τη μητρική της Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε, για την κάλυψη κοινού ομολογιακού δανείου, διάρκειας έως την 19 Ιουλίου 2024, βάσει των διατάξεων του ν.3156/2003 και του ν. 4548/2018. Η σύμβαση προβλέπει έκδοση δανείου ύψους ποσού €150.000.000, το οποίο διαιρείται σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός ΕΥΡΩ (€1) έκαστη. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο Euribor περιόδου ενός (1), τριών (3) ή έξι (6) μηνών κατ' επιλογή του Εκδότη, πλέον περιθωρίου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 η Εταιρεία έχει εκδώσει το σύνολο των ομολογιών ύψους €150.000.000 με βάση την ανωτέρω σύμβαση. Η εύλογη αξία του ομολογιακού δανείου την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε €149.106.387, βάσει αποτίμησης Επιπέδου 3, η οποία προσδιορίστηκε με μοντέλο προεξόφλησης ταμειακών ροών, με αναφορά επί των επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Την 19 Ιουλίου 2022 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση με τη μητρική της Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε, για την κάλυψη κοινού ομολογιακού δανείου, διάρκειας έως την 19 Ιουλίου 2024, βάσει των διατάξεων του ν. 3156/2003 και του ν. 4548/2018. Η σύμβαση προβλέπει έκδοση δανείου ύψους ποσού \$100.000.000, το οποίο διαιρείται σε εκατό εκατομμύρια ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός δολαρίου ΗΠΑ (\$1) έκαστη. Το επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο Libor περιόδου ενός (1), τριών (3) ή έξι (6) μηνών κατ' επιλογή του Εκδότη, πλέον περιθωρίου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 η Εταιρεία έχει εκδώσει ομολογίες συνολικού ύψους \$28.000.000 με βάση την ανωτέρω σύμβαση. Η εύλογη αξία του ομολογιακού δανείου την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε \$27.890.094 βάσει αποτίμησης Επιπέδου 3, η οποία προσδιορίστηκε με μοντέλο προεξόφλησης ταμειακών ροών, με αναφορά επί των επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Την 25 Ιουλίου 2022, η Εταιρεία προέβη σε αποπληρωμή της από 23 Ιουνίου 2021 σύμβασης ομολογιακού δανείου καταβάλλοντας το ανεξόφλητο υπόλοιπο του κεφαλαίου ποσού €80.000.000, πλέον των αντίστοιχων δεδουλευμένων τόκων.

Την 25 Ιουλίου 2022, η Εταιρεία προέβη σε αποπληρωμή της από 23 Ιουνίου 2021 σύμβασης ομολογιακού δανείου σε δολάρια ΗΠΑ καταβάλλοντας το ανεξόφλητο υπόλοιπο του κεφαλαίου ποσού \$5.000.000, πλέον των αντίστοιχων δεδουλευμένων τόκων.

Μεταβολή εκδοθεισών ομολογιών

Ποσά σε €	2022	2021
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	412.901.609	324.728.336
Προσθήκες περιόδου	311.039.230	520.485.228
Αποπληρωμές περιόδου	(247.773.762)	(432.267.807)
Δεδουλευμένοι τόκοι	102.472	25.852
Έξοδα έκδοσης ομολογιακού δανείου	(56.667)	(70.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	476.212.882	412.901.609

Το συνολικό κεφάλαιο των ομολογιακών δανείων, εξοφλείται κατά την ημερομηνία λήξης, ήτοι την 29 Ιουνίου και την 19 Ιουλίου 2024 αντίστοιχα. Ο εκδότης έχει το δικαίωμα να αποπληρώσει τα δάνεια, σε οποιαδήποτε στιγμή, κατά τη διάρκειά τους, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των ομολογιακών δανείων την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονται στο ποσό των €102.472 (31 Δεκεμβρίου 2021: €25.852).

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι υποχρεώσεις προς πελάτες οφείλονται σε πιστωτικά υπόλοιπα αλληλόχρεων και λογαριασμών διαχείρισης απαιτήσεων πελατών. Το υπόλοιπο των υποχρεώσεων προς πελάτες την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπα αλληλόχρεων λογαριασμών πελατών	2.059.810	5.781.688
Υπόλοιπα διαχείρισης απαιτήσεων πελατών	4.463.000	2.682.054
Σύνολο	6.522.810	8.463.742

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Οι εργαζόμενοι στην Εταιρεία δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, λόγω απόλυσης ή συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το ν. 2112/1920. Το ποσό της αποζημίωσης εξαρτάται από τον χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απόλυσης ή της συνταξιοδότησης του. Εάν ο εργαζόμενος παραμείνει στην Εταιρεία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με το 40% της αποζημίωσης που θα έπαιρνε εάν απολυόταν την ίδια μέρα.

Η αποτίμηση και η απεικόνιση των υποχρεώσεων για τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία έχει γίνει από την Εταιρεία με βάση τις διατάξεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μη χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Σύμφωνα με τον ν. 4046/2012 και της υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, από την 14 Φεβρουαρίου 2012 και μετά, οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2112/1920.

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο νέος Ν. 4093/2012, (ΦΕΚ Α' 222), μείωσε την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του ν. 2112/1920. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης λόγω απόλυσης ή συνταξιοδότησης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μηνιαίους μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι για τους υπαλλήλους οι οποίοι την 12 Νοεμβρίου 2012 είχαν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη υπάρχει πρόσθετη αποζημίωση ενός επιπλέον μηνιαίου μισθού για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μηνιαίους μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε 2.000 ευρώ.

Εφαρμογή της Απόφασης της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, σχετικά με την κατανομή των καθορισμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζόμενους

Η Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («η Επιτροπή»), εξέδωσε τον Μάιο του 2021 την οριστική απόφαση («Απόφαση»), ημερήσιας διάταξης υπό τον τίτλο «Κατανομή παροχών σε περιόδους υπηρεσίας (ΔΛΠ 19)». Με βάση την ως άνω Απόφαση διαφοροποιείται ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονταν στην Ελλάδα κατά το παρελθόν οι βασικές αρχές του ΔΛΠ 19 ως προς το θέμα αυτό, και κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο "IASB Due Process Handbook (παρ. 8.6)", οι οικονομικές οντότητες που συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτείται να τροποποιήσουν ανάλογα την λογιστική τους πολιτική ως προς το θέμα αυτό.

Η εν λόγω Απόφαση διευκρινίζει το χειρισμό των προβλέψεων για αποζημίωση των εργαζομένων, που καταβάλλεται σε αυτούς όταν αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης, η οποία βάσει των διατάξεων της ελληνικής εργατικής νομοθεσίας (Ν. 3198/1955) φθάνει στο μέγιστο σημείο μετά από 16 έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη.

Η Εταιρεία ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές του Ομίλου, υιοθέτησε την ανωτέρω τροποποίηση αναδρομικά το 2020.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	31.12.2022	31.12.2021
Κόστος υπηρεσίας	9.914	4.009
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	85	66
Κανονικό έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	9.999	4.075

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	31.12.2022	31.12.2021
Καθαρή υποχρέωση έναρξης χρήσης	17.075	13.240
Κόστος υπηρεσίας	9.914	4.009
Χρηματοοικονομικό κόστος	85	66
-Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	(5.844)	-
-Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές εμπειρικών παραδοχών	504	(240)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	21.734	17.075

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης

	31.12.2022	31.12.2021
Παρούσα αξία υποχρέωσης έναρξης χρήσης	17.075	13.240
Προσαρμογή λόγω αλλαγής λογιστικής πολιτικής	-	-
Σύνολο εξόδων που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της χρήσης	9.999	4.075
Ποσό αναγνωριζόμενο στα λοιπά συνολικά έσοδα	(5.340)	(240)
Παρούσα αξία υποχρέωσης λήξης χρήσης	21.734	17.075

Προσαρμογές στην καθαρή υποχρέωση

	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από αλλαγή των υποθέσεων	5.844	-
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από εμπειρικές προσαρμογές	(504)	240
Ποσό αναγνωριζόμενο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	5.340	240

Η αναλογιστική μελέτη εκπονήθηκε από την πιστοποιημένη αναλογιστική εταιρεία "AON Hewitt" μετά το τέλος της χρήσης. Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τους αναλογιστές για τον προσδιορισμό των εξόδων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για τη χρήση 2022 και 2021 είναι:

Αναλογιστικές παραδοχές	2022	2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,75%	0,50%
Πληθωρισμός	2,50%	2,00%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	3,00%	1,50%
Διάρκεια προγράμματος	11,28	11,27

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή παραθέτοντας πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα επηρεαζόταν από τις μεταβολές στη σχετική αναλογιστική παραδοχή και οι οποίες θα ήταν πιθανές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ευαισθησίας σημαντικών αναλογιστικών παραδοχών

		31 Δεκεμβρίου 2022
		Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών
Αναλογιστική παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή	
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-5,3%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	5,6%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	2,2%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-2,1%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	3,5%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-3,3%
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους	0,6%
	Λιγότερο κατά ένα έτος	-0,7%

Η Εταιρεία δεν αναμένεται να καταβάλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης κατά το 2023.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	598.619	320.331
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	62.772	43.599
Πιστωτές/Προμηθευτές	1.777.906	1.667.209
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	6.708	10.664
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.889	1.173
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	94.831	302.874
Λοιπές υποχρεώσεις	400	400
Σύνολο	2.543.125	2.346.250

Το υπόλοιπο του λογαριασμού Πιστωτές/Προμηθευτές, ύψους €1.777.906, περιλαμβάνει ποσό €1.195.694 (2021: €1.185.450), το οποίο αφορά υποχρέωση προς τη μητρική Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. από προμήθειες σύστασης πελατείας. Η υποχρέωση εξοφλήθηκε την 25 Ιανουαρίου 2023.

Μεταβολή των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ποσά σε €	2022	2021
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	302.874	357.268
Προσθήκες περιόδου	681	611
Τροποποιήσεις/επαναεπιμετρήσεις/Λήξεις	(141.948)	-
Έξοδα από τόκους	6.516	7.873
Πληρωμές μισθωμάτων στη διάρκεια του έτους	(73.291)	(62.878)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	94.831	302.874

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε €20.000.000, αποτελούμενο από 4.000.000 κοινές ονομαστικές μετοχές αξίας €5,0 έκαστη και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο σε €30.000.000.

Η Εταιρεία δεν έχει στην κατοχή της ίδιες μετοχές.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Αποθεματικά

Τακτικό αποθεματικό

Στα αποθεματικά περιλαμβάνεται το τακτικό αποθεματικό το οποίο σχηματίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5 του καταστατικού της Εταιρείας και του άρθρου 158 του ν. 4548/2018, όπως ισχύει, για τον σχηματισμό του οποίου αφαιρείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών κάθε χρήσης. Η αφαίρεση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με τον νόμο, όταν το τακτικό αποθεματικό φτάσει σε ποσό ίσο τουλάχιστο με το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο, το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον» και δεν μπορεί να διανεμηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της Εταιρείας.

Με την από 29 Ιουνίου 2022 απόφαση της ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, σχηματίστηκε τακτικό αποθεματικό ύψους €561.990, προερχόμενο από τα κέρδη περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ως εκ τούτου, την 31 Δεκεμβρίου 2022 το τακτικό αποθεματικό της Εταιρείας ανήρχετο σε €5.170.195.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Αποτελέσματα εις νέον

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 το υπόλοιπο του λογαριασμού ανέρχονταν σε €45.421.224 και €35.027.028 αντίστοιχα.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελέσματα εις νέον στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	
Αποτελέσματα εις νέο προερχόμενα από κέρδη	45.585.114
Έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου, μετά από φόρους	(163.900)
Σύνολο	45.421.214

Τα έξοδα έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου έχουν πραγματοποιηθεί στις χρήσεις του 2009 και 2013.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας θα προτείνει στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ύψους €547.809, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, καθώς και τη μη διανομή μερίσματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου

Ποσά σε €	Από 1.1 έως 31.12.2022			Από 1.1 έως 31.12.2021		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
				Όπως αναμορφώθηκε		
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου	5.340	(1.174)	4.166	240	(128)	112
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	5.340	(1.174)	4.166	240	(128)	112
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	5.340	(1.174)	4.166	240	(128)	112

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Τα Δ.Π.Χ.Α. επιβάλλουν στις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τόσο του ενεργητικού όσο και των υποχρεώσεων.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως αυτά εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δεν διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία τους, διότι είτε έχουν ημερομηνία λήξεως μικρότερη του ενός έτους, είτε φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α) Νομικά θέματα

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τόσο της Διοίκησης, όσο και της Νομικής Συμβούλου της Εταιρείας, δεν υπάρχουν εκκρεμείς υποθέσεις, οι οποίες αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

β) Φορολογικά θέματα

Σύμφωνα με το Άρθρο 120 του Ν. 4799/2021 (ΦΕΚ Α78/18.05.2021), σε ισχύ από την 01.01.2021, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώθηκε από 24% σε 22%. Επιπλέον, σύμφωνα με το Ν. 4646/2019, ο συντελεστής παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων που διανέμονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 μειώνεται από 10% σε 5%. Διανομή μερίσματος προς τη μητρική Τράπεζα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. δεν επιβαρύνεται με παρακράτηση φόρου (άρθρο 82 του ν. 4172/2013).

Η Εταιρεία παραμένει φορολογικά ανέλεγκτη για τη χρήση του 2022 η οποία ελέγχεται ήδη από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” που διενεργεί και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Από τους φορολογικούς ελέγχους δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι, ακόμα και αν προκύψουν αυτές, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας. Οι χρήσεις των ετών 2011-2016 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τη «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του ν. 4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 19.7.2012, την 24.09.2013, την 08.07.2014, την 25.09.2015, την 20.09.2016, την 23.10.2017 την 09.10.2018, την 03.10.2019, την 01.10.2020 την 08.10.2021 και την 13.09.2022 αντίστοιχα. Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος μέχρι και τη χρήση 2016 παραγράφηκε την 31.12.2022. Για τα φορολογικά έτη 2017 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

γ) Μη χρησιμοποιημένα ανώτατα όρια προεξόφλησης και κάλυψης πιστωτικού κινδύνου

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας από μη χρησιμοποιημένα ανώτατα όρια προεξόφλησης και κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, την 31 Δεκεμβρίου 2022, ανέρχονταν στο ποσό των €959.645.629 (2021: €873.805.099).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Διαχείριση κινδύνων

Οι εργασίες Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας έχουν ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της μητρικής Τράπεζας, σύμφωνα με σχετική σύμβαση εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών.

27.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ως πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από αδυναμία του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων με την Εταιρεία ή την αδυναμία να εκτελέσει, κατά οποιονδήποτε τρόπο τα συμφωνηθέντα.

Δυνάμει της ανωτέρω αναφερόμενης σύμβασης, η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των προμηθευτών (εκχωρητών) αλλά και οφειλετών (αγοραστών) γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις και τα αντίστοιχα εγκριτικά όργανα της μητρικής Τράπεζας. Επίσης, η διαχείριση των προεξοφλήσεων σε καθυστέρηση ακολουθεί τις αρχές διαχείρισης απαιτήσεων σε καθυστέρηση της μητρικής Τράπεζας.

Ο διαχωρισμός των προσφερομένων προϊόντων Factoring (Εγχώριο Factoring με αναγωγή, Εγχώριο Factoring χωρίς αναγωγή, Προεξόφληση Τιμολογίων, Διεθνές Factoring) αφορά στην διαφορετική έκθεση του πιστωτικού κινδύνου σε έκαστο εξ' αυτών. Ο διαχωρισμός των προϊόντων Factoring ως προς την έκθεση του Πιστωτικού Κινδύνου αφορά στο Factoring με αναγωγή, όπου ο Πιστωτικός Κίνδυνος αφορά στον προμηθευτή και στο Factoring χωρίς αναγωγή, όπου ο Πιστωτικός Κίνδυνος αφορά στον οφειλέτη. Σε κάθε μια εκ των περιπτώσεων προσαρμόζονται αντίστοιχα τα συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου στον φορέα αυτού (προμηθευτή ή οφειλέτη).

Η πιστοδοτική πολιτική της Εταιρείας ακολουθεί τις βασικές αρχές της Πιστωτικής Πολιτικής για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο της μητρικής Τράπεζας, όπως αυτή προβλέπεται από τα εσωτερικά εγχειρίδια, εγκυκλίου και κανονισμούς.

Τα σύστημα διαβάθμισης του Πιστωτικού Κινδύνου των απαιτήσεων της Εταιρείας, που ακολουθεί το αντίστοιχο σύστημα της μητρικής Τράπεζας, αφορά στο σύνολο των μεθοδολογιών, διαδικασιών, ελέγχων, συστημάτων πληροφορικής και βάσεων δεδομένων που υποστηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και την ταξινόμηση σε βαθμίδες αποδεκτού και μη αποδεκτού κινδύνου, καθώς και την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης και της ζημιάς.

Οι ακόλουθοι πίνακες απεικονίζουν το σενάριο της μέγιστης έκθεσης της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο λαμβάνοντας υπόψη τις συσσωρευμένες προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την 31.12.2022 πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ποσά σε €	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Απομειώσεις	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	9.418.217		9.418.217
Απαιτήσεις κατά πελατών	692.928.934	(3.033.851)	689.895.083
Σύνολο	702.347.151	(3.033.851)	699.313.300

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την 31.12.2021 πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ποσά σε €	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Απομειώσεις	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	28.145.659	-	28.145.659
Απαιτήσεις κατά πελατών	580.829.131	(2.627.842)	578.201.289
Σύνολο	608.974.790	(2.627.842)	606.346.948

Πιστωτική διαβάθμιση απαιτήσεων κατά πελατών 2022

Η ανάλυση του χαρτοφυλακίου ανά εύρος πιθανότητας αθέτησης συνοψίζεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	379.965.792	-	-	379.965.792
2,01%-10,00%	51.771.860	20.965.575	-	72.737.435
10,01%-20,00%	-	3.817.688	-	3.817.688
20,01% και πάνω	-	5.014.266	986.864	6.001.130
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	431.737.652	29.797.529	986.864	462.522.045
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	176.842.416	-	-	176.842.416
2,01%-10,00%	38.860.407	776.962	-	39.637.369
10,01%-20,00%	797.310	1.707.593	-	2.504.903
20,01% και πάνω	-	4.213.688	748.755	4.962.443
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	216.500.133	6.698.243	748.755	223.947.131
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	-	-	-	-
2,01%-10,00%	-	-	-	-
10,01%-20,00%	6.018.505	-	-	6.018.505
20,01% και πάνω	-	-	441.253	441.253
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	6.018.505	0	441.253	6.459.758
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών				
0,01%-2,00%	556.808.208	-	-	556.808.208
2,01%-10,00%	90.632.267	21.742.537	-	112.374.804
10,01%-20,00%	6.815.815	5.525.281	-	12.341.096
20,01% και πάνω	-	9.227.954	2.176.872	11.404.826
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	654.256.290	36.495.772	2.176.872	692.928.934

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Πιστωτική διαβάθμιση απαιτήσεων κατά πελατών 2021

Η ανάλυση του χαρτοφυλακίου ανά εύρος πιθανότητας αθέτησης συνοψίζεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	309.060.575	-	-	309.060.575
2,01%-10,00%	25.285.846	29.529.796	-	54.815.642
10,01%-20,00%	-	8.727.985	-	8.727.985
20,01% και πάνω	-	1.450.415	996.049	2.446.464
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	334.346.421	39.708.196	996.049	375.050.666
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	179.708.740	-	-	179.708.740
2,01%-10,00%	10.056.603	6.442.336	-	16.498.939
10,01%-20,00%	-	1.286.408	-	1.286.408
20,01% και πάνω	-	354	760.243	760.597
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	189.765.343	7.729.098	760.243	198.254.684
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
0,01%-2,00%	-	-	-	-
2,01%-10,00%	7.160.989	-	-	7.160.989
10,01%-20,00%	-	-	-	-
20,01% και πάνω	-	-	362.792	362.792
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	7.160.989	-	362.792	7.523.781
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών				
0,01%-2,00%	488.769.315	-	-	488.769.315
2,01%-10,00%	42.503.438	35.972.132	-	78.475.570
10,01%-20,00%	-	10.014.393	-	10.014.393
20,01% και πάνω	-	1.450.769	2.119.084	3.569.853
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	531.272.753	47.437.294	2.119.084	580.829.131

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ενηλικίωσης απαιτήσεων κατά πελατών 2022

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις				
Ενήμερα	431.737.652	29.797.529	4.285	461.539.466
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	982.579	982.579
Σύνολο	431.737.652	29.797.529	986.864	462.522.045
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(296.701)	(264.781)	(982.584)	(1.544.066)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	431.440.951	29.532.748	4.280	460.977.979
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις				
Ενήμερα	216.500.133	6.698.243	-	223.198.376
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	748.755	748.755
Σύνολο	216.500.133	6.698.243	748.755	223.947.131
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(227.780)	(61.991)	(748.552)	(1.038.323)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	216.272.353	6.636.252	203	222.908.808
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Ενήμερα	6.018.505	-	-	6.018.505
91-180 ημέρες	-	-	80.457	80.457
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	360.796	360.796
Σύνολο	6.018.505	-	441.253	6.459.758
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(60.763)	-	(390.699)	(451.462)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	5.957.742	-	50.554	6.008.296
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών				
Ενήμερα	654.256.290	36.495.772	4.285	690.756.347
91-180 ημέρες	-	-	80.457	80.457
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	2.092.130	2.092.130
Σύνολο	654.256.290	36.495.772	2.176.872	692.928.934
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(585.244)	(326.772)	(2.121.835)	(3.033.851)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	653.671.046	36.169.000	55.037	689.895.083

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ενηλικίωσης απαιτήσεων κατά πελατών 2021

Ποσά σε €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3 Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις				
Ενήμερα	334.346.421	39.708.196	4.285	374.058.902
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	991.764	991.764
Σύνολο	334.346.421	39.708.196	996.049	375.050.666
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(171.165)	(158.131)	(991.652)	(1.320.948)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	334.175.256	39.550.065	4.397	373.729.718
Χορηγήσεις σε μεσαίες επιχειρήσεις				
Ενήμερα	189.765.343	7.729.098	7.385	197.501.826
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	752.858	752.858
Σύνολο	189.765.343	7.729.098	760.243	198.254.684
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(135.965)	(34.652)	(752.910)	(923.527)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	189.629.378	7.694.446	7.333	197.331.157
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Ενήμερα	7.160.989	-	1.993	7.162.982
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	360.799	360.799
Σύνολο	7.160.989	-	362.792	7.523.781
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(22.465)	-	(360.902)	(383.367)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	7.138.524	-	1.890	7.140.414
Σύνολο απαιτήσεων κατά πελατών				
Ενήμερα	531.272.753	47.437.294	13.663	578.723.710
91-180 ημέρες	-	-	-	-
Πάνω από 180 ημέρες	-	-	2.105.421	2.105.421
Σύνολο	531.272.753	47.437.294	2.119.084	580.829.131
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(329.595)	(192.783)	(2.105.464)	(2.627.842)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	530.943.158	47.244.511	13.620	578.201.289

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ανά κλάδο δραστηριότητας

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	269.128.700	254.045.962
Βιοτεχνία	12.445.857	7.512.496
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	407.677.915	316.836.461
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	3.676.462	2.434.212
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση απαιτήσεων κατά πελατών	(3.033.851)	(2.627.842)
Σύνολο	689.895.083	578.201.289

Την 31 Δεκεμβρίου 2022 οι εξασφαλίσεις που κατέχονται ως διασφάλιση των ανωτέρω χρηματοδοτικών ανοιγμάτων απαρτίζονται κυρίως από απαιτήσεις που απορρέουν από τιμολόγια πελατών και επιταγών εισπρακτέων. Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων των συγκεκριμένων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ανέρχονταν σε ποσό €567.865.854 (2021: €495.933.735). Στις εξασφαλίσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις κατά πελατών για τις προεξοφλήσεις χωρίς αναγωγή, καθώς και οι απαιτήσεις κατά πελατών με πιστωτικό υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022.

27.2 Κίνδυνος αγοράς

27.2.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας στον συναλλαγματικό κίνδυνο παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Η καθαρή έκθεση σε κάθε ξένο νόμισμα διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και εντός των προκαθορισμένων ορίων. Η έκθεση της Εταιρείας στον συναλλαγματικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 είχε ως εξής:

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου 2022

ποσά σε €	EURO	USD	GBP	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	7.532.170	1.865.414	20.633	9.418.217
Απαιτήσεις κατά πελατών	655.011.601	34.883.482	-	689.895.083
Λογισμικό & λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	305.047	-	-	305.047
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	95.005	-	-	95.005
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	95.775	-	-	95.775
Σύνολο ενεργητικού	663.039.598	36.748.896	20.633	699.809.127
Στοιχεία παθητικού				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	106.255.728	25.055	-	106.280.783
Εκδοθείσες ομολογίες	449.953.245	26.259.637	-	476.212.882
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.522.682	-	128	6.522.810
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	7.097.029	-	-	7.097.029
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	21.734	-	-	21.734
Φόρος εισοδήματος	537.903	-	-	537.903
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.543.125	-	-	2.543.125
Σύνολο παθητικού	572.931.446	26.284.692	128	599.216.266
Καθαρή συναλλαγματική θέση	90.108.152	10.464.204	20.505	100.592.861

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου 2021

ποσά σε €	EURO	USD	GBP	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	27.880.588	243.315	21.756	28.145.659
Απαιτήσεις κατά πελατών	506.574.645	71.626.644	-	578.201.289
Λογισμικό & λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	396.344	-	-	396.344
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	293.055	-	-	293.055
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	60.596	-	-	60.596
Σύνολο ενεργητικού	535.205.228	71.869.959	21.756	607.096.943
Στοιχεία παθητικού				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	75.554.871	11.474.548	-	87.029.419
Εκδοθείσες ομολογίες	359.935.722	52.965.887	-	412.901.609
Υποχρεώσεις προς πελάτες	8.461.743	1.863	136	8.463.742
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	6.201.555	-	-	6.201.555
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	17.075	-	-	17.075
Φόρος εισοδήματος	504.784	-	-	504.784
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.346.250	-	-	2.346.250
Σύνολο παθητικού	453.022.000	64.442.298	136	517.464.434
Καθαρή συναλλαγματική θέση	82.183.228	7.427.661	21.620	89.632.509

27.2.2 Επιτοκιακός κίνδυνος

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού διενεργείται Ανάλυση Ληκτοτήτων (Gap Analysis). Τα στοιχεία Ενεργητικού – Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιο τους σε σχέση με την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, για τα στοιχεία κυμαινομένου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Η αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου επιτυγχάνεται με τον προσδιορισμό των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (εξαιρουμένου του περιθωρίου αυτών) σε μηνιαία κατά το μέγιστο δυνατό συχνότητα. Λόγω της ανωτέρω αντιστάθμισης, ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της Εταιρείας.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ληκτότητας των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού παρουσιάζεται κατωτέρω:

Επιτοκιακός κίνδυνος (Gap Analysis) της 31.12.2022

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες απαιτήσεις	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	-	-	9.247.939	-	-	170.278	9.418.217
Απαιτήσεις κατά πελατών	689.895.083	-	-	-	-	-	689.895.083
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	95.775	95.775
Σύνολο ενεργητικού	689.895.083	-	9.247.939	-	-	266.053	699.409.075
ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
Εκδοθείσες ομολογίες	(476.053.860)	-	-	-	-	(159.022)	(476.212.882)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	-	-	-	-	(6.522.810)	(6.522.810)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	-	-	-	-	-	(1.777.906)	(1.777.906)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(1.710)	(3.432)	(13.304)	(48.535)	(27.850)	-	(94.831)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	-	-	(106.280.783)	-	-	-	(106.280.783)
Σύνολο παθητικού	(476.055.570)	(3.432)	(106.294.087)	(48.535)	(27.850)	(8.459.738)	(590.889.212)
Ανάλυση διαφοράς επιτοκίων απαιτήσεων και υποχρεώσεων	213.839.513	(3.432)	(97.046.148)	(48.535)	(27.850)	(8.193.685)	108.519.863

Επιτοκιακός κίνδυνος (Gap Analysis) της 31.12.2021

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες απαιτήσεις	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	-	-	28.139.993	-	-	5.666	28.145.659
Απαιτήσεις κατά πελατών	578.201.289	-	-	-	-	-	578.201.289
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	60.596	60.596
Σύνολο ενεργητικού	578.201.289	-	28.139.993	-	-	66.262	606.407.544
ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
Εκδοθείσες ομολογίες	(412.824.368)	-	-	-	-	(77.241)	(412.901.609)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	-	-	-	-	(8.463.742)	(8.463.742)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	-	-	-	-	-	(1.667.209)	(1.667.209)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(4.617)	(13.967)	(34.816)	(185.742)	(63.732)	-	(302.874)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	-	-	(87.029.419)	-	-	-	(87.029.419)
Σύνολο παθητικού	(412.828.985)	(13.967)	(87.064.235)	(185.742)	(63.732)	(10.208.192)	(510.364.853)
Ανάλυση διαφοράς επιτοκίων απαιτήσεων και υποχρεώσεων	165.372.304	(13.967)	(58.924.242)	(185.742)	(63.732)	(10.141.930)	96.042.691

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

27.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους από μεταβολές των τιμών. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρεόγραφα ή αγαθά που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές.

27.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων με τη στήριξη της μητρικής Τράπεζας. Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιείται Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis).

Υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αναμένεται να πραγματοποιηθούν. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές μέσω των οποίων η Εταιρεία διαχειρίζεται και παρακολουθεί τον ενδογενή κίνδυνο ρευστότητας. Δεδομένου ότι το ποσό των συμβατικών μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζεται στην πλειονότητά του με δάνεια κυμαινόμενου και όχι σταθερού επιτοκίου, το ποσό που παρουσιάζεται προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς, δηλαδή για τον προσδιορισμό των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν τα πραγματικά επιτόκια που ίσχυαν την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 αντίστοιχα.

Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31.12.2022						
Εκδοθείσες ομολογίες	1.511.057	4.987.567	12.082.840	513.377.236	-	531.958.700
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.522.810	-	-	-	-	6.522.810
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.777.906	-	-	-	-	1.777.906
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	1.710	3.432	13.304	48.535	27.850	94.831
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	86.280.783	20.000.000	-	-	-	106.280.783
Σύνολο	96.094.266	24.990.999	12.096.144	513.425.771	27.850	646.635.030
31.12.2021						
Εκδοθείσες ομολογίες	83.591.296	1.619.331	4.282.504	339.977.161	-	429.470.292
Υποχρεώσεις προς πελάτες	8.463.742	-	-	-	-	8.463.742
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.667.209	-	-	-	-	1.667.209
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	4.617	13.967	34.816	185.742	63.732	302.874
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	37.029.419	10.000.000	40.000.000	-	-	87.029.419
Σύνολο	130.756.283	11.633.298	44.317.320	340.162.903	63.732	526.933.536

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ανάλυση ανοίγματος ρευστότητας της 31.12.2022

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	9.418.217	-	-	-	-	9.418.217
Απαιτήσεις κατά πελατών	277.927.971	239.549.973	169.694.431	2.722.708	-	689.895.083
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	95.775	-	-	95.775
Σύνολο	287.346.188	239.549.973	169.790.206	2.722.708	-	699.409.075
ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
Εκδοθείσες ομολογίες	(82.959.090)	-	-	(393.253.792)	-	(476.212.882)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(6.522.810)	-	-	-	-	(6.522.810)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(1.777.906)	-	-	-	-	(1.777.906)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(1.710)	(3.432)	(13.304)	(48.535)	(27.850)	(94.831)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	(86.280.783)	(20.000.000)	-	-	-	(106.280.783)
Σύνολο	(177.542.299)	(20.003.432)	(13.304)	(393.302.327)	(27.850)	(590.889.212)
Άνοιγμα ρευστότητας	109.803.889	219.546.541	169.776.902	(390.579.619)	(27.850)	108.519.863

Ανάλυση ανοίγματος ρευστότητας της 31.12.2021

Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα στις τράπεζες	28.145.659	-	-	-	-	28.145.659
Απαιτήσεις κατά πελατών	235.334.307	203.280.430	137.875.698	1.710.854	-	578.201.289
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	60.596	-	-	60.596
Σύνολο	263.479.966	203.280.430	137.936.294	1.710.854	-	606.407.544
ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
Εκδοθείσες ομολογίες	(82.959.090)	-	-	(329.942.519)	-	(412.901.609)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(8.463.742)	-	-	-	-	(8.463.742)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(1.667.209)	-	-	-	-	(1.667.209)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	(4.617)	(13.967)	(34.816)	(185.742)	(63.732)	(302.874)
Υποχρεώσεις προς χρηματ. ιδρύματα	(37.029.419)	(10.000.000)	(40.000.000)	-	-	(87.029.419)
Σύνολο	(130.124.077)	(10.013.967)	(40.034.816)	(330.128.261)	(63.732)	(510.364.853)
Άνοιγμα ρευστότητας	133.355.889	193.266.463	97.901.478	(328.417.407)	(63.732)	96.042.691

Οι ομολογίες εκδόσεώς μας, παρουσιάζονται στους ανωτέρω πίνακες βάσει των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν απ' αυτές. Ωστόσο, υπάρχει το δικαίωμα άμεσης (μερικής ή ολικής) αποπληρωμής, σε οποιαδήποτε στιγμή, κατά τη διάρκειά τους, καταβάλλοντας το σύνολο του κεφαλαίου και τους αντίστοιχους δεδουλευμένους τόκους.

27.4 Λειτουργικός κίνδυνος

Ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, από λάθος διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού ή από καθαρά εξωτερικούς παράγοντες. Η Εθνική Factors Α.Ε., αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισής του.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η Εταιρεία έχει αναθέσει συμβατικά στην μητρική Τράπεζα. (και ειδικότερα στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών & Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου) τις σχετικές με τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου αρμοδιότητες. Ήδη από το 2010, η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, με γνώμονα την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης.

Κατά τη διάρκεια του 2022, υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Εταιρεία. Ειδικότερα, και στα πλαίσια της εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου, έλαβαν χώρα διαδικασίες για:

- τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου (RCSA)
- τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
- τη συλλογή δεδομένων ζημιολογίων περιστατικών

27.5 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Εταιρεία διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή της βάση, σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., με στόχο τόσο τη διατήρηση υψηλών επιπέδων κεφαλαιακής επάρκειας, όσο και τη μείωση του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων, όσο και η δυναμική διαμόρφωση της κεφαλαιακής βάσης, είναι ενσωματωμένα στη διαδικασία του επιχειρηματικού προγραμματισμού και του ετήσιου προϋπολογισμού, και βρίσκονται σε συμφωνία με τους στόχους κεφαλαιακής επάρκειας που έχουν τεθεί στη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021 υπολογίζεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	31.12.2022	31.12.2021
Βασικά και συνολικά εποπτικά κεφάλαια	100.288	89.236
Σύνολο σταθμισμένου, έναντι κινδύνων, ενεργητικού	621.633	502.363
Βασικός και συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	16,13%	17,76%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Την 29 Ιουνίου 2022, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας εξέλεξε την ελεγκτική εταιρεία “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία” για τον τακτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην Εταιρεία για τις χρήσεις που έκλεισαν την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021 από την νόμιμη ελεγκτική εταιρεία “ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία”:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έλεγχο καταστάσεων ενοποίησης	23.000	23.000
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης με βάση το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας	18.000	18.000
Σύνολο	41.000	41.000

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Εταιρεία ανήκει στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και συνεργάζεται στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και τις λοιπές εταιρίες του Ομίλου.

Οι όροι συνεργασίας δεν διαφέρουν ουσιαστικά από τους συνήθεις εφαρμοζόμενους όρους στα πλαίσια της εκτέλεσης των εργασιών της Εταιρείας προς μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

Α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοικήσεως, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2022	31.12.2021
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών διοίκησης	249.257	183.585
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών διοίκησης	249.257	183.585

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας, με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και τις λοιπές εταιρίες του Ομίλου, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
α) Διαθέσιμα στις τράπεζες Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	9.350.786	28.144.746
β) Απαιτήσεις κατά πελατών Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	3.730.835	8.231.743
Σύνολο	13.081.621	36.376.489
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
α) Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	76.212.566	36.978.030
β) Εκδοθείσες ομολογίες Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	476.352.882	412.984.942
γ) Λοιπά στοιχεία παθητικού Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. Εθνική Leasing Α.Ε. ΠΑΕΓΑΕ Α.Ε.	1.747.493 9.351 287	1.780.354 22.589 112
Σύνολο	554.322.579	451.766.027
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		
ΕΣΟΔΑ		
α) Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	287.483	207.272
Σύνολο	287.483	207.272
ΕΞΟΔΑ		
α) Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. Εθνική Leasing Α.Ε.	9.422.736 296	5.887.408 613
β) Έξοδα προμηθειών Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	3.599.016	3.314.365
γ) Αμοιβές και έξοδα προσωπικού Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.	7.767	31.023
δ) Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. ΠΑΕΓΑΕ Α.Ε. Εθνική Leasing Α.Ε.	602.871 3.042 14.413	498.050 90 16.793
Σύνολο	13.650.141	9.748.342
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
α) Ληφθείσες Εγγυήσεις Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	296.000.000	296.000.000
β) Εγκεκριμένα αχρησιμοποίητα όρια Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	137.434.552	30.037.027
Σύνολο	433.434.552	326.037.027

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Κρίση στην Ουκρανία

Κρίση στην Ουκρανία

Στις 24 Φεβρουαρίου του 2022, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία, όπου εκτός από την ανθρωπιστική κρίση που προκάλεσε στην περιοχή, επέφερε αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία, κυρίως μέσω των υψηλότερων τιμών ενέργειας και εμπορευμάτων που τροφοδότησαν υψηλότερο πληθωρισμό, ο οποίος οδήγησε σε ασθενέστερη εμπιστοσύνη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Η έκταση αυτών των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί η σύγκρουση. Η εισβολή στην Ουκρανία κλιμάκωσε επίσης τις εντάσεις μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, Ε.Ε. και Η.Β. Οι ΗΠΑ έχουν επιβάλει και είναι πιθανό να επιβάλουν σημαντικές πρόσθετες χρηματοοικονομικές και οικονομικές κυρώσεις και ελέγχους εξαγωγών εναντίον ορισμένων Ρωσικών οργανισμών ή/και ιδιωτών, με παρόμοιες δράσεις να εφαρμόζονται από την ΕΕ και το Η.Β. και άλλες χώρες. Το 2022 οι ΗΠΑ, η Ε.Ε. και το Η.Β. επέβαλαν πακέτα χρηματοοικονομικών και οικονομικών κυρώσεων που, με διάφορους τρόπους, περιορίζουν τις συναλλαγές με πολλές ρωσικές επιχειρήσεις και ιδιώτες, τις συναλλαγές σε ρωσικά κρατικά ομόλογα, τις επενδύσεις, το εμπόριο και τη χρηματοδότηση σε και από ορισμένες περιοχές της Ουκρανίας. Η Εταιρεία σε συνεργασία με την μητρική Τράπεζα έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για συμμόρφωση με τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί από τις αρμόδιες αρχές.

Η Εταιρεία δεν έχει άμεση έκθεση στις χώρες αυτές. Ο προσδοκώμενος αντίκτυπος, κρίθηκε ως μη σημαντικός.

Η Εταιρεία, τέλος, με την υποστήριξη της μητρικής Τράπεζας ενισχύεται σε υποδομές για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τον μετριασμό των απειλών στον κυβερνοχώρο. Η μητρική Τράπεζα διαθέτει ήδη ένα ισχυρό πλαίσιο που υποστηρίζεται από έμπειρο προσωπικό και την κατάλληλη υποδομή πληροφορικής για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας διείσδυσης στον κυβερνοχώρο. Από την έναρξη της κρίσης, η μητρική Τράπεζα έχει προληπτικά επεκτείνει αυτό το πλαίσιο με σημαντικό αριθμό ενεργειών ετοιμότητας και ενίσχυσης της ασφάλειας που θα συμβάλουν στη μείωση των επιπτώσεων τέτοιου είδους επιθέσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΩΒΟΣ
ΑΔΤ ΑΚ 226323

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ Χ 549459

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ
ΑΔΤ ΑΡ 531098